

I/S Holstenergaard
v/ Peder Holstener Larsen
Toreby Østergade 12
4891 Toreby L

E-mail: shla@privat.dk

MILJØGODKENDELSE

22-11-2021

Guldborgsund Kommune har den 21. juni 2021 modtaget ansøgning om miljøgodkendelse til udvidelse af svineproduktionen på Hiltvej 3, 4891 Toreby L.

Der er ansøgt om følgende:
Opførelse af ny tilbygning til eksisterende stald.
Overgå til regulering efter produktionsareal.

Ansøgningen er fremsendt via Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem, husdyrgodkendelse.dk og har skema nr. 227414. Der er version 2 af skemaet fra den 20. juli 2021, som danner grundlag for miljøgodkendelsen.

Afgørelse

I henhold til § 16 a, stk. 2 i lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. har guldborgsund Kommune besluttet at meddele miljøgodkendelse til det ansøgte. Vil-kårene og de grundlæggende vurderinger fremgår af vedlagte miljøgodkendelse.

Offentliggørelsen

Afgørelsen offentliggøres den 22. november 2021 på Miljøstyrelsens hjemmeside for Digital Miljø Administration, DMA.mst.dk. Findes her LINK. Se under vedhæftninger.

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.
Hvis der indgives klage over afgørelsen fra anden side, vil du og din konsulent blive orienteret herom.

Klagefrist

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt ansøger og offentliggjort på DMA (Digital MiljøAdministration: dma.mst.dk). Ved offentlig bekendtgørelse regnes fristen altid fra bekendtgørelsen.

En eventuel klage skal være korrekt indgivet via Klageportalen og tilgængelig for Guldborgsund kommune i Klageportalen **senest den 20. december 2021**.

Hvem kan klage

Afgørelser kan påklages af ansøger, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig individuel interesse i sagens udfald jf. husdyrbruglovens §§ 84-87.

GULDBORGSUND KOMMUNE

CENTER FOR TEKNIK & MILJØ
TM MYNDIGHED
PARKVEJ 37,
4800 NYKØBING F.
TLF +45 54731000
WWW.GULDBORGSUND.DK

SAGSNR. 21-9060
SAGSBEHANDLER:
ANNETTE BRUUN HANSEN
DIR +45 54731983
MOB +45 25181839
ABH@GULDBORGSUND.DK

CVR NR. 29 18 85 99

TELEFONTIDER
MAN – ONS KL. 9.00 – 15.00
TORS KL. 9.00 – 17.00
FRE KL. 9.00 – 12.00

Hvordan klager man

Klage skal ske ved brug af digital selvbetjening til Miljø- og Fødevareklagenævnet via Klageportalen på følgende links: <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/>, eller søg efter "Klageportal". Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske via Klageportalen.

Klagen sendes gennem Klageportalen automatisk til den myndighed, der har truffet afgørelsen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afviser en klage, der ikke er indgivet via digital selvbetjening på Klageportalen. Nævnet kan dog undlade at afvise en klage, hvis der er særlige forhold, der berettiger fritagelse for brug af digital Klageportal.

Hvis du ønsker, at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Guldborgsund Kommune, på mail: teknik@guldborgsund.dk, telefon 5473 1000 eller ved at sende et brev til Guldborgsund Kommune, Center for teknik og Miljø, Parkvej 37, 4800 Nykøbing F.

Kommunen videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Husk at søge i meget god tid, så ansøgningen kan nå at blive behandlet inden klagefristen udløber.

Klagegebyr

Når du klager skal du betale et klagegebyr, før at klagen betragtes som korrekt indgivet. Gebyret er på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen i forbindelse med oprettelse af klagen. Du kan finde yderligere vejledning om gebyrordningen på Klageportalen på følgende link: <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet.>

Virkning af at der klages

Klage over afgørelsen har ikke opsættende virkning, med mindre klagemyndigheden (Miljø- og Fødevareklagenævnet) bestemmer andet. Dette betyder, at afgørelsen kan udnyttes, og ikke behøver at afvente en afgørelsen i klagenævnet. Udnyttelse af påklaget afgørelse er for ejers egen regning og risiko.

Eventuel domstolsprøvelse

Fristen for et eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder efter at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes fristen fra bekendtgørelsen.

Yderligere oplysninger

Har du spørgsmål til denne miljøgodkendelse, er du velkommen til at kontakte mig på tlf. 5473 1983 eller på E-mail abh@guldborgsund.dk.

Med venlig hilsen

Annette Bruun Hansen
Miljøtekniker

Kopi til:

- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Sjælland, via E-mail: slj@sst.dk
- Det Økologiske Råd, via E-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, via E-mail: dnguldborgsund-sager@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, via E-mail: natur@dof.dk
- DOF Storstrøm, via E-mail: guldborgsund@dof.dk og kontakt@dofstor.dk
- Konsulent Max Jakobsen, Max Jakobsen Miljørådgivning via E-mail mjb@maxjakobsen.eu

Guldborgsund Kommune er underlagt Persondataforordningen. Vi skal derfor give dig en række oplysninger om vores behandling af personoplysninger og dine rettigheder som registreret. Du kan læse mere herom på www.guldborgsund.dk/oplysningspligten. I fysiske breve er indholdet vedlagt.

GULDBORGSUND

§ 16 A MILJØGODKENDELSE

§ 16A MILJØGODKENDELSE TIL SVINEBESÆTNINGEN PÅ HILTVEJ 3, 4891 TOREBY L

INDHOLDSFORTEGNELSE

1	RESUME, VURDERING OG AFGØRELSE.....	3
1.1	Baggrund.....	3
1.2	Datablad.....	5
1.3	Resume.....	6
1.4	Afgørelse.....	7
2	VILKÅR FOR MILJØGODKENDELSE	9
2.1	Generelle forhold	9
2.2	Lokalisering og planmæssige forhold	9
2.3	Dyrehold, staldanlæg og drift	9
2.4	Nabopåvirkning	10
2.5	Natur	11
2.6	Gødningsproduktion og -håndtering	11
2.7	Bedst tilgængelige teknik (BAT) og begrænsende foranstaltninger	11
2.8	Generelle bemærkninger	12
3	BEGRUNDELSE OG VURDERING	14
3.1	Generelle forhold	14
3.2	Lokalisering og planmæssige forhold	14
3.3	Dyrehold, staldanlæg og drift	17
3.4	Nabopåvirkning	22
3.5	Natur	26
3.6	Gødningsproduktion og -håndtering	29
3.7	Bedst tilgængelig teknik (BAT) og begrænsende foranstaltninger	31
3.8	Dokumentation.....	35
3.9	Miljøkonsekvensrapport og vurdering	36
3.10	Alternative løsninger og 0-alternativ	37
3.11	Husdyrbrugets ophør.....	37
3.12	Høringer	38
4	SAMLET VURDERING OG KONKLUSION	39
5	BILAG.....	39

1 RESUME, VURDERING OG AFGØRELSE

1.1 BAGGRUND

Ansøgning

Guldborgsund Kommune har den 21. juni 2021 modtaget ansøgning fra I/S Holstenergaard om miljøgodkendelse af svinebesætningen på Hiltvej 3, 4891 Toreby L. med CVR-nr. 29295743. Ansøgningen er indkommet via det elektroniske ansøgningssystem husdyrgodkendelse.dk og har skema nr. 227414. Det er version 3 af skemaet, indsendt den 19. oktober 2021, der ligger til grund for miljøgodkendelsen. Endvidere er der indsendt scenarieberegning i skema 228615 version 1. Scenarieberegningen viser det samlede BAT-krav, som bedriften skal overholde.

Ansøger ønsker at opføre ny tilbygning til stald, samt overgå til regulering efter produktionsareal.

Lovgivning

Miljøgodkendelsen meddeles i henhold til husdyrbrugloven¹ og gives til at bestemt antal m² produktionsareal, et specifikt staldsystem og dyretype/dyretyper, samt m² gødningsoverflade og ikke til et antal dyreenheder eller antal dyr.

I ansøgningen er der angivet hvor mange m² produktionsareal, samt hvilke stald- og dyretype, der skal være i den enkelte stald. Samtidig er der angivet antal m² gødningsoverflade, samt lagertype for gødningsopbevaringen.

Tidligere godkendelser

Den nuværende miljøgodkendelse til Hiltvej 3 blev meddelt den 10. februar 2012. Herefter er der givet tillæg til udvidelse af besætningen med 200 søer den 10. oktober 2016.

Nudriften fastsættes efter produktionen som godkendt ved tillægsgodkendelse i 2016. 8 årdriften fastsættes ud fra miljøgodkendelsen i 2012.

¹ Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. jf. lovbekendtgørelse nr. 520 af 01.05.2019.

Samdrift med andre husdyrbrug

Ansøger ejer og driver 3 anden svinebesætning.

På Toreby Østergade 12, 4891 Toreby L. er der smågrise og slagtesvin.

På Hiltvej 4, 4891 Toreby L. er der søer, smågrise og slagtesvin.

På Bækkeskovvej 25, 4892 Kettinge er der slagtesvin.

Da ejendommene ligger med god indbyrdes afstand er det vurderet, at disse skal godkendes hver for sig som individuelle bedrifter.

1.2 DATABLAD

Titel:	§ 16 a miljøgodkendelse til svinebesætning på Hiltvej 3, 4891 Toreby L.
Godkendelsen omfatter:	5.060 m ² produktionsareal til søer på delvis spaltegulv. 574 m ² gylleoverflade, (gyllebeholder) med naturligt flydelag.
Dato ikrafttrædelse:	22. november 2021
Bedriftens adresse:	Frisgård, Hiltvej 3, 4891 Toreby L.
Bedriftens ejer og ansøger:	I/S Holstenergaard v. Peder Holstener Larsen, Toreby Østergade 12, 4891 Toreby L.
CVR-nr.	29295743.
CHR-nr.:	112957.
Ejendomsnummer:	376-0006887.
Matr.nr. og ejerlav:	39 a Toreby By, Toreby m.fl.
Konsulent:	Max Jakobsen, Max Jakobsen Miljørådgivning, Lindøalleen 101, 5330 Munkebo, tlf. nr. 31340717, E-mail: mjb@maxjakobsen.eu.
Tilsynsmyndighed:	Guldborgsund Kommune, Center for Teknik & Miljø, Parkvej 37, 4800 Nykøbing F.
Ansøgning er forannonceret:	d. 4. august til 1. september 2021
Forhøring af ejer og konsulent:	d. 13. oktober 2021
Nabo/partshøring i perioden:	d. 20. oktober til 19. november 2021
Godkendelsesdato:	d. 22. november 2021
Afgørelse annonceret:	d. 22. november 2021
Klagefrist udløber:	d. 20. december 2021
Søgsmålsfristen udløber:	d. 20. maj 2022
Retsbeskyttelse udløber:	d. 22. november 2031
Revurdering påbegyndes:	2031

1.3 RESUME

Miljøgodkendelsen indeholder en miljøteknisk beskrivelse af produktionen samt kommunens vurderinger og bemærkninger til dens miljømæssige påvirkninger af naturen, miljøet, landskabet og omkringboende.

Ansøgt projekt

Der er søgt om at få godkendt en sobesætning i dels eksisterende stalde og dels i en ny tilbygning til en af staldene. Der ansøges om et samlet produktionsareal på 5.060 m². Desuden er der 1 eksisterende gyllebeholdere med et overfladeareal på 574 m².

Husdyrbruget på Hiltvej 3 er et IE-husdyrbrug, da der er der over 750 stipladser til søer.

Påvirkning af miljø, natur og landskab

I henhold til de gennemførte beregninger i husdyrgodkendelse.dk, kan det ansøgte gennemføres uden, at beskyttelsesniveauerne udstukket i lovgivningen overskrides.

Ved overholdelse af de vilkår, som miljøgodkendelsen er betinget af, er det Guldborgsund Kommunes vurdering, at de beskyttede naturområder, med tilhørende plante- og dyrearter incl. bilag IV-arter omkring staldanlægget, ikke vil blive væsentligt påvirket som følge af den ansøgte produktion. Samme vurdering er foretaget med hensyn til mulig påvirkning af øvrige følsomme naturområder incl. Natura 2000 områder.

Endvidere er det vurderet, at det ansøgte ikke ødelægger/slører området's landskabsformer eller er i strid med kulturmiljø interesser i området.

Eventuelle nabogener

Efter Guldborgsund Kommunes vurdering vil det ansøgte ikke give anledning til væsentlige påvirkninger af omkringboende naboer. I denne vurdering indgår faktorer som eksempelvis lugt, transport, støj, fluer og det samlede visuelle indtryk af bedriften.

Desuden er der søgt om og meddelt dispensation for afstandskrav til naboskel til Lollandsbanen.

BAT og IE-direktiv

Der er tale om et IE-husdyrbrug omfattet af IE-direktivet² (Direktivet om industrielle emissioner m.v.). Direktivets bilag I, pkt. 6.6 er gældende for intensiv fjerkræavl eller svineavl, f.eks. hvor der er mere end 750 stipladser til søer.

Det er Guldborgsund kommunes vurdering, at der er indført BAT i relation til indretning og drift af bedriften i det omfang, at BAT ikke strider mod proportionalitetsprincippet. I den forbindelse er det ligeledes vurderet, at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening fra bedriftens anlæg.

² Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/75/EU om industrielle emissioner af den 24.11.2010

Miljøkonsekvensrapport

Da miljøgodkendelsen meddeles på baggrund af § 16 a, stk. 2, er der gennemført vurderinger af væsentlige virkninger med udgangspunkt i en miljøkonsekvensrapport udarbejdet af ansøger/ansøgers konsulent.

Samlet set er det vurderet, at det ansøgte ikke vil have væsentlig virkning på befolkningen/menneskers sundhed, biologisk mangfoldighed, jord, grundvand, luft, klima, materielle goder, kulturarv eller landskabet. Ved vurdering af blandt andet lugtgener og ammoniakpåvirkning på naturområder er der taget højde for eventuelle samspil med andre husdyrbrug i området.

Alle vurderingerne er lavet med udgangspunkt i både direkte og indirekte virkninger samt i forhold til samspil mellem de forskellige faktorer.

Miljøkonsekvensrapporten er vedlagt som bilag 1.

Konklusion

Guldborgsund Kommune vurderer, at bedriften har truffet de nødvendige foranstaltninger til forebyggelse og begrænsning af forurening fra bedriftens anlæg, herunder anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT). Samlet er det Guldborgsund Kommunes vurdering, at der kan meddeles miljøgodkendelse til den ansøgte udvidelse af bedriften, uden at det medfører væsentlige virkninger på miljøet eller omkringboende. Dette er naturligvis vurderet på baggrund af, at de givne forudsætninger og vilkår i godkendelsen overholdes.

1.4 AFGØRELSE

Guldborgsund Kommune meddeler hermed § 16 a miljøgodkendelse til svinebesætningen på landbrugsejendommen Hiltvej 3, 4891 Toreby L. hørende til bedriften med CVR-nummer 29295743.

Miljøgodkendelsen bliver meddelt i henhold til husdyrbruglovens § 16 a, stk. 2.

Husdyrbruget er ikke vurderet teknisk, forurenings-/ eller driftsmæssige forbundet med andre husdyrbrug.

Der meddeles miljøgodkendelse til et husdyrbrug med et samlet produktionsareal på 5.060 m² og et gødningslagerareal på 574 m², fordelt på:

- 2.024 m² drægtighedsstald til søer, golde og drægtige (løsgående, delvis spaltegulv og gyllekøling).
- 1.061 m² farestald til søer, diegivende (kassetier, delvis spaltegulv og gyllekøling).
- 637 m² farestald til søer, diegivende (kassetier, delvis spaltegulv).
- 614 m² løbestald til flexgruppe, søer, diegivende, golde og drægtige (delvis spaltegulv).
- 724 m² løbestald til søer, golde og drægtige (løsgående, delvis spaltegulv og gyllekøling).
- 574 m² gylleoverflade (gyllebeholder), med naturligt flydelag.

Miljøgodkendelsen er baseret på oplysninger i ansøgningen samt efterfølgende beregninger og supplerende oplysninger givet i sagsforløbet.

På baggrund af dette er der stillet en række vilkår i miljøgodkendelsen. Hvor intet andet er nævnt, træder vilkårene i kraft ved godkendelsens ibrugtagning.

Miljøgodkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelser/ændringer i produktionsarealet, herunder staldafsnit og

gødningsopbevaringsanlæg eller ændres på dyreholdets sammensætning ud over det godkendte, før ændringen er anmeldt og godkendt af Guldborgsund kommune.

Udnyttelse og kontinuitet

Miljøgodkendelsen skal være udnyttet inden 6 år fra godkendelsen er meddelt.

Hvis den meddelte miljøgodkendelse ikke har været udnyttet helt eller delvist, i tre på hinanden følgende år, betragtes det som kontinuitetsbrud jf. § 59 a i husdyrbrugloven. Der opstår dog først kontinuitetsbrud, hvis produktionen/den driftsmæssige udnyttelse kommer under 50 % af den mulige produktion jf. dyrevelfærdsreglerne på mindre end 25 % af det samlede godkendte produktionsareal. Kontinuitetsbrud vurderes for hver dyretype for sig.

Revurdering

Miljøgodkendelsen skal, jf. § 39 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen regelmæssigt, og mindst hver 10. år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år efter meddelelsen, eller når EU-kommissionen i EU-tidende har offentliggjort en ny og for bedriften relevant BAT-konklusion.

2 VILKÅR FOR MILJØGODKENDELSE

Denne miljøgodkendelse meddeles på nedenstående vilkår. Konkrete bestemmelser i lovgivningen og bekendtgørelser, som generelt er gældende for alle husdyrbrug, er ikke stillet som vilkår for godkendelsen.

2.1 GENERELLE FORHOLD

1. Bedriften skal placeres, indrettes og drives som oplyst i ansøgningsmaterialet, den miljøtekniske beskrivelse og vurdering, samt de stillede vilkår.
2. Alle, der arbejder på bedriften, skal være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen/beredskabsplanen.
3. Guldborgsund kommune skal orienteres om ændringer i ejerforhold eller ændring af driftsansvarlig. Orienteringen skal ske senest 14 dage efter eventuel ændring.

2.2 LOKALISERING OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

4. Tilbygningen skal opføres i gråfarvede elementer og med naturgør tagplader.
5. Overskudsjord fra udgravningerne til nybyggeriet skal spredes jævnt ud i terrænet, således at terrænændringer højst bliver på 0,5 m. Alternativ skal jorden bortskaffes fra området i henhold til gældende bekendtgørelse om anmeldelse og dokumentation i forbindelse med flytning af jord.

2.3 DYREHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT

Produktionens omfang

6. Produktionen skal ske med staldindretning, antal m² og dyretype i de enkelte staldafsnit som beskrevet i nedenstående tabel:

Stald	Staldtype	Areal m ²	Produktionsareal m ²	Dyretype
Stald 1 drægtighedsstald	Løsgående, delvis spaltegulv (gyllekøling)	2.313	2.024	Søer, golde og drægtige
Stald 2 Farestald	Kassestier, delvis spaltegulv (gyllekøling)	1.651	1.061	Søer, diegivende
Stald 3 Farestald	Kassestier, delvis spaltegulv	915	637	Søer, diegivende
Stald 4 Løbestald	Delvis spaltegulv	671	614	Flexgruppe søer, diegivende, golde og drægtige
Stald 5 Ny løbestald	Løsgående, delvis spaltegulv	1.050	724	Søer, golde og drægtige

	(gyllekøling)			
I alt			5.060	

Rengøring

- Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres, at stier inkl. gulve holdes rene og tørre, samt at stalde, ventilations- og fodringsanlæg holdes rene.
- Det skal til stadighed tilstræbes, at udendørsarealer samt opbevaringsanlæg til foder og husdyrgødning er ryddelige og renholdte.

Energi- og vandforbrug

- Der skal årligt udarbejdes en opgørelse over det foregående års forbrug af elektricitet og vand. Eventuelle væsentlige udsving i forbruget i forhold til det/de foregående år skal forklares i opgørelsen, og der skal redegøres for gennemførte tiltag til at reducere forbruget. Opgørelsen skal forevises eller fremsendes til Guldborgsund Kommune på anmodning.

Spildevand

- Alt vand fra vask af stalde, inventar samt foderrekvisitter og lignende skal føres til gyllebeholder eller anden godkendt opsamlingsbeholder.

Affald (opbevaring og bortskaffelse)

- Dokumentation for korrekt bortskaffelse af farligt affald skal opbevares i 5 år og forevises eller fremsendes til Guldborgsund Kommune efter anmodning.

2.4 NABOPÅVIRKNING

Lugt

- Omrøring af gyllen skal koncentreres over så kort tid som muligt, dvs. nogle få uger om året, således at lugtgenerne er så kortvarige som muligt.

Fluer og skadedyr

- Der skal på bedriften foretages en effektiv fluebekæmpelse. Bekæmpelsen skal som minimum være i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Transport

- Transport af dyr, foder og gylle til og fra bedriften skal foregå ved hensynsfuld kørsel og som hovedregel ske på hverdage mellem 7.00 og 18.00.

Støj

- Svinebedriftens bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A) må i intet punkt i skel til nabobeboelse overstige nedenfor anførte værdier:

DAG		
Mandag - fredag	Kl. 07.00 - 18.00	55 dB(A) (8 timer)
Lørdag	Kl. 07.00 - 14.00	55 dB(A) (7 timer)
Lørdag	Kl. 14.00 - 18.00	45 dB(A) (4 timer)
Søn- og helligdage	Kl. 07.00 - 18.00	45 dB(A) (8 timer)
AFTEN		

Alle dage	Kl. 18.00 - 22.00	45 dB(A) (1 timer)
NAT		
Alle dage	Kl. 22.00 - 07.00	40 dB(A)* (½ timer)

*Støjniveauets maksimalværdi - målt ved tidsvægtning fast - må ikke overstige 55 dB(A).

Tallene i parentes angiver midlingstiden i den pågældende periode.

16. Hvis Guldborgsund Kommune finder det nødvendigt, skal bedriften for egen regning dokumentere, at grænseværdierne for støj er overholdt. Hvis grænserne konstateres overholdt, kan det højst pålægges bedriften at få foretaget en støjmåling/-beregning om året. Dokumentationen skal sendes til Guldborgsund Kommune sammen med oplysninger om driftsforholdene under målingen/beregningen. Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som "Miljømåling – ekstern støj" af en enhed, som er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier. Bedriftens støj skal dokumenteres ved måling eller efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder uden for bedriftens skel og under de mest støjbelastede driftsforhold, eller efter anden aftale med Guldborgsund Kommune.

Lys

17. Ved indretning og drift af bedriften skal det sikres, at naboer ikke bliver generet af lys fra vinduer, porte, køretøjer og lignende.

2.5 NATUR

Ingen vilkår.

2.6 GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNDBTERING

Flydende husdyrgødning

18. Bedriften har maksimalt tilladelse til 574 m² overfladeareal på gødningsopbevaringsanlæg.
19. Bedriften skal til stadighed kunne dokumenterer, at den råder over opbevaringskapacitet for mindst 9 måneders produktion af gylle.
20. Der skal anvendes gyllevogn med egen påmonteret pumpe og returløb eller alternativt skal der være etableret læsseplads med afløb til pumpeump. Før pumpning fra gyllebeholderne skal pumpeumpen tømmes for eventuelt regnvand. På dage med udpumpning fra gyllebeholderne skal læssepladsen og pumpeump renses og tømmes for eventuelt spild ved arbejdsdagens ophør. Alt vaskevand eller spild pumper op i gyllebeholder eller gyllevogn.
21. En eventuel læsseplads skal overholde kravene jf. Landbrugets Byggeblad for læsseplads for gyllevogne.
22. Ved enhver overpumpning mellem gyllebeholder og -vogn skal der være opsyn med overpumpningen.

2.7 BEDST TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT) OG BEGRÆSENDE FORANSTALTNINGER

23. Gyllekanalerne i stald 1, 2 og 5 i alt 1.675 m² skal forsynes med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe. Der skal være etableret

linespil i gyllekanalerne i stald 1 = 1.000 m² og uden linespil i stald 2 og 5 = 675 m².

24. Varmepumpen skal levere en årlig køleydelse på mindst 16,4 W/m².
25. Den samlede årlige køleydelse skal være på mindst 240.637 kWh.
26. Varmepumpen skal være forsynet med en typegodkendte energimåler. Energimåleren skal være forsynet med automatiske dataloggere, der registrerer den månedlige og årlige køleydelse målt i kWh.
27. Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med trykovervågningssystem, alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
28. Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.
29. Ved udskiftning af varmpumpen, skal dokumentation for køleeffekt på gyllekøleanlæg indsendes til tilsynsmyndigheden før anlægget tages i drift.

Egenkontrol

30. Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende: - afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmen samt sikkerhedsanordningen, kontrol af kølekredsenes ydelse, aflæsning og registrering af den årlige køleydelse og/eller indvundne energimængde.
31. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end 2 uger.
32. Registreringerne fra datalogger, logbog, den skriftlige kontrolaftale, den årlige kontrolrapport samt øvrige servicereporter, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

2.8 GENERELLE BEMÆRKNINGER

Udover ovenstående vilkår er der en række love, bekendtgørelser, samt kommunale regulativer, som driften og indretningen af bedriften skal være i overensstemmelse med. Listen er ikke fuldstændig, men kun en opremsning af de regler, der erfaringsmæssigt hyppigst bliver overset.

Opmærksomheden henledes specielt på:

- Jf. bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse mv. af husdyrbrug nr. 2256 af 29-12-2020 § 49 skal den ansvarlige for driften af et IE-husdyrbrug straks rette henvendelse til kommunen, hvis husdyrbruget konstaterer, at godkendelsesvilkårene ikke kan overholdes. Den ansvarlige for driften skal samtidig straks træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at vilkårene igen overholdes.

- Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., som fastlægger, at enhver ændring af drift og / eller indretning af husdyrbruget, der kan medføre forøget forurening, skal godkendes inden ændringen gennemføres. Det er Guldborgsund Kommune, der er godkendelsesmyndigheden og som afgør, om en ændring er godkendelsespligtig.
- Jf. Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv., § 39 kan kommunen påbyde afhjælpende foranstaltninger, hvis produktionen/driften medfører væsentlig mere forurening end forudset ved meddelelse af denne godkendelse. Kan ulemperne ikke afhjælpes, kan kommunen nedlægge forbud mod drift af virksomheden eller aktiviteten.
- Jf. Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv., § 52 skal den driftsansvarlige straks underrette tilsynsmyndigheden i tilfælde af væsentlig forurening eller overhængende fare for væsentlig forurening. Endvidere skal den driftsansvarlige straks afværge den overhængende fare for forurening eller forhindre yderligere udledning af forurenende stoffer m.v.
- Bekendtgørelse nr. 1451 af 21.06.2021 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødnings krav omkring opbevaring af husdyrgødning.
- Kravet om kontrol af gyllebeholdere jf. bekendtgørelse nr. 1322 af 14.12.2012.
- Affaldsbekendtgørelse nr. 2159 af 09.12.2020 som blandt andet pålægger erhvervsvirksomheder at kildesortere deres affald, og sikre at væsentlige dele af deres genanvendelige affald bliver genanvendt samt forbyder private og erhvervsvirksomheder at afbrænde affald.
- Guldborgsund Kommunes forskrift for opbevaring og håndtering af farligt affald og kemikalier.
- Bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter, nr. 1686 af 18.12.2018.
- Bekendtgørelse nr. 558 af 01.06.2011 om opbevaring mm. af døde produktionsdyr.
- Bekendtgørelse nr. 1257 af 27.11.2019 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines.

Ovenstående liste er ikke fuldstændig, men kun en opremsning af de regler, der erfaringsmæssigt hyppigst overses.

Guldborgsund Kommune
Center for Teknik & Miljø
22. november 2021

Mette Wolthers
Teknikumingeniør

Annette Bruun Hansen
Miljøtekniker

3 BEGRUNDELSE OG VURDERING

Den miljøtekniske beskrivelse fremgår af bilag 1: Miljøkonsekvensrapport. I de følgende afsnit vil vilkår blive begrundet, og det vil blive vurderet, om den ansøgte udvidelse af svinebesætningen på Hiltvej 3, 4891 Toreby L. kan indebære væsentlig påvirkning af landskabet og omkringboende, miljø og naturen.

3.1 GENERELLE FORHOLD

3.1.1 Opnåelse af godkendt produktion

Godkendelsen omfatter landbrugsmæssige aktiviteter på bedriften Hiltvej 3, 4891 Toreby L. Til bedriften er der tilknyttet en husdyrproduktion med CHR-nr. 112957. Bedriften godkendes under CVR nr. 29295743.

Under generelle forhold er der stillet vilkår om, at bedriften skal placeres, indrettes og drives, som oplyst i ansøgningsmaterialet og at alle, der er ansat på bedriften, skal være bekendt med vilkårene i godkendelsen.

Desuden er der stillet vilkår om, at Guldborgsund Kommune skal orienteres om ændringer i ejerforhold og/eller ændringer af driftsansvarlig, samt ved ophør af husdyrproduktionen. Begrundelsen for vilkåret er, at kommunen hurtigt skal kunne kontakte ejer og/eller driftsansvarlig i tilfælde af problemer på bedriften.

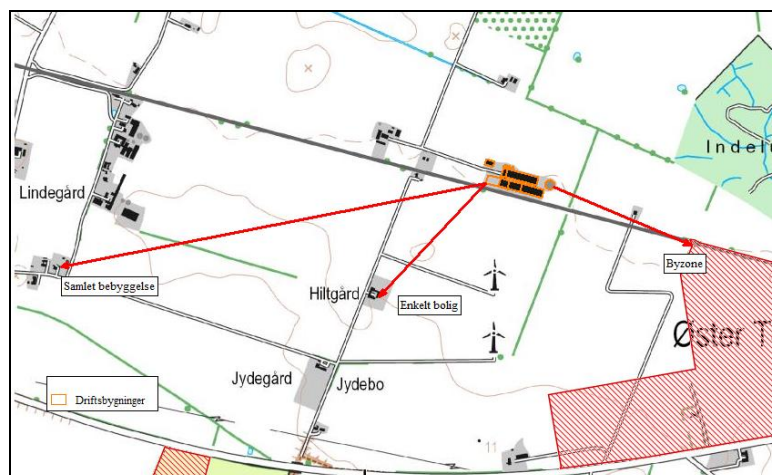
3.1.2 Samlet vurdering af generelle forhold

Guldborgsund Kommune vurderer, at når de stillede vilkår overholdes, er der taget højde for, at forudsætningerne for denne miljøgodkendelse fastholdes.

3.2 LOKALISERING OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

3.2.1 Afstandskrav og lokalisering

Bedriften er placeret i landzone. Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt, og som ikke er ejet af ansøger, er Jydevej 13, som ligger ca. 430 m syd for anlægget. Jydevej 9 er nærmeste nabobeboelse, uden landbrugspligt, i område, der er at betragte som samlet bebyggelse. Jydevej 9 ligger ca. 1.300 m mod syd, vest. Nærmeste byzoneområde er Øster Toreby, som ligger ca. 450 m mod øst. Se nedenstående kort.

Kort 1: beliggenhed i forhold til omkringboende

Anlæggets placering i forhold til afstandskrav jf. husdyrbruglovens kap. 2 (§ 6, § 7 og § 8) er angivet i nedenstående tabel.

Tabel 1. Anlæggets placering ift. afstandskrav.

	Afstand fra anlægget
Ikke almene vandforsyningsanlæg – <i>krav 25 meter</i>	>1.000 meter
Almene vandforsyningsanlæg – <i>Krav 50 meter</i>	Ca. 700 meter
Vandløb (herunder dræn) og søer over 100 m ² * - <i>Krav 15 meter</i>	Ca. 350 meter
Offentlig vej og privat fællesvej – <i>Krav 15 meter</i>	Ca. 200 meter
Levnedsmiddelvirksomhed – <i>Krav 25 meter</i>	>1.000 meter
Beboelse på samme ejendom - <i>Krav 15 meter</i>	Ca. 180 meter
Naboskel – <i>Krav 30 meter</i>	Ca. 10 meter
Nabobeboelse (Jydevaj 13) - <i>Krav 50 meter</i>	Ca. 430 meter
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidig byzone- eller sommerhusområde (Øster Toreby) – <i>Krav 50 meter</i>	Ca. 450 meter
Område i landzonen, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende – <i>Krav 50 meter</i>	>1.000 meter
En beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugspligt, der ligger i en samlet bebyggelse i landzonen, og som har anden ejer end driftsherren	>1.000 meter
Kategori 1-natur – ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder – <i>Krav 10 meter</i>	>1.000 meter
Kategori 2-natur – ammoniakfølsomme naturtyper, jf. stk. 2, beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder – <i>Krav 10 meter</i>	>1.000 meter

*Det er ejers ansvar, at ny anlæg placeres mere end 15 meter fra eksisterende og nye dræn. Ved beholdere til flydende husdyrgødning er kravet 100 meter.

Ikke alle dræn er kortlagt, og det er ikke muligt med sikkerhed at vide om afstandskravet på 15 m til dræn er overholdt.

Afstandskravene er overholdt på nær afstanden til naboskel (Lollandsbanen). Der er derfor søgt om dispensation i forbindelse med ansøgningen.

Der er i forbindelse med høringen af udkast til godkendelse foretaget en nabohøring af ejer af naboskel. Høringen gav ikke anledning til bemærkninger.

Guldborgsund Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at der ikke vil forekomme væsentlige gener for omkringboende, ved overholdelse af de meddelte vilkår for lugt, støv, lys og støj, som følge af anlæggets placering og lokalisering.

3.2.2 Bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger

Anlægget er placeret således, at alle krav mht. bygge-, beskyttelseslinjer og fredninger overholdes. Anlægget ligger således uden for fortidsmindelinjer, kirkebyggelinjer, kirkeomgivelser, skovbyggelinjen, sø- og å-beskyttelseslinjer, strandbeskyttelseslinjer, § 3-beskyttede naturområder, § 7-beskyttede naturområder og lavbundsarealer værdifulde kulturmiljøer, samt fredede områder.

Anlægget ligger inden for kystnærhedszonen, men det vurderes, at tilbygning til løbestalden kan ske uden væsentlig betydning for oplevelsen af kystlandskabet, samtidigt med at der er en funktionel begrundelse, i og med at udvidelsen sker i tilknytning til allerede eksisterende produktionsanlæg. Anlægget ligger desuden inden for skovrejsningsområde, men det vurderes, at anlægget er erhvervsmæssigt nødvendigt for bedriften, og på baggrund heraf vil tilbygningen kunne opføres som ansøgt.

3.2.3 Udformning af anlæg og placering i landskabet

Bedriften fremtræder som en samlet enhed i landskabet. Med det ansøgte projekt vil den sydlige stald blive forlænget mod vest med en tilbygning til løbestalden. Tilbygningen bliver opført i samme stil, materialer, farvevalg og dimensioner som de eksisterende stalde, der er derfor stillet vilkår om at tilbygningen skal opføres i gråfarvede elementer og naturgrå tagplader.

Der er ikke planlagt afskærmende beplantning omkring ejendommen, da tilbygningen til stalden udgør en mindre del af den samlede bebyggelse, er det vurderet at tilbygningen ikke vil få en væsentlig virkning på den landskabelige værdi.

Hvis der i forbindelse med byggeriet fremkommer overskudsjord, er der stillet vilkår om at jorden enten fordeles jævnt med en lagtykkelse på maks. 0,5 m eller bortskaffes fra bedriften. Ved bortskaffelse fra bedriften skal reglerne i gældende bekendtgørelse om anmeldelse og dokumentation i forbindelse med flytning af jord overholdes. Vilkåret skal sikre at der ikke efterlades jordbunker, der kan virke som fremmedelementer i det ellers flade landskab.

3.2.4 Landskabelige-, kulturhistoriske-, naturmæssige-, geologiske- og rekreative værdier

Anlægget ligger i område som er udpeget til bevaringsværdige landskaber, tidligere jordbrugsområde med særlige naturværdier. Områder er primært forbeholdt jordbrugerhvervene, men der må generet ikke etableres tekniske anlæg og lignende, der kan forringe området's landskab-, natur. Og kulturhistoriske værdier, mangfoldigheden af planter og dyr, deres levesteder og spredningsmuligheder. Det vurderes, at ved tilbygning til eksisterende bygning ikke vil have en væsentlig landskabelig betydning for området.

Landskabet omkring ejendommen er karakteriseret ved, at være relativt fladt med læhegn, beplantninger, mindre skovområder, enkelte fritliggende huse og landsbyer. Desuden ligger staldanlægget lige op ad jernbanen.

Anlægget er placeret uden for områder, der er udpeget som kulturarvsareal, værdifulde kulturmiljøer, fortidsminder, økologiske forbindelser, friluftsområde og specifik geologisk bevaringsværdi.

Anlægget ligger i område med særlig drikkevandsinteresse. De gældende regler for tæthed og styrke af staldgulv, gyllebeholdere mm. anses for tilstrækkelige til at sikre grundvandet mod forurening.

3.2.5 Samlet vurdering af lokalisering og planmæssige forhold

Samlet er det vurderet, at den ansøgte udvidelse af bedriften kan gennemføres uden at det vil ændre væsentligt på oplevelsen af landskabet i forhold til de nuværende forhold. Samtidig vurderes det, at det ansøgte byggeri ikke vil have væsentlig indflydelse på udpegede kulturmiljøer eller hensyn til kulturhistoriske-, naturmæssige-, geologiske-, rekreative værdier herunder økologiske forbindelseslinjer og lignende regionale/nationale udpegninger.

3.3 DYREHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT

3.3.1 Produktionsomfang, fleksibilitet og udnyttelse

Bedriftens produktionsramme reguleres ud fra antal m² produktionsareal og m² overfladeareal på gødningslagrer, den såkaldte "stipladsmodel". Denne model forudsætter, at lugt- og ammoniakemissionen vil være relativt konstant uanset antal dyr i staldene. Ved vurdering af bedriftens miljøbelastning beregnes emissionerne med udgangspunkt i de valgte typer af dyr, staldsystemer, gødningslagre samt eventuel anvendelse af miljøteknologier.

Ansøger har søgt om godkendelse til dels eksisterende produktionsareal med den fleksibilitet, der gives med hensyn til antal dyr, og dels til tilbygning til løbestald.

Bedriften drives konventionelt, og den ansøgte produktion i staldene er skitseret i nedenstående tabel. Det er disse dyretyper, staldsystemer og de anførte antal m² produktionsareal, der er forudsætning for ansøgningens lugt- og ammoniakberegninger. Der er stillet vilkår om, at bedriften indrettes og drives, som angivet i nedenstående tabel.

Tabel 2: Stalde

Stald	Staldtype	Areal m ²	Produktionsareal m ²	Dyretype
Stald 1 Drægtighedsstald	Løsgående, delvis spaltegulv	2.313	2.024	Søer, golde og drægtige
Stald 2 Farestald	Kassestier, delvis spaltegulv	1.651	1.061	Søer, diegivende
Stald 3 Farestald	Kassestier, delvis spaltegulv	915	637	Søer, diegivende
Stald 4 Løbestald	25-49 % fast gulv	671	614	Flexgruppe: søer diegivende, golde og drægtige
Stald 5 Ny løbestald	Løsgående, delvis spaltegulv	1050	724	Søer, golde og drægtige
I alt			5.060	

Produktionsarealets størrelse og dyrevelfærdsreglerne afgør, hvor mange dyr der maksimalt må være i staldene. Dyrevelfærdsreglerne skal til enhver tid være overholdt.

Tidligere produktioner

Der skal jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 34, stk. 2 foretages en samlet vurdering af alle etableringer, udvidelser og ændringer af bedriften foretaget inden for de seneste 8 år.

Produktionen på Hiltvej 3 fik i 2012 miljøgodkendelse til udvidelse af svinebesætningen herunder opførelse af driftsbygninger, samt et tillæg i 2016 til miljøgodkendelse fra 2012 til en yderligere udvidelse af besætningen, uden bygningsmæssige ændringer.

Fleksibilitet og udnyttelse

Med reglerne for godkendelse og tilladelse til husdyrproduktion godkendes produktionsarealet med den ansøgte gulvtype og dyretype. Der er så frihed til at udnytte stalden mere eller mindre. Dyrene skal dog altid som minimum have den plads dyrevelfærdskravene foreskriver.

Den godkendte produktion er fastholdt gennem vilkåret om, at driften skal være som ansøgt, samt vilkåret om fordeling af dyretyper, gulvtyper, produktionsarealer og miljøteknologi.

I henhold til beregningsmetoderne er ammoniakfordampningen og lugtemissionen styret af størrelsen af gødningsoverflader og ikke afhængig af antal kg dyr på stald på et givet tidspunkt. Der er derfor mulighed for fleksibilitet inden for det godkendte produktionsareal. Dog inden for de vilkårsfaste grænser. Der er således taget højde for en "worst case" situation i relation til ammoniak- og lugtemission.

Der opstår først kontinuitetsbrud, hvis produktionen kommer under 50% af den mulige produktion på mindre end 25% af det samlede godkendte produktionsareal. Kontinuitetsbrud opgøres for hver dyretype for sig.

3.3.2 Overbrusning og rengøring

Der skal anvendes overbrusning i staldene. Overbrusningen skal benyttes efter forskriften i Lov om indendørs hold af smågrise, avls- og slagtesvin. I staldene bliver overbrusningen brugt til nedkøling af dyrene i varme perioder, samt at styre dyrenes gødeadfærd og dermed renholde stierne.

Fordampning af ammoniak og til dels lugt, kommer fra våde gødningsoverflader, hvorfor renholdelse af det faste gulv er essentielt. Der er stillet vilkår om, at der til stadighed skal tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres, at stier inklusive gulv holdes tørre og rene, samt at stalde, ventilations- og foderanlæg holdes rene. Dette er begrundet i, at beskidte mekaniske anlæg kan medføre øget energiforbrug og eventuelt øgede lugtgener. God staldhygiejne vil være med til at forebygge eventuelle lugtgener og unødigt høj ammoniakfordampning. Samtidig sikrer renholdelse af område med foder, at skadedyr ikke opformerer og spreder sig.

Der er ligeledes stillet vilkår om, at udendørsarealer, samt opbevaringsanlæg til foder og husdyrgødning skal renholdes, dels for at undgå lugt og dels for at undgå skadedyr som f.eks. rotter, mus og fluer.

3.3.3 Plan for regelmæssig kontrol, reparation og vedligeholdelse

I henhold til godkendelsesbekendtgørelsens § 44 skal IE brug udarbejde og følge en plan for regelmæssig kontrol, reparation og vedligeholdelse af gyllebeholdere med alt tilknyttet udstyr, forsyningsudstyr til vand og foder, varm-, køle- og

ventilationssystemer, maskiner til udbringning af husdyrgødning mm. Kontrol, reparation og vedligeholdelse skal sikre mod unødigt energiforbrug, spild, lugt mm.

Der er ikke stillet vilkår til kontrol, vedligehold mm., da det er et lovkrav, som skal overholdes.

3.3.4 Fodring

Jf. § 46 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal IE-brug reducere den samlede mængde kvælstof og fosfor, der udskilles. Der kan ske ved anvendelse af fasefodring tilpasset dyrenes behov, ved at reducere indholdet af råprotein eller ved at bruge et eller flere godkendte tilsætningsstoffer, som nedsætter den samlede mængde kvælstof og/eller fosfor f.eks. fytase. Der kan anvendes en kombination af de nævnte teknologier.

Anvendelsen af fasefodring, reduceret indhold af råprotein, letfordøjeligt uorganisk fosfat f.eks. monocalciumfosfat og/eller fytase eller andre fodringsteknikker skal kunne dokumenteres over for tilsynsmyndigheden. Dokumentationen skal opbevares i 5 år, og kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn eller lign.

Da ovenstående er et lovkrav i henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, er der ikke stillet vilkår i relation til fodring.

3.3.5 Energi- og vandforbrug

Energi

Der anvendes primært el til ventilation, lys, foderanlæg, opvarmning og rengøring m.m.

Jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 47 skal IE-husdyrbrug anvende energieffektiv belysning.

For at holde øje med energiforbruget, er der stillet vilkår om, at energiforbruget skal følges. Ved afvigelser i de årlige opgørelser skal der gøres tiltag til at finde årsagen til et stigende forbrug og efter behov gennemføre tiltag for at reducere forbruget.

Vand

Vand anvendes primært til drikkevand og til rengøring af staldene.

Det samlede vandforbrug forventes at blive det samme i ansøgt drift som i nudrift.

Bedriften anvender vand fra egen brønd.

Der er stillet vilkår om, at der skal holdes øje med vandforbruget, således at unødigt spild undgås. Dette er begrundet i, at øget vandforbrug i form af spild, kan have negativ indflydelse på opbevaringskapaciteten i gyllebeholderen, og vil kunne påvirke grundvandsressourcen unødigt.

Med hensyn til hvilke energi- og vandbesparende tiltag der gennemføres på bedriften henvises der til bilag 1; Miljøkonsekvensrapporten.

3.3.6 Spildevand og regnvand

Spildevand fra husdyrproduktionen omfatter vand fra overbrusning, vask af stalde og foderrekvisitter m.m., samt drikkevandsspild. Spildevandet ledes til

gyllebeholder. Dette vand indgår i beregning af opbevaringskapaciteten på bedriften sammen med gylle fra dyrene (se afsnit 3.6.2).

Regnvand fra tage og befæstede arealer uden forurening med foderstoffer eller husdyrgødning kan betragtes som afløbsvand og ledes i lukket drænrør til kanal nord for ejendommen og videre til Guldborgsund.

Der er stillet vilkår om, at spildevand fra husdyrproduktionen skal føres til gyllebeholder eller anden godkendt opsamlingsbeholder. Dette er krævet for at undgå at vand forurenet med gødning, foder o.lign. kan flyde til kloakker eller strømme til dræn / vandløb, hvor det kan forårsage forurening eller uønskede påvirkninger af omgivelserne.

3.3.7 Affald

Da der er tale om et IE-husdyrbrug er der krav om, at husdyrbrugets håndtering af affald i størst mulig omfang følger prioriteringen nedenfor.

1. Affaldsforebyggelse.
2. Forberedelse med henblik på genbrug.
3. Genanvendelse.
4. Anden nyttiggørelse.
5. Bortskaffelse.

Døde dyr

Døde dyr placeres på fast plads på Hiltvej 4 før afhentning af DAKA. Indtil afhentningsdagen placeres døde pattegrise i kølecontainer og søer under kadaverkappe ved udleveringsrampen på Hiltvej 3.

Håndtering af døde dyr på bedriften er omfattet af reglerne i bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr. Fødevarestyrelsen er myndighed på området. Reglerne sigter primært mod at undgå smitterisiko fra døde dyr gennem krav vedr. afhentningshyppighed, samt placering og indretning af afhentningspladser. Det er således vurderet, at der ikke er behov for vilkår om opbevaring og bortskaffelse af døde dyr.

Olie og kemikalieaffald (farligt affald)

Der er stillet vilkår om, at korrekt bortskaffelse af bedriftens farlige affald (incl. klinisk risiko affald) skal kunne dokumenteres f.eks. ved regninger fra godkendte transportører og/eller modtageanlæg. Dokumentationen skal opbevares i 5 år.

Fast affald

I henhold til affaldsbekendtgørelsen er alle erhvervsvirksomheder forpligtiget til at udsortere alle væsentlige fraktioner af genanvendeligt affald, og afleverer dette til genanvendelse.

Affald generelt

Da affald er reguleret via særskilt lovgivning, regulativer m.m., vurderer Guldborgsund Kommune, at det ikke er nødvendigt af sætte yderligere vilkår om de mest almindelige forekomne affaldstyper på nær dokumentation for bortskaffelse af farligt affald. I de generelle bemærkninger efter vilkårene er der således blandt andet henvist til affaldsbekendtgørelsen, som alle borgere og virksomheder er forpligtiget til at overholde.

Det vurderes, at ved overholdelse af de opstillede vilkår og gældende regler ikke er behov for udarbejdelse af basistilstandsrapport for farlige stoffer (stoffer og blandinger som defineret i artikel 3 i Europa-Parlamentets og Rådets forurening

(EF) nr. 1272/2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger).

3.3.8 Råvarer og hjælpestoffer (olie og kemikalier)

Der er ikke stillet vilkår i forbindelse med opbevaring af fyrings/dieselolie, da dette er omfattet af olietanksbekendtgørelsen. Der skal dog gøres opmærksom på, at opbevaring af diesel- og fyringsolie i overjordiske tanke skal ske i typegodkendte beholdere på varigt og stabilt underlag, og at der ikke må være risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Endvidere er det ejers ansvar, at sørge for at tankene er korrekt registrerede i BBR. Forsikringselskaber er berettigede til at nægte dækning af skader forårsaget af tanke, der ikke er lovlige f.eks. fordi de ikke er korrekt registreret, eller fordi de er blevet for gamle.

Der opbevares ikke andre olieprodukter eller kemikalier på ejendommen.

3.3.9 Beredskabsplan Driftsforstyrrelser og uheld

Ved driftsforstyrrelser eller uheld, der kan påvirke miljøet, skal den driftsansvarlig straks underrette Guldborgsund Kommune. Uden for kommunens normale åbningstid kan miljøvagten og/eller beredskabet kontaktes via politiet på telefon 114. Der ud over skal der udarbejdes en skriftlig orientering, som beskriver uheldets omfang og indsatsen mod de miljømæssige skader, samt beskriver forebyggende foranstaltninger, der begrænser risiko for nye uheld.

Hvis det er hændelser eller uheld, der berører miljøet mærkbart, skal Guldborgsund Kommune foretage de ændringer i vilkårene i godkendelsen som findes nødvendige for at begrænse konsekvenserne for miljøet eller forhindre yderligere hændelser eller uheld.

På baggrund af den skriftlige orientering vil der blive taget stilling til behovet for ændringer af miljøgodkendelsens vilkår.

Beredskabsplan

På bedriften skal der i henhold til godkendelsesbekendtgørelsens § 44 udarbejdes en beredskabsplan, der beskriver hvilke forholdsregler driftsansvarlig og medarbejdere skal tage ved brand, udslip af gylle og ved andre uheld og kritiske situationer.

Planen skal bl.a. omfatte:

- Drænsystemer, vandkilder og spildevandskilder.
- Handleplaner for håndtering:
 - o Brand.
 - o Utætte, overfyldte eller kollapsede gyllebeholdere.
- Tilgængeligt udstyr til håndtering af forureningsulykker.

Til dokumentation for at planen følges skal der føres logbog over gennemførte kontroller. Dokumentationen skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende sammen med planen i forbindelse med tilsyn.

En beredskabsplan skal forefindes på bedriften, således at der er let adgang dertil. Samtidig skal alle ansatte være bekendt med dens placering og indhold.

3.3.10 Biaktiviteter

Der forekommer ikke godkendelsespligtige biaktiviteter på bedriften.

3.3.11 Samlet vurdering af dyrehold, staldanlæg og drift

Ansøger har redegjort for produktionsomfang, rengøring, regelmæssig kontrol, reparation & vedligeholdelse, fodring, energi- & vandforbrug, spildevand, affald og beredskabsplan, se bilag 1; Miljøkonsekvensrapport.

Samlet set vurderes det, at ved overholdelse af vilkår og generel lovgivning vil bedriften kunne drives uden væsentlig gener i relation til dyrehold, staldanlæg og drift for omkringboende og naturen.

3.4 NABOPÅVIRKNING

3.4.1 Ammoniak og natur

Ammoniakemissionen (fordampningen) beregnes ud fra størrelsen (m²) af produktionsareal i stalde med udgangspunkt i typer af dyr og staldgulv, samt m² overfladeareal på gødningslagre.

Den samlede faktiske ammoniakemission fra anlægget (stald og lager) er i husdyrgodkendelse.dk beregnet til 4.714 kg NH₃-N pr. år.

Ved denne opgørelsen er der inddraget eventuelle effekter af valgte teknologier.

Udviklingen i ammoniakemissionen er vist nedenfor.

Tabel 3: Ammoniakemission (stald og lager)

	Samlet emission NH ₃ -N	Meremission NH ₃ -N
Ansøgt drift	4.714 kg	692 kg (ift. Nudrift og ift. 8 års drift)
Nudrift	4.022 kg	
8 års drift	4.022 kg	

Beregningerne foretaget i husdyrgodkendelse.dk viser, at den samlede emission fra bedriften i ansøgt drift er 692 kg højere end i nudriften og 8 års drift.

I ansøgningsmaterialet er det oplyst, at den faktiske ammoniakemission opnås på baggrund af de angivne dyretyper og staldsystemer, og ved brug af gyllekøling i stald 1, 2 og 5.

Der er som tidligere nævnt stillet vilkår, der fastholder forudsætningerne, der ligger til grund for beregningen af ammoniakfordampningen fra stalde og gødningslagre (se afsnit 3.3.1 om produktionsomfang og staldindretning).

3.4.2 Lugt

Den primære kilde til lugt fra husdyrhold er staldventilation, og vurderingen af lugt i forhold til omkringboende, vurderes udelukkende ud fra staldanlæg til dyrehold. Lugtgener fra opbevaringsanlæg, ved udbringning af husdyrgødning eller udegående dyr indgår ikke i lugtberegningerne, og håndteres derfor primært ved generelle afstandsregler og regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Ved efterlevelse af reglerne i bekendtgørelsen vil der normal ikke forventes væsentlige lugtgener fra aktiviteter vedrørende gødningshåndtering og opbevaring.

I husdyrbrugloven beskrives lugtgenekriterierne som den maksimale, miljømæssige acceptable lugtgenebelastning fra en given kilde ved den

pågældende områdetype. I husdyrgodkendelse.dk beregnes geneafstande, som angiver krævede minimumsafstande fra forskellige beboelsestyper/områder til staldene, før lugten vurderes som værende uvæsentlig. Ved større afstand end den beregnede minimumsafstand kan lugten være registrerbar, men vurderes ikke at være til væsentlig gene.

Der gøres opmærksom på, at geneafstanden er angivet i forhold til et vurderet lugtcentrum for en eller flere af staldene og til kanten af nærmeste bolig/boligområde. Til denne beregning har systemet lavet et vægtet lugtbidrag fra de enkelte stalde. Derfor kan den aktuelle afstand fra en enkelt stald til de forskellige områder godt være kortere end den beregnede geneafstand uden at lugtgenekriterierne er overskredet.

De faktiske forhold

De beregnede geneafstande for den ansøgte produktion på Hiltvej 3 er angivet nedenfor i forhold til de aktuelle afstande. Geneafstanden for byzone og enkelt bolig er i ansøgningssystemet angivet med udgangspunkt i "FMK modellen" som den først begrænsende model. Samlet bebyggelse er beregnet efter "Ny lugtvurderingsmodel"

Tabel 4. Lugtgeneafstande

Beboelse/ områdetype	Beregnet geneafstand meter	Vægtet gennemsnits-afstand meter	Genekriterie overholdt
Enkelt bolig Jydevej 13	165,0	533,3	Ja
Samlet bebyggelse Jydevej 9	342,8	1.376,4	Ja
Byzone-/sommerhusområde m.v. Øster Toreby	521,7	543,1	Ja

Beregningerne foretaget i husdyrgodkendelse.dk viser, at lugtgeneafstandene er overholdt, idet de faktiske afstande til henholdsvis byzone-/sommerhusområde, samlet bebyggelse og enkeltbolig er større end de beregnende geneafstande.

Konsekvensområdet for bedriftens lugtafgivelse er beregnet til 733 meter. Konsekvensområdet er defineret som det område, inden for hvilket lugten fra bedriften kan konstateres – uden at den af den grund vurderes at være til gene for omkringboende.

Kumulation

I den samlede vurdering af lugtgener fra et husdyrbrug skal påvirkningen fra eventuelle andre husdyrbrug med mere end 750 kg NH₃-N pr. år inddrages. Der skal således tages højde for en kumulativ effekt, hvis andre husdyrbrug medfører lugtgener i samme punkt, som den ansøgte produktion. De beregnende geneafstande skærpes, hvis der ligger andre husdyrbrug indenfor 300 meter fra byzone/sommerhusområde, samlet bebyggelse/visse lokalplaner eller tættere end 100 meter på en enkeltbolig.

I forhold til Hiltvej 3 er der ingen andre husdyrproduktioner tæt på de omkringliggende beboelsestyper, og der er således ikke inddraget en kumuleret effekt fra andre husdyrbrug ved lugtberegningen/vurderingerne.

Generelt i forhold til lugt

Lugtemissionen fra husdyrbruget er meget afhængig af, hvordan landbruget drives. Der er stillet en række vilkår, der skal mindske risikoen for lugtgener. De stillede vilkår om god staldhygiejne, og renholdelse af husdyrbruget er således en del af indsatsen for at begrænse lugten fra husdyrbruget.

Lugt fra gyllebeholderen indgår ikke i lugtberegningerne, men disse kan bidrage med betydelige lugtgener ved uhensigtsmæssig drift.

For gyllebeholdere med naturligt flydelag er der lovkrav om logbog over flydelagets tilstand. Flydelaget skal min. 1 gang om måneden kontrolleres og resultatet af kontrollen skal noteres. Evt. udbedringer af flydelaget, samt omrøring og pumpning af gylle skal ligeledes noteres i logbog. Da det er et lovkrav, er der ikke stillet vilkår til flydelag og logbog.

3.4.3 Fluer og skadedyr

Generel bekæmpelse af skadedyr foregår igennem forebyggelse, det vil sige ved regelmæssig oprydning og renholdelse. Ved at renholde og rydde op især i stalde og omkring foder- og gødningslagre forebygges forhold, der tiltrækker skadedyr, og hvor disse har gode betingelser for formering.

Der er stillet vilkår om effektiv fluebekæmpelse, som minimum i overensstemmelse med retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Retningslinjerne giver frit valg mellem biologisk bekæmpelse med rovfluer og snyltehvepse eller kemiske bekæmpelsesmidler. Ud fra et renere teknologisynspunkt er biologisk bekæmpelse at foretrække, men effekten af den biologiske bekæmpelse er meget afhængig af stalddypen. P.t. er der ikke belæg for at sige at biologisk bekæmpelse er BAT. Der er derfor sat kravet til effekten og det er op til den driftsansvarlige at vælge metoden.

Der er ikke stillet vilkår om rottebekæmpelse i og med dette er et direkte lovkrav. Rottebekæmpelsen består dels af en egentlig bekæmpelse af rotter, hovedsagligt ved udlægning af gift, og dels ved opretholdelse af god orden og hygiejne, således at rotternes leveduligheder reduceres. Rottebekæmpelsen skal ske i overensstemmelse med rottebekendtgørelsen samt gældende vejledning om forebyggelse og bekæmpelse af rotter fra Naturstyrelsen.

Bekæmpelse af rotter skal gennemføres af autoriseret firma f.eks. via den kommunale ordning. Jf. rottebekendtgørelsen kan rottebekæmpelse også udføres af bedriftens ejer, hvis ejeren gennemfører den fornødne uddannelse, og opnår autorisation til bekæmpelse på egen bedrift.

3.4.4 Transport

Hovedparten af transporterne er sæsonbetinget; udkørsel med husdyrgødning i foråret og efterår, kørsel med korn og halm i høsten. Disse transporter kan kun i begrænset omfang planlægges, idet de skal foregå, når vejret tilsiger det. De øvrige transporter er derimod jævnt fordelt over året og har et omfang, der ikke forventes at give gener.

Transporter kan være en væsentlig kilde til støj og støv og derved mulige gener for omkringboende. Der er i husdyrbrugloven ikke hjemmel til at fastsætte vilkår for transporter på offentlig vej, eller til at sætte spørgsmål vedr. belastning af det lokale vejnet. Færdsel på offentlig vej reguleres i henhold til færdselsloven og håndhæves af politiet.

For at mindske risikoen for gener i forbindelse med transport med tung trafik, er der stillet vilkår om, at disse så vidt muligt skal planlægges til hverdag mellem kl. 7.00 og 18.00.

Der vil ikke ske ændringer i antallet af transporter i forbindelse med det ansøgte.

3.4.5 Støj fra anlæg og maskiner

Støj fra staldanlægget kan deles i to, dels periodisk støj f.eks. fra pumpning af gylle, blanding/transport af foder, levering/afhentning af dyr og udbringning af husdyrgødning, og dels støj af mere vedvarende karakter fra dyrene, ventilationsanlæg og lignende. Der kan forventes spidsbelastninger med støj i forbindelse med ind-/ og udlevering af grise.

I modsætning til fluer, støv og lignende er der helt klare retningslinjer for måling af støj og dermed for fastsættelse af grænseværdier for, hvornår en gene er væsentlig eller uvæsentlig. Grænseværdierne skal ikke overholdes på landbrugsarealer, men i skel til nabobeboelsernes opholdsarealer. Grænseværdierne for forskellige områdetyper fremgår af vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 5/1984 Ekstern støj fra virksomheder. Ved naboerne rundt om husdyrbrug er der normal praksis, at der skal fastsættes støjgrænser svarende til områdetype 3: Områder for blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, centerområder (bykerne).

Ved vurdering af om anlægget vil kunne overholde støjgrænserne, er der taget hensyn til anlæggets placering og afstande til naboer.

Der er stillet vilkår om maksimalt tilladelig støj og vilkår om, at der kan kræves udført støjmåling og/eller -beregning. Kontrol af støjen vil kun komme på tale, hvis der opstår begrundet mistanke om, at de fastsatte maksimale støjgrænser er overtrådt.

Miljøgodkendelsen omfatter kun de støjende aktiviteter, der er direkte knyttet til husdyrproduktionen. Dvs. at markdriften ikke indgår i en evt. støjmåling/-beregning, kørsel på offentlig vej indgår heller ikke. Derimod indgår kørsel med gylle, foder o.l. inde på selve bedriften.

På baggrund af afstande til omkringboende vurderes det, at støjen fra anlægget vil kunne overholde Miljøstyrelsens retningslinjer. Vibrationer og lavfrekvent støj vurderes at være af et omfang, der ikke vil være til væsentlig gene for naboer. På baggrund heraf vurderer kommunen, at støj fra bedriften ikke forventes at give anledning til væsentlige støjgener for de omkringboende.

3.4.6 Støv fra anlæg og maskiner

Støv forekommer primært i forbindelse med håndtering af halm og foder samt kørsel med traktor og maskiner.

Ved fornuftig håndtering af halm og foder og forsigtig kørsel forventes der ikke at være væsentlige støvpåvirkninger uden for bedriften, og dermed ingen væsentlige støvgener for de omkringboende.

Der vil være støv fra dyrene, normalt dog ikke i et omfang, så det opleves uden for staldene. Foderhåndtering foregår indendørs. Støvet minimeres desuden som følge af omhyggelig management.

Der er ikke stillet vilkår om støv, idet IE-brug er direkte forpligtiget til at reducerer støvemissionen jf. godkendelsesbekendtgørelsens § 48.

3.4.7 Lys

Lyset i staldene vil primært være tændt i tidsrummet 06-22 i forbindelse med de daglige arbejdsrytmer. Der er ingen kraftige udendørs lyskilder. Der sidder orienteringslys over indgangsdøren til staldene.

Der er stillet vilkår om, at det ved indretning og drift af bedriften skal sikres, at naboer ikke generes af lys fra vinduer, porte, køretøjer og lignende.

Jf. § 47 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal IE-brug anvende energieffektivt belysning jf. byggeloven. Kravet om energieffektiv belysning træder i kraft ved ændring eller udskiftning af belysningsystem. Dokumentation for gennemført udskiftning gemmes i 5 år og skal kunne forevises på forlangende ved tilsyn.

3.4.8 Samlet vurdering af nabopåvirkninger

Ansøger har redegjort for ammoniak, lugt, skadedyr, transport, støj, støv og lys. Der er redegjort for de tiltag, der vil blive foretaget for at begrænse nabopåvirkningerne mest muligt, se bilag 1, Miljøkonsekvensrapporten.

Samlet set vurderes det, at bedriften har foretaget de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse gener og forurening fra bedriften.

3.5 NATUR

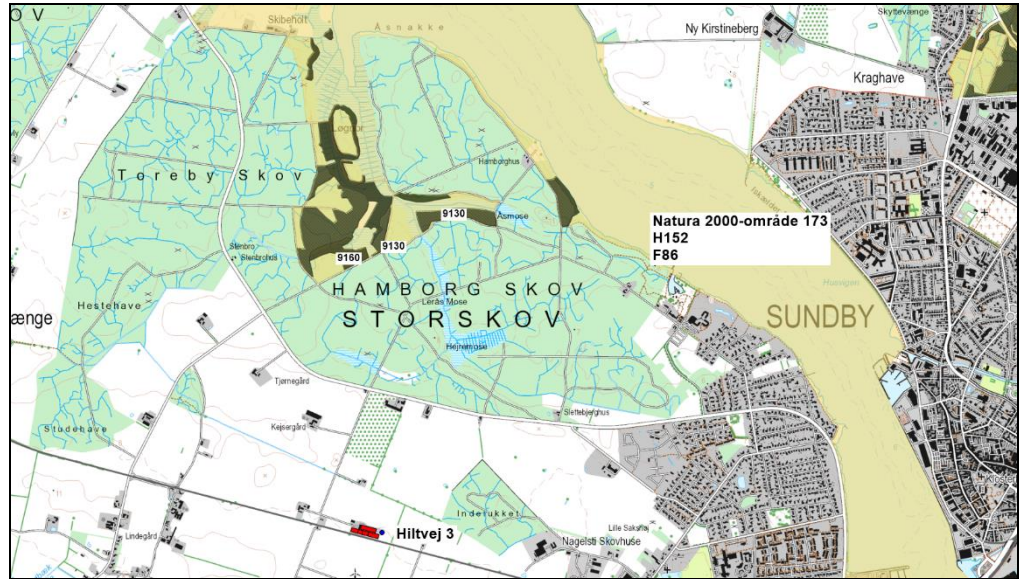
3.5.1 Ammoniakfølsom natur

Nedenstående afsnit beskriver forhold og vurderinger af ammoniakpåvirkning af følsom natur, og for yderligere uddybning kan der henvises til bilag 2 Naturvurdering - § 16 a miljøgodkendelse af landbrug, Hiltvej 3, 4891 Toreby L.

Kategori 1-natur

Da den totale ammoniakdeposition fra det samlede ansøgte anlæg i kategori 1-naturområderne ligger under $0,2 \text{ kg NH}_3\text{-N/ha/år}$, er det ikke påkrævet at vurdere nærmere på eventuel kumulation med andre husdyrbrug, da det højeste beskyttelsesniveau er overholdt.

Da det fastsatte beskyttelsesniveau for ammoniaktilførsel er overholdt, vurderer Kommunen, at den ansøgte drift af anlægget ikke vil påvirke kategori 1-naturen og dermed udpegningsgrundlaget i det pågældende Natura 2000-område på en måde, der hindrer målopfyldelsen for området. Endvidere kan det ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af naturområdet, selvom beskyttelsesniveauet er overholdt.

Kort 2. Beliggenheden af husdyrbruget i forhold til nærmeste kategori 1-natur Natura 2000-område 173 (gul markering).

Kategori 2-natur

Den totale ammoniakdeposition fra den ansøgte produktion på husdyrbruget er i det elektroniske ansøgningssystem beregnet til 0,0 kg NH₃-N/ha i naturområdet, hvilket ikke overstiger bekendtgørelsens beskyttelsesniveau for kategori 2-natur. På denne baggrund vurderes det, at det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning med ammoniak af det nærmeste kategori 2-natur.

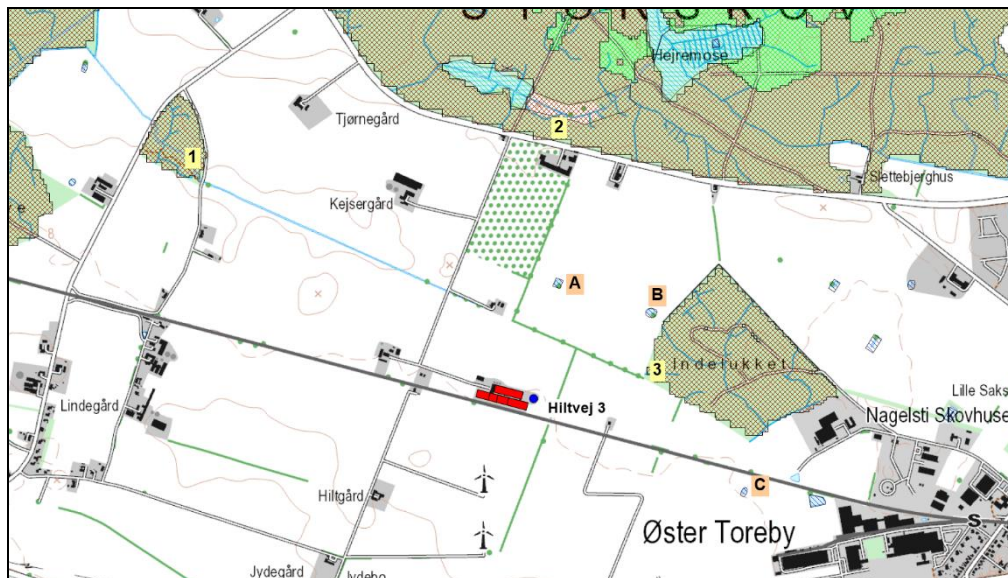

Kort 3. Beliggenheden af husdyrbruget i forhold til nærmeste kategori 2-natur. Husdyrbruget og kategori-2-naturen er markeret med rød cirkel.

Kategori 3-natur

Den ansøgte produktion på husdyrbruget må ikke medføre, at tilstanden i kategori 3-naturtyperne påvirkes negativt. Dette kan undersøges ved at sammenholde naturtypernes tålegrænse for kvælstof med den beregnede merdeposition med kvælstof fra det ansøgte dyrehold.

Da merdepositionen med kvælstof i den nærmeste kategori 3-natur er beregnet til mindre end 1,0 kg NH₃-N/ha, vurderes det, at der ikke sker en tilstandsændring i disse naturområder. Det vurderes derfor, at der ikke skal stilles vilkår i forhold til kategori 3-naturområderne.

Kort 4. Beliggenheden af husdyrbruget i forhold til nærmeste kategori 3-natur (lokalitet 1-3) og beskyttet natur jf. naturbeskyttelseslovens § 3 (lokalitet A-C).

Beskyttet natur, der ikke er kategori-natur.

Ferske enge, strandenge og næringsrige søer/vandhuller er naturtyper omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, men som ikke er kategori-natur. I en afstand af ca. 360 – 740 m nordøst til øst for husdyrbruget ligger nogle næringsrige vandhuller (punkt A-C på kort 4). Merdepositionen fra den ansøgte produktion er mindre end 1 kg NH₃-N/ha i vandhullerne, se yderligere beskrivelse i bilag 2. Det vurderes derfor, at den ansøgte produktion ikke vil medføre tilstandsændringer i nærliggende § 3-naturtyper, og at husdyrbruget kan drives på stedet uden at indebære en væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 34 stk. 1 nr. 2.

3.5.2 Natura 2000

Nærmeste Natura 2000-område i forhold til stald og lager på husdyrbruget er område nr. 173 Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborgsund, Bøtø Nor og Hyllekrog-Rødsand, som på dette sted består af habitatområde 152 og fuglebeskyttelsesområde 86 Guldborgsund. Afstanden fra husdyrbruget er ca. 1,5 km til Natura 2000-området, se kort 2.

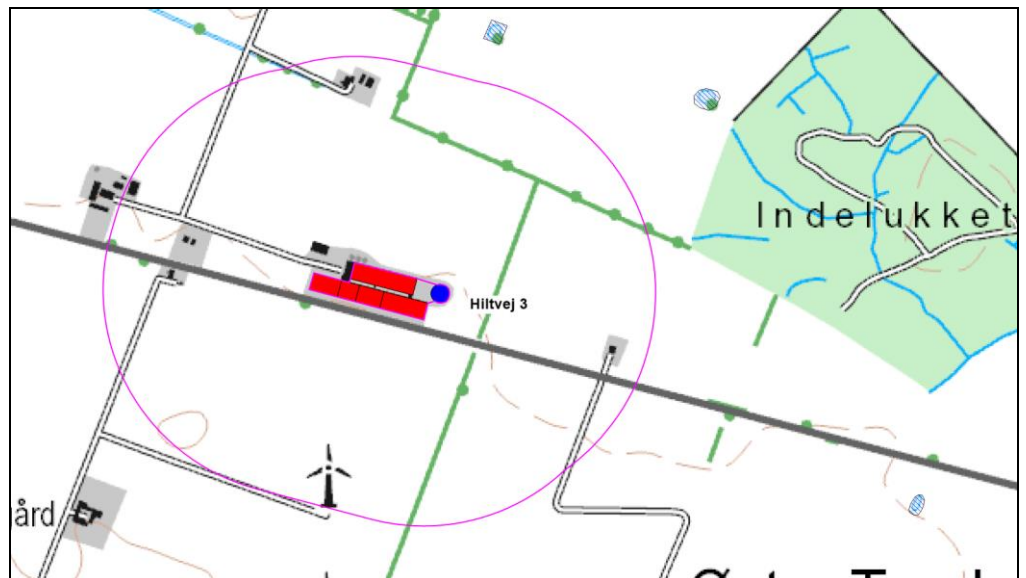
Den totale deposition af ammoniak fra den ansøgte produktion overstiger ikke bekendtgørelsens fastlagte beskyttelsesniveau for nærmeste ammoniakfølsomme habitatnatur i Natura 2000-området. Kommunen vurderer, at projektet på Hiltvej 3 ikke i sig selv påvirker disse naturtyper og dermed arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området.

Samlet vurderes det, at bevaringsstatus for arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område 173 ikke vil blive negativt påvirket, og dermed at det ansøgte projekt hverken alene eller sammen med andre planer og projekter i området vil påvirke Natura 2000-området væsentligt.

3.5.3 Bilag IV-arter og andre sjældne og/eller beskyttelseskrævende arter

Bilag IV-padderne kan blive påvirket ved, at deres yngle- og rastesteder kan ændres som følge af merdeposition med kvælstof fra stalde og lager. Da den beregnede merdeposition er mindre end 1,0 kg NH₃-N/år medfører det ikke ændringer i naturtypen, jf. Miljøstyrelsens husdyrvejledning. Kommunen vurderer derfor, at det potentielle yngle- og rastested for bilag IV-padder ikke bliver beskadiget eller ødelagt ved gennemførelse af det ansøgte projekt.

Ved projektet sker der ikke nedrivning af bygninger, rydning af store træer eller lignende aktiviteter, der kan påvirke yngle- og rastesteder for flagermus. Det vurderes på denne baggrund, at projektet kan gennemføres uden at beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder for arter af flagermus.

Kort 5. Beliggenheden af beskyttede vandhuller (blå skraveret signatur) ved husdyrbruget. Den pink streg angiver afstanden på 300 m fra stalde og gødningslagre.

3.6 GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNDBTERING

3.6.1 Gødningstyper og mængder

Gødningsproduktionen på bedriften består af gylle og er estimeret til ca. 10.256 m³ gylle incl. rengøringsvand, drikkevandsspil m.m.

Beregningerne i ansøgning er udført under forudsætning af, at gødningen håndteres som gylle. For at sikre, at beregningsforudsætningerne for ammoniak fra stalde og gødningslagre fastholdes, er der stillet vilkår om, at staldene og gødningslagrene indrettes som ansøgt. Ønskede fysiske ændringer i staldindretningen eller gødningslagre skal forelægges Guldborgsund Kommune til vurdering for eventuel godkendelsespligt inden ændringerne foretages.

3.6.2 Flydende husdyrgødning, opbevaring

Der er gylleproduktion i alle staldafsnit.

Nedenstående tabel viser en oversigt over opbevaring af flydende husdyrgødning på ejendommen.

Tabel 5. Gødningsopbevaring

Opbevarings-anlæg	Byggeår/kontrol år	Overflade-areal	Overdækning	Kapacitet
Gyllebeholder	19-06-2020	574 m ²	Naturligt flydelag	2.550 m ³
Gyllekanaler				1.200 m ³
Gyllebeholder på anden ejendom eller biogasanlæg				4.000 m ³
Samlet		574 m²		7.750 m ³

Der er stillet vilkår om et maksimalt samlet overfladeareal på gyllebeholdere svarende til 574 m² med naturligt flydelag, da dette indgår som forudsætning for beregning af ammoniakemissionen fra anlægget.

Opbevaringskapacitet

Den samlede opbevaringskapacitet for bedriften er opgjort til ca. 7.750 m³, hvoraf 4.000 m³ er opbevaringskapacitet på anden ejendom eller biogasanlæg. Produktion er opgjort til 10.256 m³. Der er dermed opbevaringskapacitet svarer til ca. 9 måneder.

Husdyrgødningsbekendtgørelsens anbefaling om tilstrækkelig opbevaringskapacitet svarende til 9 måneders tilførsel, er således kun overholdt, ved opbevaring af 4.000 m³ på anden ejendom.

Jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens § 10 stk. 4 kan den tilstrækkelige opbevaringskapacitet opfyldes ved opbevaring på anden ejendom:

Kravet om opbevaringskapacitet kan opfyldes ved, at der foreligger skriftlige aftaler om levering af husdyrgødning eller afgasset vegetabilsk biomasse til opbevaring på anden ejendom eller levering til fælles biogasanlæg, gødningsbehandlingsanlæg eller gødningsopbevaringsanlæg. Sådanne opbevaringsaftaler skal have en varighed af mindst 5 år. Kommunalbestyrelsen kan fastsætte nærmere krav til aftalernes udformning.

For at sikre at bedriften altid kan overholde husdyrgødningsbekendtgørelsen anbefaling om 9 måneders opbevarings kapacitet, er dette stillet som vilkår.

Der er ikke stillet yderligere vilkår om bedriftens opbevaringskapacitet i og med udnyttelsen af staldene og dermed gødningsproduktionen kan ændre sig med de nye fleksible regler. Den i ansøgningen estimerede produktion på 10.256 m³ gylle om året må formodes at være en worst case produktion og opbevaringskapaciteten forventes dermed til en hver tid at være tilstrækkelig.

Håndtering af gylle

For at sikre, at der kan ske en forsvarlig overpumpning af gylle til og fra gyllebeholderne, samt til gyllevogn, er der stillet vilkår om, at der skal benyttes gyllevogne med egen påmonteret pumpe med returløb. Alternativt skal der være læsseplads ved gyllebeholderne. Evt. læsseplads skal udføres i henhold til Landbrugets Byggeblad for læsseplads for gyllevogne GR-nr. 103.11-2 fra juli 1987. Afløbet/pumpebrønden skal være dimensioneret således, at også et større spild kan opsamles. For at sikre, at læssepladsens opsamlingskapacitet ikke er opbrugt af regnvand, er der ligeledes vilkår om, at pumpebump tømmes for regnvand før der foretages overpumpning af gylle. Læssepladsen skal renses ved arbejdsdagens ophør de dage, hvor der afhentes gylle. Rensningen skal være så

grundig, at regnvand, der falder på pladsen ikke forurenes med gylle, men frit kan løbe ud over kanten og sive ned.

For at minimere risikoen for udslip af gylle i forbindelse med pumpning er der stillet vilkår om, at der ved enhver overpumpning mellem gyllebeholder og -vogn skal være opsyn med overpumpningen, for at forhindre, at der sker forurening med gylle ved at vognen overfyldes eller andre uheld.

For at mindske risikoen for lugtgener er der endvidere stillet vilkår om, at omrøringen skal koncentreres over så kort tid som muligt.

Der foretages ikke behandling af husdyrgødning i form af separationsanlæg, forsuring eller lignende på bedriften.

3.6.3 Samlet vurdering af gødningsproduktion og -håndtering

Ansøger har redegjort for gødningstyper og mængder samt opbevaring og håndtering af gylle, se bilag 1 Miljøkonsekvensrapporten.

Samlet set vurderes det, at gødningen opbevares og håndteres forsvarligt. Ved overholdelse af gældende lovkrav og meddelte vilkår vurderes det samtidig, at der ikke vil være væsentlige gener i forbindelse med gødningsproduktionen.

3.7 BEDST TILGÆNGELIG TEKNIK (BAT) OG BEGRÆSENDE FORANSTALTNINGER

Gennem Husdyrloven pålægges den enkelte landmand at redegøre for brugen af BAT og eventuelt reducere miljøbelastningerne fra husdyrproduktionen ved anvendelse af BAT. Ved begrebet "tilgængelig" ligger en indbygget afvejning mellem mål og midler (proportionalitet).

Det er et krav fra EU, at husdyrbrug med intensiv opdræt af fjerkræ og svin skal opfylde BAT-konklusionerne for integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening jf. IE-direktivet, og at disse skal lægges til grund for godkendelsesvilkår for anlæg. BAT-konklusionerne omfatter:

- Ernæringsmæssig styring (se afsnit 3.3.4)
- Håndtering af foder (se afsnit 3.3.4)
- Opstaldning (se afsnit 3.3.1)
- Opbevaring af døde dyr (se afsnit 3.3.7)
- Opsamling, opbevaring og udbringning af husdyrgødning (se afsnit 3.6.2 og 3.7.5)

Ud over de listede punkter betragtes det som BAT, at der gennemføres systematisk overvågning af de forskellige procesparametre/forbrug af vand, energi, brændstof, tilførsel og afgang af dyr, foderforbrug og gødningsproduktion m.m. De gældende BAT-konklusioner er indarbejdet i husdyrbrugloven.

Det er desuden BAT at have en systematisk overvågning af den samlede mængde kvælstof og fosfor, der udskilles i husdyrgødningen. Der er som følge af generelle regler krav om, at der udarbejdes gødningsregnskab en gang årligt, ligesom der er fastsat fosforlofter på bedriften. Det er derfor allerede indarbejdet i dansk lovgivning, og vil ikke blive gennemgået yderligere i denne godkendelse.

Redegørelsen skal for svine- og fjerkræbrug desuden omhandle de teknologier, der er beskrevet dels i EU kommissionens BREF-dokument om intensivt hold af svin og fjerkræ og dels i Miljøstyrelsens Teknologiblade og Teknologiliste.

BAT-kravene er vurderet forskellige for nybyggeri/omfattende renovering, hvor moderne teknologi ofte kan implementeres forholdsvis billigt, i forhold til eksisterende bygninger, hvor implementering kan være dyr eller ligefrem umulig.

Følgende områder vurderes i forhold til BAT:

- Ammoniakfordampning fra stald og lager (indretning og foder)
- Forbrug af vand og energi
- Management
- Støj, støv og lugt
- Opbevaring, behandling og håndtering af husdyrgødning.

3.7.1 Ammoniak og anvendelse af BAT

Ammoniakemission fra anlægget kan mindskes ved at begrænse dyrenes udskillelse af kvælstof, begrænse tabet af ammoniak fra husdyrgødningen i stald og/eller lager eller at opsamle ammoniak fra luften ved rensning. Dette kan gennemføres ved, at anvende forskellige teknikker/teknologier hver for sig, eller i kombination med hinanden.

Det er op til den enkelte bedrift at beslutte, hvilke virkemidler der tages i brug for at overholde kravet til maksimal ammoniakemission fra stald-/og gødningslager. Det er dog et krav, at de anvendte virkemidler er anført på Miljøstyrelsens teknologiliste.

Jf. beregning i husdyrgodkendelse.dk skema 227414, version 3, vil den faktiske ammoniakemission være højere end BAT-kravet, men da der i nudrift er gyllekøling i to staldafsnit, og der ændres på ammoniakreduktionen har det været nødvendigt at foretage en scenarieberegning for at finde det faktiske BAT-krav.

I scenarieberegningsskema nr. 228615 er det konkrete BAT-krav beregnet under hensyntagen til eksisterende vilkår om gyllekøling.

- 17 % ammoniakreduktion i stald 1.
- 11.5 % ammoniakreduktion i stald 2.

Beregningerne viser, at BAT-kravet til Hiltvej 3 vil være på 4.714 kg NH₃-N pr. år.

Den faktiske ammoniakemission fra det ansøgte produktion er jf. husdyrgodkendelse.dk skema nr. 227414 beregnet til 4.714 kg NH₃-N pr. år, og er dermed det samme som BAT-kravet. Krav til overholdelse af BAT i relation til ammoniak er dermed overholdt.

Ændring af ammoniakreduktionen er sket for at have en ensartet køling pr. m² gyllekanal.

Ammoniakemissionsniveauet er overholdt ved anvendelse af de angivne staldsystemer, dyretyper, m² produktionsareal/overfladeareal på gødningslagret, inklusiv gyllekøling i stald 1, 2 og 5.

For at sikre, at ansøger i praksis lever op til den fastlagte emissionsgrænseværdi, som er vurderet opnåeligt ved BAT, er der stillet vilkår om, at bedriften skal indrettes og drives som ansøgt.

Gyllekøling

Der er sat vilkår til gyllekølingsanlæggets opbygning, drift og egenkontrol i overensstemmelse med Miljøstyrelsens Teknologiliste og overslags beregning i bilag 1, Miljøkonsekvensrapporten.

Jf. ansøgningsskema nr. 227414 skal der etableres gyllekøling i staldafsnit 1, 2 og 5. I stald 1 er der linespil i gyllekanalen og der er indtastet en ammoniakreduktion på 21.8 %. Stald 2 og 5 har ikke linespil i gyllekanalerne, her er indtastet en ammoniakreduktion på 12.9.

Som anført i Miljøstyrelsens Teknologiliste er der sat vilkår til den samlede årlige køleydelse.

Jf. beregningerne i ansøgninger er den nødvendige køleydelse højere end bedriftens varmebehov. Det er således nødvendigt at frikøle for at opnå tilstrækkelig ammoniakreduktion.

Det er vurderet, at vilkårene fra Miljøstyrelsens Teknologiliste er dækkende, og at de sikrer, at det kan kontrolleres at bedriften opnår tilstrækkelig årlig reduktion i ammoniakemissionen.

3.7.2 Forbrug af vand og energi – besparende foranstaltninger

Anvendelse af ressourcerne vand og energi skal indgå som en integreret del af opfyldelse af princippet om BAT. Forbruget af vand og energi afhænger dog betydeligt af den enkelte bedrift og driftsmæssige forhold på denne. Der er derfor ikke fastlagt egentlige grænseværdier for disse parametre fra MST's side. Forbruget kan desuden afhænge betydeligt af, hvilke teknologiske løsninger der anvendes til begrænsning af andre forureningsparametre.

Ansøger har redegjort for brug af vand og energi samt vand- og energibesparende foranstaltninger, se bilag 1.

Anvendelse af BAT gennemføres via optimering af energieffektiviteten ved at installationer løbende kontrolleres og vedligeholdes, og ved at spild mindskes mest muligt. Samtidig vurderes det som BAT, at der gennemføres registreringer af forbruget, og at defekter identificeres og udbedres. Yderligere er det BAT, at der ved udvælgelse af udstyr er fokus på besparende egenskaber. Guldborgsund kommune vurderer samlet, at bedriftens udnyttelse af energi og vandforbrug lever op til den standard, der skal gælde for et IE-husdyrbrug.

3.7.3 Management – godt landmandsskab

Management skal indgå som en integreret del af opfyldelse af princippet om BAT. Management handler i høj grad om de elementer, som er en naturlig del af driftslederens tilrettelæggelse af driften, og er derfor en meget vigtig del af BAT.

BAT i henhold til god management/godt landmandsskab omfatter regelmæssig kontrol, reparation og vedligeholdelse af udstyr og tekniske anlæg på bedriftens samt rengøring, renholdelse, skadedyrebekæmpelse og korrekt opbevaring af døde dyr.

Endvidere betragtes det som BAT at sikre, at ansatte har den nødvendige uddannelse og oplæring, samt at der forefindes beredskabsplaner på bedriften, der sikrer hensigtsmæssig adfærd ved uforudsete hændelser.

Kravene om management og uddannelse mm. er omfattet af godkendelsesbekendtgørelsen særregler for IE-brug og derfor direkte bindende for bedriften. Der er derfor ikke stillet vilkår om disse forhold.

Der er stillet vilkår om, at alle der arbejder på bedriften, skal være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen. Dette vil være med til at sikre, at godkendelsens vilkår bliver overholdt.

3.7.4 Støj, lugt og støv

Forhold omkring gener i relation til støj, lugt og støv, og anvendelse af BAT skal vurderes med udgangspunkt i lokale forhold.

De lokale forhold er vurderet i tidligere afsnit i denne miljøgodkendelse, og det er af kommunen vurderet, at alle gældende krav jf. husdyrbrugloven og tilhørende bekendtgørelse samt husdyrgødningsbekendtgørelsen kan overholdes.

3.7.5 Opbevaring og udbringning af husdyrgødning

Jævnfør BREF/BAT-konklusionerne er det BAT at opbevare gylle i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger, samt at minimere omrøring af gyllen. Beholderens bund og vægge skal være tætte og korrosionsbeskyttede. Beholderne skal tømmes jævnligt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse – normalt 1 gang årligt, og der bør kun omrøres i gyllen umiddelbart før tømning af beholderen. Endvidere er det BAT at overdække beholderen med fast låg eller med et naturligt flydelag, der er etableret med snittet halm eller tilsvarende.

De danske byggeblade for gyllebeholdere sikre beholdernes stabilitet, tæthed og styrke. Endvidere sikrer de danske krav om beholderholderkontrol, at der er jævnligt tilsyn med beholderens tilstand. Der er endvidere lovkrav om overdækning enten med flydelag eller telt/låg.

3.7.6 Miljøledelse

IE-husdyrbrug skal have et miljøledelsessystem, som led i at forbedre husdyrbrugets overordnede miljøforhold. Den, der er ansvarlig for driften af husdyrbruget, skal gennemføre og overholde et miljøledelsessystem, herunder:

1. Formulere en miljøpolitik med afsæt i husdyrbrugets miljøforhold.
2. Fastsætte miljømål.
3. Udarbejde handlingsplaner for det eller de fastsatte miljømål.
4. Minimum 1 gang årligt evaluere miljøarbejdet og om nødvendigt foretage justeringer af mål og handleplaner.
5. Minimum 1 gang årligt gennemgå miljøledelsessystemet.

Miljøledelsessystemet skal kunne dokumenteres. Dokumentationen skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn.

Miljøledelsen skal endvidere oplære personale. Oplæringen angår:

1. Relevant lovgivning.
2. Transport og udbringning af gødning.
3. Planlægning af aktiviteter.
4. Beredskabsplanlægning og -styring.
5. Reparationer og vedligeholdelse af udstyr.

Oplæringsmaterialet skal være tilgængeligt for personalet og opdateres løbende og skal kunne fremvises på forlangende ved tilsyn.

Kravet om miljøledelsessystem skal opfyldes fra det tidspunkt, hvor IE-husdyrbruget får en miljøgodkendelse efter § 16a, stk. 2 i husdyrloven. Da kravene om miljøledelse er fastsat via lovgivningen, er der ikke vurderet behov for fastsættelse af vilkår med denne godkendelse. Overholdelsen af reglerne om miljøledelse indgår i det regelmæssige tilsyn efter miljøtilsynsbekendtgørelsen.

Miljøstyrelsen har udarbejdet en vejledning "Miljøledelse for husdyrbrug" som kan følges.

3.7.7 Alternativer til teknologi, teknik og foranstaltninger

Udvidelse af bedriften ske via tilbygning til eksisterende stald. Det er ikke fundet relevant at se på anden teknologi, teknik og foranstaltninger end at videre føre gyllekøling i tilbygningen, da teknologi allerede bruges i dele af det eksisterende anlæg.

Der ud over overgår bedriften til at blive reguleret efter produktionsareal i stedet for dyreenheder.

3.7.8 Samlet vurdering af BAT

Ansøger har redegjort for bedriftens valg af BAT. Der er i redegørelsen foretaget en vurdering af virkemidler til begrænsning af skadelige miljøpåvirkninger og en vurdering for fravalg af virkemidler.

Samlet set vurderes det, at bedriften har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra bedriftens anlæg ved anvendelse af BAT. Ved denne vurdering er der således taget hensyn til bedriftens type og størrelse.

3.8 DOKUMENTATION

3.8.1 Regelmæssig kontrol, reparation og vedligeholdelse

I henhold til godkendelsesbekendtgørelsens § 44 skal IE brug udarbejde en plan for regelmæssig kontrol, reparation og vedligeholdelse af gyllebeholdere med alt tilknyttet udstyr, forsyningsudstyr til vand og foder, varme-, køle- og ventilationssystemer, maskiner til udbringning af husdyrgødning m.m. Kontrol, reparation, og vedligeholdelse skal sikre mod unødigt energiforbrug, spild, lugt m.m.

Dokumentationen for egenkontrollen skal have en sådan form, at den tydeligt viser, at vilkårene i miljøgodkendelsen samt lovgivningen er overholdt, uanset driftsmæssig sammenhæng med andre produktioner.

Der er krav om følgende dokumentation:

- Effektivitetskontroller for dyretype.
- Bygningstegninger for produktionsareal.
- Foderblandings- og foderstrategi mht. fasefodring, letfordøjeligt uorganisk fosfat og/eller fytase.
- Korrekt bortskaffelse af farligt affald.
- Det årlige forbrug af el/energi og vand, med forklaring på evt. udsving m.m.
- Driftsuheld og andre væsentlige uregelmæssigheder i driften.
- Logbog over årlig køleydelse på gyllekølingsanlægget.
- Beholderkontrolrapporter.
- Miljøledelsessystem.

Dokumentation for overholdelse af lovkrav skal opbevares i mindst 5 år. Guldborgsund Kommune skal ved tilsyn og kontrol have adgang til den nævnte dokumentation.

3.8.2 Årlig indberetning

Jf. § 50 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal IE-brug en gang årligt indsende følgende informationer til Kommunen:

1. Logbøger for eventuel miljøteknologi (afsnit 3.7.1).
2. Dokumentation for miljøledelsessystem (afsnit 3.7.6).
3. Logbog for gennemførte kontroller (afsnit 3.8.1).
4. Dokumentation for overholdelse af fodringskrav (afsnit 3.3.4).

Informationerne skal angå der forudgående kalender år og indsendes hvert år senest den 31. december til kommunen, dog ikke såfremt kommunen har været på tilsyn inden for kalenderåret og i den forbindelse modtaget oplysningerne.

3.8.3 Samlet vurdering af dokumentation

Det vurderes, at gennemførelse af den beskrevne egenkontrol og overholdelse af de stillede vilkår i øvrigt vil medføre, at der løbende holdes øje med, at de givne forudsætninger for miljøgodkendelsen overholdes, og at det er dokumenteret, således at kommunen ved tilsyn eller på efterspørgsel kan kontrollere dette. Det vurderes desuden at bedriftens optimering af produktionsprocesser lever op til den standard, der skal gælde for IE-husdyrbrug.

3.9 MILJØKONSEKVENSRAPPORT OG VURDERING

Der er krav om miljøkonsekvensrapport jf. § 4 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen ved husdyrbrug der udleder mere end 3.500 kg NH₃-N pr. år og/eller er et IE-husdyrbrug. Den ansøgte produktion er et IE-brug på grund af mere end 750 stipladser til søer.

Ansøgninger om miljøgodkendelse af et IE-husdyrbrug efter § 16 a, stk. 2 skal således indeholde en miljøkonsekvensrapport og deraf følgende vurdering. Miljøkonsekvensrapporten skal rumme oplysninger om husdyrbrugets væsentlige direkte og indirekte virkninger på følgende områder:

1. Befolkningen og menneskers sundhed.
2. Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter.
3. Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima.
4. Materielle goder, kulturarv og landskabet.
5. Samspejlet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4 og
6. Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5.

Ud fra ovenstående faktorer skal miljøkonsekvensrapporten jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1, pkt. D som minimum omfatte følgende oplysninger:

- 1) En beskrivelse af det ansøgte med oplysninger om:
 - a) Det ansøgte placering, udformning, dimensioner og andre relevante særkender.
 - b) Det ansøgte forventede væsentlige og eventuelle kumulative indvirkninger på miljøet.

- c) Det ansørgtes særkender eller de foranstaltninger, der påtænkes truffet for at undgå, forebygge eller begrænse og om muligt neutralisere forventede væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet.
 - d) Den eller de rimelige alternative løsninger, som ansøger har undersøgt, og som er relevante for det ansørgte og dets særlige karakteristika, samt hovedårsagerne til den eller de valgte løsninger under hensyn til det ansørgtes indvirkninger på miljøet.
- 2) Et samlet, ikke-teknisk resumé af ovenstående oplysninger (pkt. 1a til d) samt oplysninger om påtænkte foranstaltninger ved IE-husdyrbrugets ophør.
 - 3) Oplysninger om den kompetente ekspert, der har udarbejdet miljøkonsekvensrapporten.

Kravene (i pkt. B og D jf. § 4 i bilag 1 i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse mv. af husdyrbrug) fastlægger samlet de oplysninger, som ansøger skal fremlægge i miljøkonsekvensrapporten under hensyntagen til det ansørgtes særlige karakteristika, herunder dets placering og teknisk kapacitet samt forventede indvirkning på miljøet. Kravene tager udgangspunkt i de særlige karakteristika, som gør sig gældende for husdyrbruget og for det miljø, som kan forventes at blive berørt af husdyrbruget. Kravene er integreret i det digitale selvbetjeningssystem www.husdyrgodkendelse.dk.

Ansørgers miljøkonsekvensrapport er vedlagt som bilag 1.

3.9.1 Samlet vurdering af miljøkonsekvensrapport

Det vurderes, at kravene til miljøkonsekvensrapporten, dennes form og kvalitet er opfyldt. Det er kommunens opfattelse, at det ansørgtes væsentlige direkte og indirekte virkninger er beskrevet, påvist og vurderet tilstrækkeligt. Samtidig er der vurderet på eventuelle samspil mellem de forskellige faktorer. Det er samtidig vurderet, at miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet af kompetent fagperson.

3.10 ALTERNATIVE LØSNINGER OG 0-ALTERNATIV

3.10.1 Alternative løsninger

Ansøger har vurderet, at det er mest hensigtsmæssigt at udvidelsen foretages ved tilbygning til det eksisterende anlæg. Den ønskede placering af den nye tilbygning giver den mest rationelle drift. Der ud over er der et ønske om, at komme over på de nye regler, der giver mere fleksibilitet i udnyttelsen af de eksisterende rammer. Der er derfor ikke set yderligere på alternativer.

3.10.2 0-alternativ

Et 0-scenarie på denne bedrift vil betyde, at produktionen på bedriften var låst og der ikke ville være mulighed for at udnytte de eksisterende rammer optimalt.

3.10.3 Samlet vurdering af alternative løsninger og 0-alternativ

Guldborgsund Kommune vurderer, at overgang til de nye mere fleksible godkendelser er et nødvendigt skridt for bedriften, hvis den skal kunne udnytte de eksisterende rammer på et lønsomt niveau. Samtidigt vurderes det, at den ønskede tilbygning er placeret så optimalt som muligt både i forhold til drift og landskabelige hensyn.

3.11 HUSDYRBRUGETS OPHØR

Da der er tale om et IE-husdyrbrug skal der i denne godkendelse indgå beskrivelse og vurdering af foranstaltninger ved husdyrbrugets ophør hovedsagligt i relation til vurderinger i forhold til jordforureningsloven. Dette omhandler afhjælpning af jord-/ og grundvandsforurening.

Driftsophør kan både omfatte, når aktiviteter på IE-husdyrbruget ophører helt, eller hvis produktionen/kapaciteten kommer under grænsen for IE-husdyrbrug jf. stipladsgrænserne i lovgivningen.

Jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 51 skal driftsophør anmeldes til kommunalbestyrelsen. Anmeldelsen skal ske senest 4 uger efter driftsophør, og anmeldelsen skal indeholde oplæg til vurdering af risikoen for jordforurening m.m. Vurderingen skal indeholde en risikovurdering med hensyn til menneskers sundhed og miljøet.

Viser risikovurderingen, at det ikke kan afvises, at forureningen udgør en væsentlig risiko for mennesker sundhed eller miljøet, skal vurderingen indeholde et oplæg til foranstaltninger, der sikrer, at forureningen ikke udgør en sådan risiko.

Da dette er lovkrav, er der ikke stillet vilkår om ovenstående.

I forbindelse med ophør har ansøger oplyst, at der vil blive truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at overlevere anlægget i forsvarlig miljømæssig tilstand. Nedlukning og oprydning vil ske i overensstemmelse med gældende lovgivning.

I det tilfælde at driftsophøret ikke er total, men kun delvis, således at produktionen kommer under IE-grænsen, skal der søges om ny miljøgodkendelse til den nye lavere produktion.

3.11.1 Samlet vurdering af ophør af bedriften

Det vurderes, at de nævnte tiltag i forbindelse med ophør af bedriften er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare og til at sikre, at bedriften for eksempelvis ikke vil blive et attraktivt levested for rotter.

3.12 HØRINGER

Offentliggørelse af ansøgning

Ved behandling af ansøgning om godkendelse efter § 16 a, er der udvidede krav om offentlighed i forbindelse med kommunens behandling af sagen. Dette indebærer blandt andet, at ansøgningen skal annonceres offentligt så tidligt i processen som muligt.

Ansøgningen blev offentliggjort den 4. august 2021 på DMA, miljøstyrelsens hjemmeside for digital miljøadministration.

Inden for fristen den 1. september 2021 er der ikke kommet bemærkninger til ansøgningen eller anmodning om at se udkast til godkendelse.

Grænseoverskridende virkning

Jf. § 65 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal kommunen vurdere, om driften af det ansøgte vil kunne få en negativ betydelig og indvirkning på miljøet i en anden medlemsstat.

Guldborgsund Kommune vurderer, at omfanget af det ansøgte ikke giver anledning til væsentlige påvirkninger på miljøet i en anden medlemsstat, og derfor ikke er omfattet af krav om offentlig høring forud for behandlingen af ansøgningen.

Høring

Udkastet til miljøgodkendelse er sendt i forhøring hos ansøger og ansøgers konsulent. Derudover har det været sendt i høring hos ansøger, ansøgers konsulent og naboer i 30 dage, med høringsfrist den 19. november 2021.

Omfanget af høringsparter i området omkring bedriften er udvalgt på baggrund af en beregnet konsekvensafstand på 733 meter.

Der er ikke gennemført høring af samtlige ejere af ejendomme, der matrikulært grænser op til bedriften Hiltvej 3, ud over de ovenfor nævnte, da dette er vurderet af underordnet betydning.

Nabohøringen har ikke givet anledning til bemærkninger.

4 SAMLET VURDERING OG KONKLUSION

I henhold til de beregninger, der gennemføres i det elektroniske ansøgningssystem, kan produktionsændringen gennemføres uden at overskride de beskyttelsesniveauer, der er udstukket i lovgivningen. Efter Guldborgsund Kommunes vurdering vil den ansøgte ændring af dyreholdet heller ikke give anledning til væsentligt gener for naboerne, hverken hvad angår transport, støj, fluer eller det samlede visuelle indtryk af bedriften. Ved overholdelse af de vilkår miljøgodkendelsen er betinget af, er det endvidere Guldborgsund Kommunes vurdering, at plante- og dyreliv i området samt i de områder, der ligger op til produktionsanlægget, ikke vil blive påvirket i negativ retning.

Samlet er det Guldborgsund Kommunes vurdering, at der kan meddeles miljøgodkendelse til den ansøgte, uden at det medfører væsentlige virkninger på miljøet. Ved overholdelse af vilkår i godkendelsen, har ansøger truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik. Samtidig kan bedriften drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, der er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Guldborgsund Kommune vurderer, at indretning og drift af husdyrbruget kan ske i overensstemmelse med gældende regler. Yderligere er det vurderet, at driften kan gennemføres uden væsentlig påvirkning på miljøet, som dette er defineret i husdyrloven, herunder at det ansøgte ikke skader bevaringsstatus for Natura 2000-områder eller yngle- og levesteder for arter optaget på Habitatdirektivets bilag IV.

Endelig er det Guldborgsund Kommunes vurdering, at der jf. oplysningerne i ansøgningsmaterialet er tænkt BAT ind i bedriftens indretning og drift i det omfang, at BAT ikke strider mod proportionalitetsprincippet.

5 BILAG

- Bilag 1: Miljøkonsekvensrapport
Bilag 2: Naturvurdering

**Miljøkonsekvensrapport til
miljøansøgning
om udvidelse af svineproduktionen
på
Hiltvej 3, 4891 Toreby**

EJER OG DRIFTSFORHOLD

Ejendommens adresse:	Hiltvej 3, 4891 Toreby
Matr.nr.:	39a m.fl. Toreby By, Toreby
CVR nr.:	29 29 57 43
Ansøger:	I/S Holstenergaard, Toreby Østergade 12, 4891 Toreby
Ejer og kontaktperson:	Peder Holstener Larsen, Hiltvej 1, 4891 Toreby E-mail: shla@privat.dk Mobil: 20 32 90 67
Konsulent:	Max Jakobsen Miljørådgivning, Mobil: 31 34 07 17
IT-skema:	227.414

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indholdsfortegnelse	2
Indledning	3
1 Ikke teknisk resumé	4
2 Beskrivelse af projektet	5
2.1 Godkendelsespligt	5
2.2 Det ansøgte projekt	5
2.2.1 Tidligere miljøgodkendelse	6
2.2.2 Nudrift og 8-års drift	6
2.2.3 Erhvervsmæssig nødvendig	6
2.2.4 Biaktiviteter	6
2.2.5 Husdyrbrugets ophør	6
3 Beskrivelse af alternativer	7
4 Beskrivelse af ressourceforbrug	7
4.1.1 Energiforbrug	7
4.1.2 Vandforbrug	7
5 Beskrivelse af miljøpåvirkninger	8
5.1 Lokalisering	8
5.1.1 Faste afstandskrav	8
5.2 Vurdering af påvirkning af landskabet	9
5.3 Vurdering af gener i lokalområdet	10
5.3.1 Lugt	10
5.3.2 Støj fra anlæg og maskiner	10
5.3.3 Lys	11
5.3.4 Fluer og skadedyr	11
5.3.5 Støv	12
5.3.6 Transport	12
5.4 Vurdering af spildevand, husdyrgødning, affald og kemikalier	13
5.4.1 Spildevand	13
5.4.2 Husdyrgødning	14
5.4.3 Affald og kemikalier	14
5.5 Vurdering af ammoniakpåvirkning	15
5.5.1 Ammoniakfordampning fra stald og lager	15
5.5.2 Ammoniakafsætning i lokalområdet	15
5.5.3 Internationale naturbeskyttelsesområder	16
5.5.4 Ammoniakafsætning på naturområder	16
5.5.5 Kategori 1 og 2 naturområder	17
5.5.6 Kategori 3-naturområder	18
5.5.7 Øvrige naturområder	18
5.5.8 Samlet konklusion naturområder	18
6 BAT-redegørelse	19
6.1 BAT i relation til Management	19
6.2 BAT i relation til ammoniak	19
6.3 BAT i relation til foder	20
6.4 BAT i relation til energi og vand	20
6.4.1 BAT på energibesparende foranstaltninger	20
6.4.2 BAT på vandbesparende foranstaltninger	21
6.5 Særregler for IE-husdyrbrug	21
6.5.1 Miljøledelse	21
6.5.2 Oplæring af medarbejdere	22
6.5.3 Kontrol og reparation/vedligeholdelse af husdyrbruget	22
6.5.4 Beredskabsplan	22
6.5.5 Fodringskrav	22
7 Uheld og risici	23
7.1 Driftsforstyrrelser og uheld	23
8 Egenkontrol	23
9 samlet vurdering	24
Bilag 1 – Oversigt over anlægget	27
Bilag 2 – Gyllekøling	28
Bilag 3 – Plantegning med indretning af stalde	29

INDLEDNING

Denne miljøkonsekvensrapport redegør for en planlagt udvidelse af husdyrproduktionen på Hiltvej 3, 4891 Toreby (Guldborgsund Kommune). Det konkrete projekt er omfattet af § 16a stk. 2 i Husdyrbrugloven (LBK nr. 520 af 1. maj 2019) idet der er tale om et IE-husdyrbrug for søer (>750 årssøer).

Ansøger har også husdyrproduktion på følgende ejendomme:

- Bækkeskovvej 25, 4892 Kettinge (svineproduktion)
- Hiltvej 4, 4891 Toreby (svineproduktion)
- Toreby Østergade 12, 4891 Toreby (svineproduktion)

Ejendommene drives teknisk og forureningsmæssigt adskilte. Det er derfor kun ejendommen på Hiltvej 3, der er omfattet af den konkrete ansøgning.

Der er indsendt et IT-ansøgningsskema nr. 227.414 til Guldborgsund Kommune.

Rapporten redegør for de faktuelle forhold ved den planlagte udvidelse, samt de forhold, der gør sig gældende ved den eksisterende produktion.

Miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet i henhold til retningslinjerne i bilag 1 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (BEK nr. 2256 af 29. december 2020).

Rapporten er inddelt i følgende afsnit:

- Ikke teknisk resumé
- Beskrivelse af projektet
- Beskrivelse af alternativer
- Beskrivelse af ressourceforbrug
- Beskrivelse af miljøpåvirkninger
- BAT-redegørelse
- Uheld og risici
- Egenkontrol
- Samlet vurdering
- Bilag 1 – oversigt over anlægget
- Bilag 2 – beregninger på gyllekøling
- Bilag 3 - plantegninger

1 IKKE TEKNISK RESUMÉ

Beskrivelse af det ansøgte projekt

Der søges om at udvide husdyrproduktionen fra et eksisterende produktionsareal på 4.336 m² til et produktionsareal til på 4.990 m².

Der opføres følgende nye driftsbygninger:

- En løbestald på 1.050 m² og et produktionsareal på 724 m².

Den nye stald bygges i direkte forlængelse af den eksisterende løbestald og opføres i samme stil, materialer, farvevalg og dimensioner.

På bilag 1 er der en oversigt over driftsbygningerne. Beskrivelse af driftsbygningernes anvendelse fremgår af tabel B1.

Lugt

Lugtgenekrav til nærmeste nabobeboelse, samlet bebyggelse og byzone-/sommerhusområde er overholdt.

På den baggrund vurderes det, at det konkrete projekt ikke vil medføre væsentlige lugtgener i lokalområdet.

Transporter

Det vurderes, at generne for nabobeboelser som følge af transport til og fra virksomheden vil være begrænsede, da ejendommens til- og frakørselsforhold ligger hensigtsmæssigt i forhold til omboende.

Ammoniakemission og påvirkning af natur

Der ligger et internationalt naturbeskyttelsesområde ca. 1,5 km nord for de nærmeste driftsbygninger.

Der ligger flere § 3-beskyttede naturområder indenfor 1.000 meter fra staldanlægget.

Den planlagte ændring af husdyrproduktionen vil ikke medføre tilstandsændringer af de pågældende naturtyper.

Andre miljøpåvirkninger

Produktionen overholder alle gældende normer for opbevaring og transport af gylle, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser m.v. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som uvæsentlige. Der forventes ikke at være væsentlige gener fra støv, støj og fluer.

BAT (Bedste Tilgængelige Teknologi)

Projektet overholder den lovbestemte grænseværdi for ammoniaktab pr. år opnåelig ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT). Beregningerne er foretaget efter de retningslinjer og beregningsmetoder, der fremgår af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3.

Kravet om maksimal ammoniakemission er overholdt med valg af et staldsystem med delvist spaltegulv samt gyllekøling. Der er desuden anvendt BAT i forhold til management, foder, vand og energi.

Alternative løsninger

Der er ikke overvejet alternative placeringer til den nye stald. En placering i tilknytning til eksisterende stald vurderes at være den eneste mulige placering. Det nye staldafsnit skal placeres i direkte tilknytning til de eksisterende stalde, da det ellers ødelægger logistikken på ejendommen.

0-alternativ

Strukturudviklingen i dansk landbrug betyder, at der kontinuerligt bliver færre, men større landbrug. De enkelte landbrugsvirksomheder har derfor brug for, hvis de vil overleve at udvikle mere effektive og miljøvenlige driftsformer. Et 0-alternativ på Hiltvej 3 vil betyde, at der ikke sker den nødvendige udvikling med en løbende tilpasning af produktionsanlægget.

Ved at opføre de nye driftsbygninger sikres en fremtidig moderne driftsform, hvor der er en synergieffekt, der giver en større effektivitet, hvor ressourceforbrug og emissioner pr. produceret enhed holdes lavest muligt.

2 BESKRIVELSE AF PROJEKTET

2.1 Godkendelsespligt

Det konkrete projekt er omfattet af § 16a stk. 2 i Husdyrbrugloven (LBK nr. 520 af 1. maj 2019). Der er tale om et IE-husbrug >750 stipladser til søer.

Ansøgningsskema (227.414) med beregninger er indsendt til Guldborgsund Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem www.husdyrgodkendelse.dk

2.2 Det ansøgte projekt

Der søges om at udvide husdyrproduktionen fra et eksisterende produktionsareal på 4.336 m² til et produktionsareal til på 4.990 m².

Der opføres følgende nye driftsbygninger:

- En løbestald på 1.050 m² og et produktionsareal på 724 m².

Den nye stald bygges i direkte forlængelse af den eksisterende løbestald og opføres i samme stil, materialer, farvevalg og dimensioner.

På bilag 1 er der en oversigt over driftsbygningerne. Beskrivelse af driftsbygningernes anvendelse fremgår af tabel B1.

Ny løbestald (bygning nr. 5 på bilag 1)

Den nye løbestald bygges i forlængelse af den eksisterende løbestald (bygning nr. 4 på bilag 1).

Dimensioner på ny løbestald:

Længde: 42,0 meter

Bredde: 25,0 meter

Kiphøjde: 7,1 meter

Bruttoareal: 1.050 m²

Produktionsareal: 724 m²

2.2.1 Tidligere miljøgodkendelse

Der er den 10. februar 2012 givet en miljøgodkendelse til en udvidelse af husdyrbruget på Hiltvej 3. Der er den 10. oktober 2016 givet tillæg til miljøgodkendelse. Begge godkendelser er taget i brug.

2.2.2 Nudrift og 8-års drift

Inden for de seneste år er der ikke opført nye driftsbygninger eller foretaget godkendelsespligtige ændringer af eksisterende driftsbygninger. Derfor er produktionsarealerne i nudriften og 8-årsdriften ens.

2.2.3 Erhvervsmæssig nødvendig

Den ansøgte stald er erhvervsmæssig nødvendig for at fremtidssikre husdyrproduktionen på ejendommen. Det er nødvendigt at udvikle og effektivisere produktionsanlægget, for at kunne stå imod den stigende konkurrence. Strukturudviklingen i Danmark går mod større og færre landbrug. I tråd med dette ønskes produktionen på Hiltvej 3 optimeret. Den ansøgte løbestald betyder ikke, at husdyrproduktionen udvides, men løbestalden sikrer at alle dyrevelfærdsmæssige krav til produktionen kan opfyldes.

2.2.4 Biaktiviteter

Der er en eksisterende godkendt vindmølle på 750kWh.

2.2.5 Husdyrbrugets ophør

Der er ingen planer om, at husdyrproduktionen skal ophøre, men det forventes, at landbrugsvirksomheden fortsat effektiviseres, optimeres og udvides i det omfang, det er krævet for at følge med udviklingen.

Hvis husdyrproduktionen på ejendommen ophører, vil stalde og gødningsopbevaringsanlæg blive tømt og rengjort således, at produktionsanlægget afvikles miljømæssigt forsvarligt.

Det betyder, at følgende vil blive foretaget:

- * Overskydende husdyrgødning i kummer og kanaler tømmes og fjernes på forsvarlig vis.
- * Staldene bliver rengjorte.
- * Inventar og andet metal afhændes til skrothandler eller lign.
- * Alt affald, der kan genbruges, leveres til genbrugsstation eller lign.
- * Affald, der ikke kan genbruges, afskaffes efter gældende regler.

3 BESKRIVELSE AF ALTERNATIVER

Alternative løsninger

Der er ikke overvejet alternative placeringer til den nye stald. En placering i forlængelse af den eksisterende stald vurderes at være den eneste mulige placering. Det nye staldafsnit skal placeres i direkte tilknytning til de eksisterende stalde, da det ellers ødelægger logistikken på ejendommen.

0-alternativ

Strukturudviklingen i dansk landbrug betyder, at der kontinuerligt bliver færre, men større landbrug. De enkelte landbrugsvirksomheder har derfor brug for, hvis de vil overleve at udvikle mere effektive og miljøvenlige driftsformer. Et 0-alternativ på Hiltvej 3 vil betyde, at der ikke sker den nødvendige udvikling med en løbende tilpasning af produktionsanlægget.

Ved at opføre den ansøgte driftsbygning sikres en fremtidig moderne driftsform, hvor der er en synergieffekt, der giver en større effektivitet, hvor ressourceforbrug og emissioner pr. produceret enhed holdes lavest muligt samtidig med at dyrevelfærdskravene overholdes.

4 BESKRIVELSE AF RESSOURCEFORBRUG

Virksomhedens ressourceforbrug går til el- og vandforbrug, der anvendes til husdyranlægget.

4.1.1 Energiforbrug

Energi anvendes primært til ventilation, lys, foderanlæg, opvarmning og rengøring.

Nedenstående tabel 1 viser det nuværende og den ansøgte produktions forventede energiforbrug. Energiforbruget efter udvidelsen er baseret på ansøgers skøn.

Tabel 1. Energiforbrug i nudrift og ansøgt drift.

	Nudrift	Ansøgt
El (kWh)	350.000 kWh*	350.000 kWh*

* En del af varmen går til varmepumpen til gyllekølingsanlægget

I afsnit 6 er der redegjort for anvendelse af BAT på energibesparende foranstaltninger.

4.1.2 Vandforbrug

Vand anvendes primært til drikkevand. Nedenstående tabel 2 viser det nuværende og den ansøgte produktions forventede vandforbrug. Det oplyste vandforbrug svarer til det nuværende forbrug.

Tabel 2. Vandforbrug i nudrift og ansøgt drift.

	Nudrift	Ansøgt
Drikkevand (inkl. drikkevandsspild)	6.800 m ³	6.800 m ³
Vand til vask af stalde	500 m ³	500 m ³
Vandforbrug i alt	7.300 m³	7.300 m³

Der anvendes vand fra egen brønd (DGU: 237.352).

I afsnit 6 er der redegjort for anvendelse af BAT på vandbesparende foranstaltninger.

5 BESKRIVELSE AF MILJØPÅVIRKNINGER

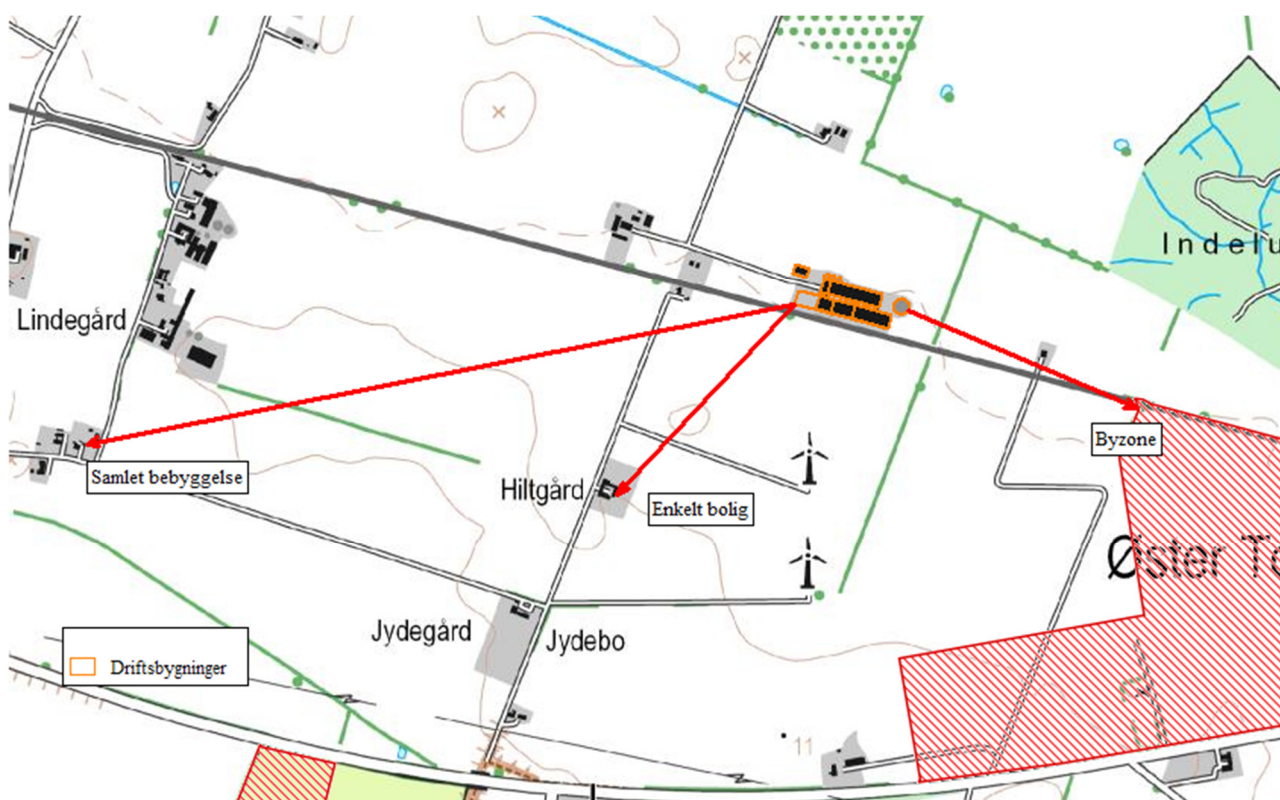
5.1 Lokalisering

Husdyrbruget er placeret i landzonen med ca. 460 meter til nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt (Jydevej 13), som ligger vest for ejendommen. Ejendommene på Hiltvej 5 og Jyderupvej 11, som ligger lidt tættere på staldbygningerne, ejes af ansøger.

Nærmeste beboelse i samlet bebyggelse er Jydevej 9, der ligger ca. 1.280 meter sydvest for ejendommen. Nærmeste byzone er vest for Toreby ca. 430 øst for ejendommen.

Afstandene er målt som nærmeste afstand fra husdyranlæg eller husdyrgødningsanlæg til de respektive områder.

Nedenstående figur 1 viser et kort med placering af omkringboende i forhold til husdyrbrugets anlæg.

Figur 1. Beliggenhed i forhold til nabobeboelser, byzone og samlet bebyggelse.

5.1.1 Faste afstandskrav

Anlæggets placering i forhold til afstandskrav jf. husdyrbruglovens kap. 2 (§§ 6 og 8) er angivet i nedenstående tabel 3.

Tabel 3. Afstande ift. § 6 og 8. Afstandene er målt som nærmeste afstand fra husdyranlæg eller husdyrgødningsanlæg til de respektive områder.

	Afstand fra anlægget	Afstandskrav jf. husdyrloven
Ikke almene vandforsyningsanlæg	> 25 meter	25 meter
Almene vandforsyningsanlæg	> 50 meter	50 meter
Vandløb (herunder dræn) og søer	> 15 meter	15 meter
Offentlig vej og privat fællesvej	> 15 meter	15 meter
Levnedsmiddelvirksomhed	> 25 meter	25 meter
Beboelse på samme ejendom	> 15 meter	15 meter
Naboskel	ca. 10 meter*	30 meter
Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt (Jydevej 13)	460 meter	50 meter
Nærmeste samlede bebyggelse (Jydevej 9)	1,2 km	50 meter
Nærmeste byzone (Toreby)	430 meter	50 meter

* Der ligger en jernbanestrækning ved staldene, hvor nærmeste matrikelgrænse ligger ca. 10 meter fra den nye stald.

Alle afstandskrav er overholdt bortset fra afstandskravet til naboskel ved en jernbanestrækning, der ligger ca. 10 meter fra den ansøgte stald og ca. 10 meter fra eksisterende stald.

Dispensationsansøgning til overskridelse af afstandskrav

Det er ikke muligt at placere den nye løbestald andre steder end i direkte forlængelse af de eksisterende stalde, da det ellers vil ødelægge logistikken i produktionen. Der ligger i forvejen en stald med en løbe- og en fareafdeling og den nye løbestald er i den sammenhænge en mindre bygning, der ikke kan udgøre en risiko for jernbanestrækningen.

På ovenstående baggrund vurderes det, at der kan gives dispensation til overskridelse af afstandskravet til naboskel.

5.2 Vurdering af påvirkning af landskabet

Beskrivelse af nye stalde

Den nye stald bygges i forlængelse af eksisterende stald og opføres i samme stil, materialer, farvevalg og dimensioner som de eksisterende stalde.

Vurdering af påvirkning af landskab

Ejendommen er placeret i landzonen udenfor områder, der er udlagt som særlige landskabelige- og geologiske beskyttelsesområder, men indenfor et større sammenhængende landskabsområde.

Ejendommen er placeret i et jordbrugsområde med særlige natur- og landskabsværdier. Størstedelen af arealerne, der er udpeget som jordbrugsområder med særlige natur- og landskabsværdier, består af jordbrug i almindelig drift og er generelt forbeholdt jordbrugserhvervet.

De ansøgte stalde placeres udenfor byggelinjer omkring, skove, søer, åer, kirker, fortidsminder og påvirker heller ikke beskyttede sten- og jorddiger.

Landskabet omkring ejendommen er karakteriseret ved at være relativt fladt med læhegn, beplantninger og mindre skovområder. Området er ligeledes karakteriseret ved, at der ligger flere landbrugsejendomme, enkelte fritliggende huse og mindre landsbyer.

Den nye stald placeres i forlængelse af eksisterende stald, og hele ejendommens bygningsmasse vil fortsat ligge som en homogen masse, hvor alle bygninger ligger i tilknytning til hinanden.

Endvidere vurderes det, at bygningsmassen på ejendommen ikke vil fremstå markant i lokalområdet. Der er derfor ikke planer om at etablere yderligere afskærmende beplantning, end det, der allerede forefindes på og omkring ejendommen.

På den baggrund vurderes det, at de ansøgte driftsbygninger ikke vil påvirke landskabet væsentligt.

5.3 Vurdering af gener i lokalområdet

5.3.1 Lugt

Husdyrbrugets lugtmission beregnes ud fra dyretype, staldsystem, antal kvadratmeter stiareal/produktionsareal og anvendte teknologier til nedbringelse af lugtmissionen.

I tabel 4 nedenfor er der foretaget lugtberegninger i forhold til de områder og beboelser, der er beskrevet i afsnit 5.1 og 5.1.1.

Tabel 4. Lugtberegninger fra IT-ansøgningssystemet (www.husdyrgodkendelse.dk). Den vægtede gennemsnitsafstand svarer til afstanden målt fra et vægtet lugtcentrum af staldanlægget til den nærmeste "kant" af nabobeboelse, byzone eller samlet bebyggelse. Den vægtede gennemsnitsafstand er længere end den nærmeste målte afstand fra kant af stald- og/eller husdyrgødningsopbevaringsanlæg (jf. tabel 3).

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt	
 Jydevej 13	0	FMK	165	165	533,3	Ja	▼
 Jydevej 9	0	NY	342,9	342,9	1376,4	Ja	▼
 Toreby By, Toreby	0	FMK	521,7	521,7	543,1	Ja	▼

Lugtberegninger i IT-ansøgningskemaet viser, at lugtgenefafstande er overholdt.

På den baggrund vurderes det, at der ikke vil være væsentlige lugtgener i lokalområdet som følge af det ansøgte.

5.3.2 Støj fra anlæg og maskiner

Beskrivelse af støjkloder

Støjkloder fra landbrugsvirksomheden kan ifølge ansøger forekomme fra følgende kloder:

- Staldanlæg (fodringsanlæg, vakuumpumper og kompressorer m.m.).
- Interne og eksterne transportere.
- Ind- og udlevering af grise.
- Levering af foder.
- Omrøring af gylle i foråret og efteråret i forbindelse med udbringning af gylle (periodisk støj).

Beskrivelse af driftsperioder

I det omfang det er muligt, vil alle støjende aktiviteter blive lagt indenfor normal arbejdstid, som ansøger definerer som tidsrummet 06.00-18.00. Dog kan der forekomme afvigelser i forbindelse med levering og afhentning af grise, der kan forekomme på alle tider af døgnet.

I forbindelse med fodring kan der være støj mere eller mindre i døgndrift. Og der kan være støj i forbindelse med levering af korn og foder der forekommer på hverdage i tidsrummet 07.00 til 18.00 og eventuelt lørdage i tidsrummet 07.00 til 14.00. I forbindelse med høst vil de over en kort periode på nogle få dage være levering udenfor de anførte tidspunkter.

Beskrivelse af tiltag mod støj

Levering af foder og korn sker til kornsiloerne (S1-S3 på bilag 1) umiddelbart nord for sostald nr. 1. Der leveres råvare til siloer i foderladen, der ligger i den vestvendte ende af sostald nr. 1 (jf. bilag 1). Der er en korngrav i foderrummet, hvor korn og foder tippes af og snegles over i siloerne. Der er dermed ingen støj fra indblæsning af foder.

Der er relativt langt til nærmeste nabobeboelse fra nærmeste fodersilo/kornsilo (>200 meter).

Staldanlægget er et moderne anlæg og støjen fra motorer fra fodringsanlæg, vakuumpumper, kompressorer m.m. er minimal.

Det forventes ikke, at transportere vil give anledning til væsentlige støjgener, da der er relativt langt til nabobeboelser, og da der er gode til- og frakørselsveje til ejendommen.

Det forventes at omkring 20-25 % af transporterne vil ligge uden for tidsrummet 07.00-18.00.

Alle generelle krav vedrørende støj fra ejendommen vil blive overholdt. Sammenholdt med ejendommens placering vurderer ansøger, at det ikke er nødvendigt med specielle tiltag for at sikre omboende mod støjgener. Støj søges generelt dæmpet ved valg af støjsvag teknologi.

På den baggrund vurderes det, at der ikke vil være væsentlige støjgener for nabobeboelser.

5.3.3 Lys

Lyset i staldene vil primært være tændt i tidsrummet kl. 06.00 til 22.00 i forbindelse med de daglige arbejdsrytmer.

Der er ingen kraftige udendørs lyskilder. Der sidder orienteringslys over indgangsdøren til staldene. Der er ingen stærke generende lyskilder, som kan genere naboer.

På den baggrund vurderes det, at der ikke vil være væsentlige lysgener for nabobeboelser.

5.3.4 Fluer og skadedyr

Generel beskrivelse af skadedyr

Generelt lægges der vægt på en hurtig og effektiv bekæmpelse af skadedyr ved konstatering af deres tilstedeværelse. Forekomst af skadedyr forebygges blandt andet ved daglig oprydning og fjernelse af gødning, halm og foderrester. Al bekæmpelse af skadedyr sker i henhold til retningslinjerne fra Skadedyrlaboratoriet, Aarhus Universitet.

Beskrivelse af fluebekæmpelse

Der er ingen fluegener fra husdyrbruget. I det omfang det er nødvendigt, vil der blive foretaget fluebekæmpelse i henhold til retningslinjerne fra Skadedyrlaboratoriet, Aarhus Universitet.

Beskrivelse af rottebekæmpelse

Hvis der opstår problemer med rotter, vil bekæmpelse ske i henhold til retningslinjerne fra Skadedyrlaboratoriet, Aarhus Universitet.

5.3.5 Støv

Der kan forekomme støvgener ved den daglige håndtering af foder og halm. Dette vurderes dog ikke at have en væsentlig påvirkning på naboerne dels på grund af staldanlæggets placering i forhold til de nærmeste nabobeboelser, og dels på grund af den store afstand til nærmeste nabobeboelse.

5.3.6 Transport

Arbejdskørsel til og fra staldanlægget sker via Hiltvej Der er én ind- og udkørsel til driftsbygningerne.

Hovedparten af transporterne udgøres af transporter med husdyrgødning, levering og afhentning af grise, korn og foder.

Nedenstående tabel 5 viser en oversigt over omfanget af transporter angivet af ansøger som retningsgivende.

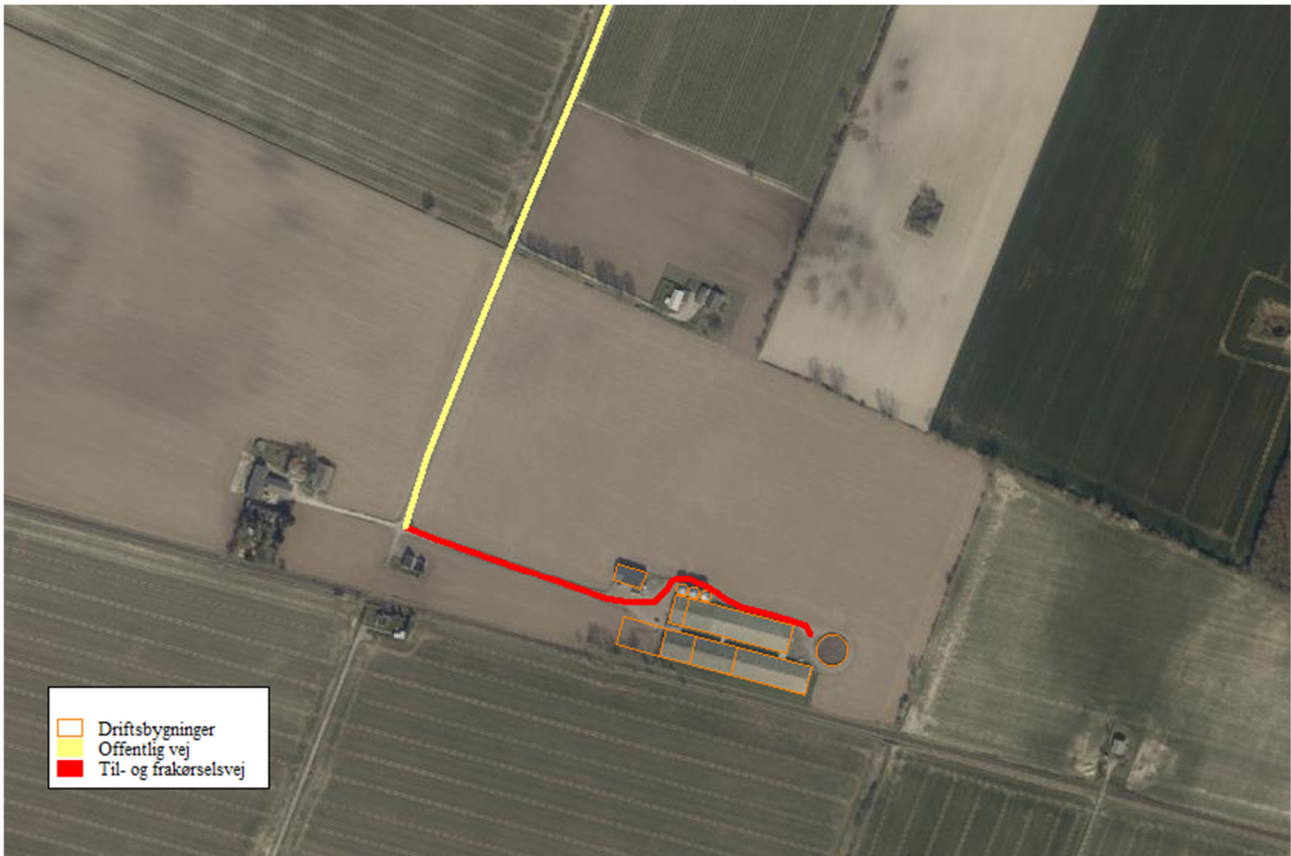
Tabel 5. Transporter til og fra ejendommen.

Art	Antal transporter/år nudrift	Antal transporter/år ansøgt	Transporter pr. uge/måned ansøgt	Tidspunkt
Levering af polte	14	14	Hverdage	07.00-18.00
Afhentning af smågrise	52	52	Hverdage	07.00-18.00
Afhentning af slagtesøer	26	26	Hverdage	07.00-18.00
Afhentning af døde dyr	52	52	Alle dage	06.00-18.00
Levering af råvare (soyaskrå og mineraler)	12	12	Hverdage Evt. lørdage	07.00-18.00 07.00-14.00
Korn	50	50	Alle dage (sæsonbestemt)	00.00-24.00
Gylleudbringning fra ejendommen (traktor)	50	50	Alle dage (Sæsonbestemt)	00.00-24.00
Transport til andre gyllebeholdere eller biogasanlæg	225	225	Alle dage (sæsonbestemt)	00.00-24.00
Diverse transporter (brændstof, renovation m.m.)	12	12	Hverdage	07.00-18.00
I alt (gns.)	493	493		

Transporterne vil primært foregå indenfor normal arbejdstid 06.00-18.00, men der kan også være tidspunkter med øget trafik på og omkring ejendommen udenfor de anførte tidspunkter.

En del af trafikken er begrænset til enkelte af årets dage. Det drejer sig om transporter ved høst og udbringning af husdyrgødning.

På figur 2 nedenfor vises til- og frakørselsveje til staldanlægget.

Figur 2. Til- og frakørselsveje til ejendommen (rød signatur). Offentlig vej (gul signatur).

Alle grænser for tilladelig støj fra transport til og fra ejendommen vil blive overholdt, og der vil kun i meget få tilfælde opstå gener fra transport. Reglerne for udkørsel af husdyrgødning vil blive overholdt. Hovedparten af transporterne ligger i dagtimerne i tidsrummet 07.00 til 18.00.

Der er tale om gode til- og frakørselsforhold med en relativ stor afstand til nærmeste nabobeboelser.

På den baggrund vurderes det, at transporter til og fra ejendommen ikke vil medføre væsentlige gener for omboende.

5.4 Vurdering af spildevand, husdyrgødning, affald og kemikalier

5.4.1 Spildevand

Spildevand fra ejendommen bortledes til gyllebeholder.

Tablet 6. Spildevand (art og mængder).

Art	Nudrift	Ansøgt drift	Bortledes til
Rengøringsvand m.m.	500 m ³ *	500 m ³ *	Gyllebeholder

* Vand til rengøring af stalde er inkluderet i normtalsberegning for gylleproduktion (jf., afsnit 5.4.2).

Spildevand fra rengøring ledes til gyllebeholder og udbringes på markerne med husdyrgødningen.

Tagvand ledes via lukket drænrør til kanal nord for ejendommen, hvorfra det ledes til Guldborgsund.

5.4.2 Husdyrgødning

Gødningsproduktion og håndtering

Der produceres udelukkende svinegylle på ejendommen. I tabel 7 nedenfor er der en oversigt over ejendommens husdyrgødningsopbevaringsanlæg.

Tabel 7. Oversigt over ejendommens kapacitet til husdyrgødningsopbevaring.

Gyllebeholder:	2.550 m ³
Gyllekanaler:	1.200 m ³
Gyllebeholder på anden ejendom eller biogasanlæg:	4.000 m ³
Opbevaringsanlæg i alt:	7.750 m³

I henhold til § 11 i husdyrgødningsbekendtgørelsen skal husdyrbrug råde over opbevaringsanlæg for husdyrgødning med en kapacitet, der er tilstrækkelig til, at udbringningen kan ske i overensstemmelse med reglerne om udbringningstidspunkter m.v.

Den tilstrækkelige opbevaringskapacitet vil normalt svare til mindst 9 måneders tilførsel.

I tabel 8 nedenfor er der lavet en opgørelse over den årlige produktion af husdyrgødning.

I beregningen af opbevaringskapaciteten er der taget udgangspunkt i et sohold bestående af 1.600 årssøer.

Tabel 8. Opgørelse af opbevaringsbehov og opbevaringskapacitet, jf. Landbrugets Byggeblade 95.03-03.

Dyretype	Staldtype	Antal	Gylle m ³ /år/dyr	Dybstrøelse m ³ /år/dyr	Gylle m ³ /år i alt
Søer, (farestald)	Del.spalter	1.600	1,710	-	2.736
Søer, (løbe- og drægtighedsstald)	Del.spalter	1.600	4,700	-	7.520
Gødningsproduktion i alt					10.256
Fradrag for overdækning af gyllebeholder					0
Vand fra befæstede arealer (inkl. vaskevand til redskaber m.m.):					0
Gødningsproduktion inkl. overfladevand og fradrag for overdækning (i alt)					10.256
Nødvendig opbevaringskapacitet til 9 måneder					7.692
Opbevaringskapacitet til rådighed					7.750
Opbevaringskapacitet på ejendommen (antal måneder)					9,1

På ovenstående baggrund vurderes det, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til den ansøgte produktion.

5.4.3 Affald og kemikalier

Døde dyr

Døde dyr placeres på fast plads på Hiltvej 4 før afhentning til DAKA. Indtil afhentningsdagen placeres døde pattegrise i kølecontainer og søer under kadaverkappe ved udleveringsrampen på Hiltvej 3.

Opbevaring af olie og kemikalier

Der opbevares ikke olie, diesel, motorolie eller spildolie på ejendommen.

Pesticider

Der opbevares ikke pesticider på ejendommen.

Medicinrester og emballage

Medicinrester og medicinaffald opbevares utilgængeligt i lukkede beholdere.

Bortskaffelse af affald

Al affaldshåndtering sker i henhold til Guldborgsund Kommunes affaldsregulativ.

- Fast affald og emballage afleveres via godkendt affaldsmottager/- transportør.
- Eventuelle medicinrester afleveres via indsamlingsordning.
- Døde dyr afhentes af DAKA.

Samlet vurdering af affald og kemikalier

Virksomheden producerer kun i meget begrænset omfang affald, og ikke noget farligt affald.

Al affald håndteres på en forsvarlig måde, der betyder, der ikke er en væsentlig forureningsmæssig risiko med virksomhedens affaldshåndtering.

På den baggrund vurderes det, at der ikke er en risiko forbundet med virksomhedens affaldsproduktion og håndtering heraf.

5.5 Vurdering af ammoniakpåvirkning

5.5.1 Ammoniakfordampning fra stald og lager

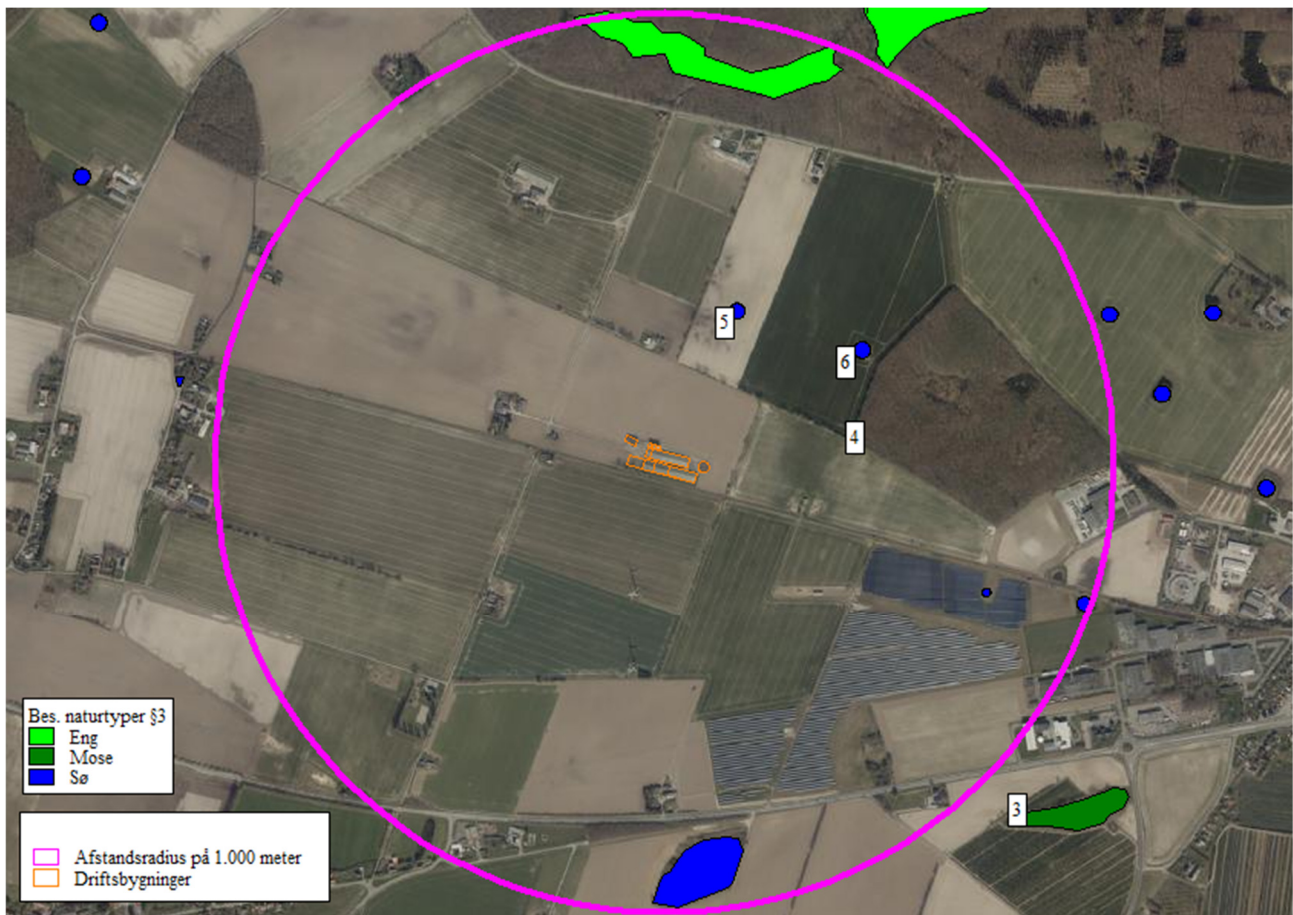
Miljøstyrelsens vejledende krav om anvendelse af bedste tilgængelige teknologi (BAT) til reduktion af ammoniakemissionen fra stald og lager er opfyldt (jf. afsnit 6 nedenfor).

Ifølge beregningerne i Miljøstyrelsens IT-ansøgningssystem er der følgende ammoniaktab fra anlægget (stalde samt opbevaringsanlæg til husdyrgødning) i ansøgt drift og nudriften:

	Ansøgt	Nudrift	8-års drift
Ammoniakfordampning	5.205 kg NH ₃ -N	4.516 kg NH ₃ -N	4.516 kg NH ₃ -N

5.5.2 Ammoniakafsætning i lokalområdet

På figur 3 nedenfor er der en oversigt over naturområder i lokalområdet.

Figur 3. Beskyttede naturområder i lokalområdet. Afstanden til kategori 1- og 2 naturområderne er så stor, at de ikke er vist på figuren.

I de følgende afsnit beskrives de enkelte naturområder, og de beskyttelsesniveauer, der gælder for de respektive naturområder.

5.5.3 Internationale naturbeskyttelsesområder

Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde er "Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborg Sund, Bøtø Nor og Hyllekrog-Rødsand", der ligger ca. 1,5 km nord for husdyrbrugets anlæg.

5.5.4 Ammoniakafsætning på naturområder

Ammoniakdepositionen på naturområderne i lokalområdet er vist i tabel 9 nedenfor.

Der er beregnet ammoniakdeposition på 6 naturområder, der er vist i tabel 9 med litra nr. 1-6, hvor nr. 3-6 er vist på figur 3 ovenfor.

Table 9. Oversigt over ammoniakdeposition på naturområder.

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):	
					8-års drift	Nudrift:		
Nr. 6. Vandhul - nordøst	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,1	0,1	0,8	▼
Nr. 5. Vandhul - nord	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,1	0,1	1,0	▼
Nr. 4. Skov - øst	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,2	0,2	2,0	▼
Nr. 3. Mose - sydøst	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,1	▼
Nr. 2. Overdrev >2,5 ha	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼
Nr. 1. Ege-blandskov (Natura 2000)	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,1	▼

5.5.5 Kategori 1 og 2 naturområder

Kategori 1

Kategori 1-natur er de ammoniakfølsomme naturtyper, der ligger indenfor internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000), og som samtidig indgår i udpegningsgrundlaget for det pågældende Natura 2000-område. Naturtyperne fremgår af den kortlægning Naturstyrelsen har foretaget i forbindelse med Natura 2000-planlægningen.

Ammoniakdepositionen på kategori 1-naturområder må totalt set maksimalt være 0,7 kg NH₃-N/ha/år fra det ansøgte husdyrbrug (dog 0,4 og 0,2 kg NH₃-N/ha/år, hvis der findes 1 hhv. mere end 1 husdyrbrug i nærheden).

Det nærmeste potentielle naturområde, der kan være omfattet af kategori 1 natur, vurderes at være en Ege-blandskov (Natura2000) (naturområde 1 i tabel 9). Naturområdet ligger ca. 1,5 km nord for staldanlægget.

Der er ingen kategori 1 naturområder, der modtager en totaldeposition på mere end 0,1 kg NH₃-N/ha/år.

Der er ikke regnet med kumulativ effekt fra andre husdyrbrug, da totaldepositionen ikke er større end 0,1 kg NH₃-N/ha/år.

På den baggrund vurderes det, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af kategori 1 naturområder.

Kategori 2

Kategori 2-natur er nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der ligger uden for internationale naturbeskyttelsesområder.

Det drejer sig om:

- højmoser
- lobeliesøer
- heder der er større end 10 ha, og som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3
- overdrev der er større end 2,5 ha, og som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Ammoniakdepositionen på kategori 2-naturområder må totalt set maksimalt være 1,0 kg NH₃-N/ha/år.

Nærmeste registrerede kategori 2 natur er et overdrev >2,5 ha (naturområde 2 i tabel 9) ca. 6,2 km syd for staldanlægget.

Der er ingen kategori 2 naturområder, der modtager en totaldeposition på mere end 0,0 kg NH₃-N/ha/år.

På den baggrund vurderes det, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af kategori 2 naturområder.

5.5.6 Kategori 3-naturområder

Kategori 3-naturområder er ammoniakfølsomme naturområder, som ikke er kategori 1-natur eller kategori 2-natur, og som er hede, mose eller overdrev omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, eller som er ammoniakfølsom skov.

Ifølge husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveau for ammoniak vurderes merbelastninger på indtil 1,0 kg NH₃-N/ha/år ikke at have væsentlige negative konsekvenser for kategori 3-natur.

Der er ingen kategori 3-naturområde, der modtager en merbelastning på mere end 0,2 kg NH₃-N/ha/år.

På den baggrund vurderes det, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af kategori 3-naturområder.

5.5.7 Øvrige naturområder

Udover kategori 1, 2 og 3 naturområder ligger der et par § 3-beskyttede naturområder i lokalområdet.

Der er ingen af disse §3-beskyttede naturområder, der modtager en merbelastning på mere end ca. 0,1kg NH₃-N/ha/år.

På den baggrund vurderes det, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af øvrige § 3-beskyttede naturområder, der ikke er kategori 1, 2 og 3 natur.

5.5.8 Samlet konklusion naturområder

Der er ingen kategori 1 og 2 naturområder, der modtager en total ammoniakdeposition på mere end hhv. 0,1 og 0,0 kg NH₃-N/ha/år.

Der er ingen kategori 3 naturområder, der modtager en merdeposition større end 0,2 kg NH₃-N/ha/år.

Af øvrige naturområder, der hverken er kategori 1, 2 eller 3 naturområder, er der ingen naturområder, der modtager en merbelastning på mere end 0,1 kg NH₃-N/ha/år.

På ovenstående baggrund vurderes det, at den ansøgte udvidelse af husdyrproduktionen ikke vil medføre en tilstandsændring af sårbare naturområder.

6 BAT-REDEGØRELSE

6.1 BAT i relation til Management

Den daglige drift søges tilrettelagt ud fra principperne om godt landmandskab og ansvarlig driftsledelse således, at anlægget giver anledning til mindst mulig miljøbelastning og færrest mulige gener for omgivelserne.

Der er stor bevågenhed omkring minimering af forbruget af ressourcer som strøm, varme, brændstof og næringsstoffer. Herudover fokuseres på reduceret ammoniakfordampning fra stalde og gødningslagre. Dette søges bl.a. opnået ved hyppig renholdelse af overflader.

Endvidere fokuseres på færrest mulige lugt- og fluegener for omgivelserne. Dette søges opnået ved renholdelse af overflader som nævnt ovenfor og fluebekæmpelse i det omfang, det er nødvendigt. Fluebekæmpelse sker efter retningslinjerne fra Skadedyrlaboratoriet, Aarhus Universitet.

Der foretages daglige tjek og løbende service på produktionsanlægget. Såfremt der er behov for det, bliver der tilkaldt service til driftsanlægget, som udføres af kompetent personale.

Overbrusning og rengøring

Der anvendes overbrusning i alle staldafsnit. Overbrusningen benyttes efter forskriften i lov om indendørs hold af grise. I staldene bliver overbrusningen brugt til at styre dyrenes gødeadfærd, og til nedkøling af dyrene i varme perioder. Desuden reducerer overbrusning støv i staldluften.

Der er stor opmærksomhed på at renholde stalde og omkringliggende arealer. Herved mindskes risikoen for uhygiejniske forhold.

6.2 BAT i relation til ammoniak

Miljøstyrelsen har fastlagt emissionsgrænseværdier ud fra følgende to principper:

1. Enkeltteknologier, der overstiger ca. 100 kr. per reduceret kg N indgår ikke.
2. Meromkostningerne forbundet med opfyldelse af emissionsgrænseværdierne bør ikke overstige ca. 1 % af de samlede årlige produktionsomkostninger.

Ved at anvende Miljøstyrelsens emissionsgrænseværdier kan der beregnes et BAT-niveau for ammoniakemissionen på 5.207 kg NH₃-N/år. Beregningerne fremgår af IT-ansøgningsskema 227.414.

For at opfylde BAT-emissionsniveauet anvendes der følgende teknologier:

- Delvist spaltegulv med 25-49 % fast gulv i stiaarealet i den nye løbestald (stald nr. 5 på bilag 1)
- Gyllekøling i eksisterende farestald og drægtighedsstald (hhv. stald nr. 3 og 4 på bilag 1).
- Gyllekøling i den ansøgte løbestald (stald nr. 5 på bilag 1)

Ved valg af ovenstående teknologi reduceres ammoniakfordampningen fra stalde og opbevaringsanlæg til 5.205 kg NH₃-N/år. Miljøstyrelsens vejledende BAT-emissionsniveau er

overholdt. Der er dermed truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra det samlede staldanlæg ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

På bilag 2 er der redegjort for beregningerne af dimensioneringen af gyllekølingsanlægget.

6.3 BAT i relation til foder

Bedste tilgængelige foderteknologi

Der udarbejdes E-kontrol, hvor foderblandingerne optimeres så tildelingen af N og P tilpasses dyrenes behov. Der er således et stort fokus på, at husdyrgødningens indhold af næringsstoffer minimeres. I øvrigt tilrettelægges fodringen, så mængden af foderrester minimeres.

Foderet tilsættes fytase der betyder, at en større andel af P i foderet gøres tilgængeligt i grisenes fordøjelsessystem. Dermed udnyttes en større andel af fosforet i foderet, og der sker en mindre udskillelse af P i husdyrgødningen.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF-dokumentet), der vedrører intensiv svineproduktion, er det BAT at anvende fytase i foderet og anvende fasefodring.

6.4 BAT i relation til energi og vand

6.4.1 BAT på energibesparende foranstaltninger

Udendørsbelysning er kun tændt i forbindelse med daglige arbejds gange, hvis dagslyset ikke er tilstrækkeligt. Der anvendes lavenergipærer overalt, hvor dette er muligt. Der overvejes løbende muligheder for at reducere forbruget vha. automatiske foranstaltninger. Ventilationen i nye og eksisterende stalde er undertryksventilation med strømbesparende motorer.

Ventilationen er tilkoblet automatisk styreenhed, hvilket er med til at reducere energiforbruget til ventilation.

Ventilationsanlægget rengøres i hvert staldafsnit, når der foretages vask af staldafsnittet. Herved sikres det, at ventilationsanlægget altid holdes rent, således at der ikke ophobes støv og skidt i ventilationsanlægget. Herved sikres det, at ventilationsanlægget altid fungerer optimalt.

Logistikken i forbindelse med udtagning af foder er planlagt, så arbejdet giver færrest mulige driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget.

Tilsvarende planlægges transporter med husdyrgødning at være så effektive og energibesparende som muligt.

Der foretages en årlig aflæsning af elforbruget i forbindelse med årsregnskabet. Den væsentligste begrundelse for at følge med i elforbruget er at kunne optimere virksomhedens forbrug heraf. Virksomhedens elforbrug er konstant over året, der er ingen sæsonbetonede produktionsmæssige variationer. Derfor er det tilstrækkeligt at foretage en enkelt årlig aflæsning.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF-dokumentet), der vedrører intensiv svineproduktion, er det BAT at aflæse elforbruget – uden nærmere angivelse af

hyppighed for aflæsning. Derfor vurderes det, at det er BAT at aflæse elforbruget en gang årligt.

6.4.2 BAT på vandbesparende foranstaltninger

Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild. Vandforbruget minimeres ved, at der bruges drikkepipler/drikkekar. Dermed er vandspildet minimalt, og der anvendes praktisk taget kun det drikkevand, som grisene tapper.

I forbindelse med den daglige rytme og gennemgang i staldene, reduceres risikoen for, at et eventuelt brud på drikkevandssystemet resulterer i et længerevarende spild af vand.

Eventuelle lækager identificeres og små reparationer udføres hurtigst mulig. Service tilkaldes, hvis der er behov for det.

Når der skal vaskes stalde, foretages en iblødsætning, hvorefter staldene vaskes med højtryksrensere. Iblødsætningen og anvendelsen af højtryksrensere er med til at reducere vandforbruget i forbindelse med vask.

Ifølge BREF-dokumentet, anvendes der således BAT (brug af højtryksrensere og drikkepipler over fodertrug).

Der foretages en årlig aflæsning af vandforbruget i forbindelse med årsregnskabet. Den væsentligste begrundelse for at følge med i vandforbruget er at kunne optimere virksomhedens forbrug heraf. Virksomhedens vandforbrug er konstant over året, der er ingen større sæsonbetonede produktionsmæssige variationer. Derfor er det tilstrækkeligt at foretage en enkelt årlig aflæsning.

Ifølge BREF-dokumentet, er det BAT at aflæse vandforbruget – uden nærmere angivelse af hyppighed for aflæsning. Derfor vurderes det, at det er BAT at aflæse vandforbruget en gang årligt.

6.5 Særregler for IE-husdyrbrug

Når husdyrbruget overskrider grænsen for IE-husdyrbrug, som i den konkrete sag sker, når der er mere end 750 årssøer, er der yderligere en række særregler, der træder i kraft.

Det drejer sig om:

- Miljøledelse
- Oplæring af medarbejdere
- Kontrol og reparation/vedligeholdelse af husdyrbruget
- Beredskabsplan
- Fodringsvilkår

Nedenfor er det kort beskrevet, hvad de enkelte punkter indeholder.

6.5.1 Miljøledelse

IE-husdyrbrug skal have et miljøledelsessystem, der opfylder følgende betingelser:

- Formulere en miljøpolitik med afsæt i husdyrbrugets miljøforhold
- Fastsætte miljømål
- Udarbejde handlingsplan for det eller de fastsatte miljømål

- Minimum 1 gang årligt evaluerer miljømedarbejdet og om nødvendigt foretage justeringer af mål og handlingsplaner og
- Minimum 1 gang årligt gennemgår miljøledelsessystemet.

6.5.2 Oplæring af medarbejdere

IE-husdyrbrug skal oplære personale, hvad angår:

- Relevant lovgivning
- Transport og udbringning af husdyrgødning
- Planlægning af aktiviteter
- Beredskabsplanlægning og beredskabsstyring
- Reparation og vedligeholdelse af udstyr

6.5.3 Kontrol og reparation/vedligeholdelse af husdyrbruget

IE-husdyrbrug skal udarbejde og følge en plan for kontrol, reparation og vedligeholdelse af husdyrbruget inkl. materiel, herunder med henblik på at forebygge uheld, og beredskab for håndtering af uventede emissioner og hændelser.

Planen skal som minimum opfylde indeholde følgende punkter for regelmæssige kontrol, reparation og vedligeholdelse:

- Gyllebeholdere (for tegn på skader, nedbrydning eller utætheder)
- Gyllepumper, -miksere, -separatorer og -spredere.
- Forsyningssystemer til vand og foder
- Varme-, køle- og ventilationssystemer samt temperaturfølere, herunder optimeret styring heraf
- Siloer og transportudstyr (f.eks. ventiler og rør)
- Luftrensningssystemer (f.eks. ved regelmæssige inspektioner)
- Udstyr til drikkevand, herunder skal behovet for regelmæssig indstilling vurderes og frekvensen for løbende indstilling i så fald fastsættes i planen
- Maskiner til udbringning af husdyrgødning samt doseringsmekanisme- eller dyse, som begge skal være i god stand

Kontrol, reparation og vedligeholdelse skal ske regelmæssig. Kontrol af gyllebeholdere skal som minimum gennemføres én gang årligt.

6.5.4 Beredskabsplan

IE-husdyrbruget skal udarbejde en beredskabsplan, der som minimum indeholder følgende punkter:

- En plan over husdyrbruget med angivelse af drænsystemer og vandkilder og spildevandskilder
- Handlingsplan for håndtering af visse potentielle hændelser (f.eks. brande, utætte og kollapsede gyllebeholdere, ukontrolleret afstrømning af møddinger og olieudslip)
- Tilgængeligt udstyr til håndtering af forureningsulykker (f.eks. udstyr til tilstopning af drænrør og opdæmning af grøfter samt oliesug, absorberingsmåtter eller ruller til olieudslip)

6.5.5 Fodringskrav

Kvælstof

IE-husdyrbrug skal for at reducere den samlede mængde kvælstof, der udskilles, som minimum enten anvende fasefodring tilpasset dyrenes behov i produktionsperioden, reducere

indholdet af råprotein ved hjælp af en god aminosyrebalance, eller ved at bruge et eller flere fodertilsætningsstoffer, som nedsætter den samlede mængde kvælstof, der udskilles og er tilladt i henhold til EU-forordning om foder-tilsætningsstoffer. En god aminosyrebalance og lavt indhold af råprotein kan opnås ved at kombinere fodermidler, hvor aminosyreprofilen supplerer hinanden og/eller ved at tilsætte frie essentielle aminosyrer til foder med lavt indhold af råprotein. IE-husdyrbruget kan anvende en kombination af de nævnte teknikker.

Fosfor

IE-husdyrbrug skal for at reducere den samlede mængde fosfor, der udskilles, som minimum anvende enten fasefodring tilpasset dyrenes behov i produktionsperioden, et eller flere fodertilsætningsstoffer som nedsætter den samlede mængde fosfor der udskilles (f.eks. fytase) og tilladt i henhold til EU-forordning om fodertilsætningsstoffer eller let fordøjeligt uorganisk fosfat som f.eks. monocalciumfosfat i stedet for mindre fordøjelige fosforkilder. IE-husdyrbruget kan også anvende en kombination af de nævnte teknikker.

IE-husdyrbruget skal kunne dokumentere anvendelse af fodring eller fodringsteknikker som nævnt ovenfor. Dokumentationen skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn.

7 UHELD OG RISICI

7.1 Driftsforstyrrelser og uheld

Af mulige driftsforstyrrelser og uheld kan nævnes:

- Uheld med væltet gylletransport vil kunne foranledige forurening.

Med henvisning til ovennævnte følger her en beskrivelse af foranstaltninger, der er truffet for at imødegå de nævnte uheld:

- Såfremt der skulle ske uheld ved afhentning af gylle, ringes der til alarmcentralen og kommunens miljøvagt kontaktes.
- Al gylle afhentes med gyllevogn med sugepumpe.

Hvis der skulle ske uheld, kontaktes miljøvagten, og der vælges de bedste oprydning- og forebyggelsesforanstaltninger, således at gene og risiko bliver mindst mulig (gyllespild kan f.eks. opdæmmes med halmballer, jord og lign.). Alle medarbejdere er instrueret i at kontakte kommunens miljøvagt eller ringe 112 ved uheld.

8 EGENKONTROL

Bedriftens egenkontrol består primært af det lovpligtige gødningsregnskab, produktionsopgørelser og driftsregnskab samt egne løbende registreringer. Ansøger aflæser og registrerer forbrug af vand og el en gang årligt i forbindelse med årsregnskabet. Virksomhedens el- og vandforbrug er konstant over året, der er ingen større sæsonbetonede produktionsmæssige variationer. De tekniske installationer og hjælpemidler kontrolleres løbende for at imødegå driftsforstyrrelser og uheld. Der henvises i øvrigt til afsnit 6.1 vedr. "Management".

9 SAMLET VURDERING

Vedrørende ansøgningskrav jf. § 4 i Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen):

Stk. 7. Ved udarbejdelse af miljøkonsekvensrapporten skal ansøger tage hensyn til tilgængelige resultater af andre relevante vurderinger foretaget i henhold til anden lovgivning.

Stk. 8. Miljøkonsekvensrapporten, herunder de oplysninger, som ansøger skal give efter bilag 1, pkt. E og F, skal på en passende måde påvise, beskrive og vurdere det ansøgtes væsentlige direkte og indirekte virkninger i forhold til:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,*
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,*
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,*
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet,*
- 5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4 og*
- 6) sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5.*

I bilag 1 under afsnit E. Miljøkonsekvensrapporter står følgende:

Kravene i pkt. B, E og F, jf. § 4, fastlægger samlet de oplysninger, som ansøgeren skal fremlægge i miljøkonsekvensvurderingsrapporten under hensyntagen til projektets særlige karakteristika, herunder dets placering og tekniske kapacitet samt forventede indvirkning på miljøet. Kravene tager udgangspunkt i de særlige karakteristika, som gør sig gældende for husdyrbrug og for det miljø, som kan forventes at blive berørt, og er integreret i det digitale selvbetjeningsystem www.husdyrgodkendelse.dk.

Nedenfor er der en konklusion for de oplysninger, som er relevante for de særlige karakteristika, der gør sig gældende for det ansøgte og for det miljø, der kan forventes at blive berørt. Alle de oplysninger, der er relevante for det konkrete projekt, er beskrevet igennem miljøkonsekvensrapportens afsnit ovenfor og konklusionen i forhold til § 4 herunder bilag 1 pkt. B, E og F er gengivet nedenfor.

Konklusion af miljøkonsekvensrapport for Hiltvej 3

I den konkrete sag vurderes der ikke at være forhold vedrørende anden lovgivning, der skal tages hensyn til.

Med hensyn til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §4 stk. 8 er der følgende konklusioner:

Befolkningens og menneskers sundhed

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 5.3 om vurdering af gener i lokalområdet, er det vurderet, at det konkrete projekt ikke medfører væsentlige påvirkninger med lugt, støj, støv m.m.

Det vurderes desuden, at en svineproduktion som den ansøgte hverken direkte eller indirekte har påvirkning på befolkningens eller menneskers sundhed.

Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 5.5 om vurdering af ammoniakpåvirkning, er det vurderet, at det konkrete projekt hverken i sig selv eller i kumulation med andre husdyrbrug i lokalområdet medfører væsentlige direkte eller indirekte påvirkninger af naturområder.

Da bilag IV-arters yngle- og rasteområder er direkte eller indirekte afhængige af, at der ikke sker væsentlige tilstandsændringer af naturområder, vurderes det, at der ikke sker væsentlige påvirkninger af bilag IV-arters yngle- og rastområder.

Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 6 er der vurderet på anvendelse af BAT. Det vurderes, at der anvendes BAT i tilstrækkeligt omfang på ressourceforbrug. Der er dermed redegjort for, at det konkrete projekt reducerer forbruget af energi mest muligt, hvilket alt andet lige betyder et mindre klimaaftryk fra husdyrbruget.

Desuden er alle stalde, gødningskanaler, gyllerør, forbeholder og gyllebeholdere udført af tætte materialer i henhold til gældende forskrifter på området (landbrugets byggeblade).

Der er ingen skadelige emissioner fra stoffer, der kan være giftige for omgivelserne. Som nævnt har ammoniakemissionen ingen væsentlige virkninger på naturområder i omgivelserne.

Desuden er der i miljøkonsekvensrapportens afsnit 5.3.1 redegjort for, at alle lugtgenekriterier er overholdt.

Endelig vurderes det, at det konkrete husdyrbrug hverken i sig selv eller i kumulation med andre projekter udgør en risiko for indvirkning på klimaet. Dels vurderes det, at emissionen med klimagasser som følge af det ansøgte er yderst begrænset i forhold til den totale udledning af klimagasser på nationalt plan og dels vurderes det, at det ansøgte husdyrbrug ikke er sårbart overfor de klimaændringer, der er i vente indenfor en periode på ca. 30 år, hvilket er den estimerede levetid for det konkrete projekt.

På den baggrund vurderes det, at det konkrete projekt ikke medfører direkte eller indirekte påvirkninger af jordarealer, jordbund, vand, luft eller klima.

Materielle goder, kulturarv og landskabet

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 5.1.1., 5.2, 5.3 og 5.5 er det vurderet, at det konkrete projekt ikke medfører væsentlige påvirkninger af landskabet. Desuden er alle afstandskrav overholdt, og der er ingen væsentlige påvirkninger af kulturarv og materielle goder.

Samspelet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4

Det vurderes, at der ikke er væsentlige direkte eller indirekte virkninger som følge af et samspil imellem de enkelte faktorer under punkterne 1-4.

Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5.

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 7, er der redegjort for eventuelle uheld og risici. Det er vurderet, at den største risiko for ulykker eller katastrofer er gylleudslip.

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 7 er der redegjort for de foranstaltninger, der skal minimere eventuelle uheld, og hvordan der skal reageres, hvis et uheld skulle opstå.

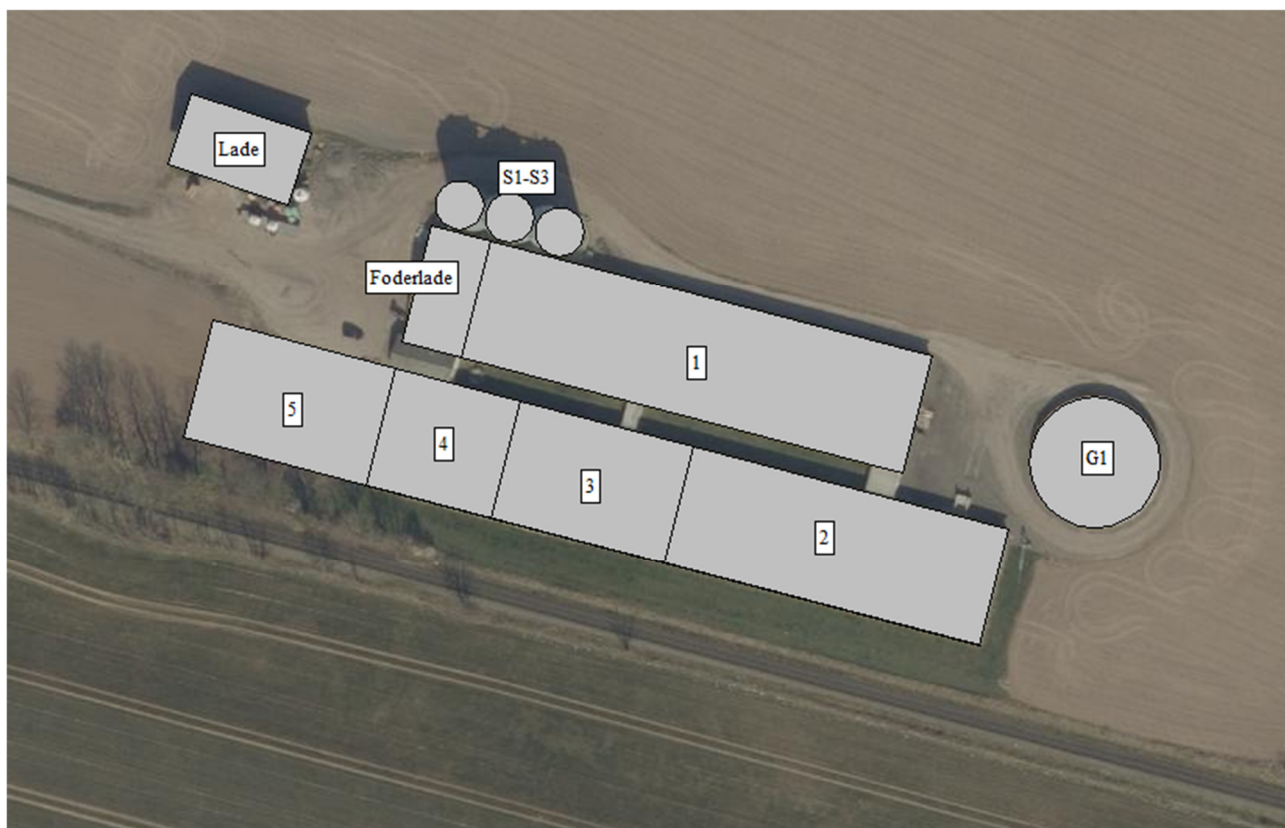
Der udarbejdes en beredskabsplan for husdyrbruget.

På den baggrund vurderes det, at sårbarheden i forhold til punkterne 1-5 er tilgodeset i tilstrækkeligt omfang. Det vurderes således, at der ikke er væsentlige risici i forbindelse med ulykker og katastrofer.

Sammenfatning af konklusionen (bilag 1 pkt. B, D og F)

For det konkrete husdyrbrug vurderes der ikke at være yderligere oplysninger, som er relevante for de særlige karakteristika, der gør sig gældende for det ansøgte og for det miljø, der kan forventes at blive berørt.

BILAG 1 - OVERSIGT OVER ANLÆGGET

Figur B1. Plantegning og oversigtskort.

Tabel B1. Oversigt over ejendommens anlæg i relation til figur B1.

Nr.	Anlæg	Produktionsareal/produktion	Beskrivelse
1	Drægtighedsstald	2.074 m ² (Søer, golde og drægtige - løsgående)	Del. spalter (25-49 % fast gulv)
2	Farestald	1.061 m ² (Flexgruppe: søer, diegivende og smågrise)	Del. spalter (25-49 % fast gulv)
3	Farestald	637 m ² (Flexgruppe: søer, diegivende og smågrise)	Del. spalter (25-49 % fast gulv)
4	Løbestald	614 m ² (Søer, golde og drægtige - løsgående)	Del. spalter (25-49 % fast gulv)
5	Løbestald	724 m ² (Søer, golde og drægtige - løsgående)	Del. spalter (25-49 % fast gulv)
G1	Gyllebeholder	574 m ² (overfladeareal) og 2.550 m ³ (kapacitet)	Flydelag
S1-S3	Kornsiloer		

BILAG 2- GYLLEKØLING

Beskrivelse af gyllekølingsanlæg

Der er etableret gyllekøling i følgende stalde:

- stald nr. 1 – drægtighedsstald
- stald nr. 2 farestald
- stald nr. 5 ny løbestald

I tabellen nedenfor er størrelsen på gyllekanalerne i de respektive staldafsnit vist. Desuden fremgår køleeffekten pr. m² gyllekanal og ammoniakreduktionen i de respektive staldafsnit.

Stald	Kyllekanal (m ²)	Linespil i gyllekanal	Køleeffekt (W/m ² gyllekanal)	Ammoniakreduktion
1	1.000 m ²	Ja	4,7 W/m ²	7,4 %
2	320 m ²	Nej	4,7 W/m ²	3,9 %
5	355 m ²	Nej	4,7 W/m ²	3,9 %
Total	1.675 m²			

Egenkontrollen på gyllekølingsanlægget er en energimåler.

Gyllekølingsanlægget dimensioneres, så der er en gennemsnitlig årlig køleeffekt på 4,7 W/m².

Der etableres gyllekøling i 1.000 m² gyllekummer med linespil og 675 m² gyllekummer uden linespil. Køleeffekten er (1.000 m² + 675 m²) * 4,7 W/m² = 7,873 kW.

Den årlige køleydelse er dermed 7,873 kW * 8.760 h/år = 68.963 kWh.

Ammoniakreduktion i gyllekanaler med linespil (staldafsnit 1)

Hvis varmepumpen kører kontinuerligt, giver det en ammoniakreduktion på:

- $-0,02 * (4,7 \text{ W/m}^2)^2 + 1,66 * 4,7 \text{ W/m}^2 = 7,4 \%$

Ammoniakreduktion i gyllekanaler uden linespil (staldafsnit 2 og 5)

Hvis varmepumpen kører kontinuerligt, giver det en ammoniakreduktion på:

- $-0,004 * (4,7 \text{ W/m}^2)^2 + 0,85 * 4,7 \text{ W/m}^2 = 3,9 \%$

Indtastning af ammoniakreduktionsprocenter i IT-ansøgningskemaet

De respektive ammoniakreduktionsprocenter er indtastet i de respektive staldafsnit i IT-ansøgningskemaet og er identiske med de procentsatser, der er vist i tabellen ovenfor.

BILAG 3– PLANTEGNING MED INDRETNING AF STALDE

Der er vedhæftet følgende særskilte bilag til IT-ansøgningskemaet:

- Bilag 3a-plantegning med stald 1-4
- Bilag 3b-plantegning med stald 5

GULDBORGSUND

NATURVURDERING TIL § 16 A MILJØGODKENDELSE AF LANDBRUG

HILTVEJ 3, 4891 TOREBY

BILAG 2

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.1	Påvirkning fra stald og lager.....	3
1.1.1	Ammoniakfølsom natur.....	3
1.1.2	Natura 2000-områder.....	7
1.1.3	Bilag IV-arter og andre sjældne og/eller beskyttelseskrævende arter.....	9

1.1 PÅVIRKNING FRA STALD OG LAGER

1.1.1 Ammoniakfølsom natur

Ammoniakfølsom natur er jf. husdyrlovens § 7 opdelt i tre kategorier.

Kategori 1-natur

Denne kategori omfatter de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagte af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000-planlægningen. Naturtyperne fremgår af bilag 3, punkt D i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

For de Natura 2000-naturtyper, som endnu ikke er kortlagt som kategori 1-natur (primært søer), skal kommunen vurdere påvirkningen og eventuelt fastsætte vilkår om maksimal deposition af ammoniak. Dette kræver en konkret besigtigelse for at bestemme søernes naturtype.

Kategori 1-natur omfatter ligeledes heder og overdrev beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 indenfor Natura 2000-områder, som ikke er nævnt ovenfor.

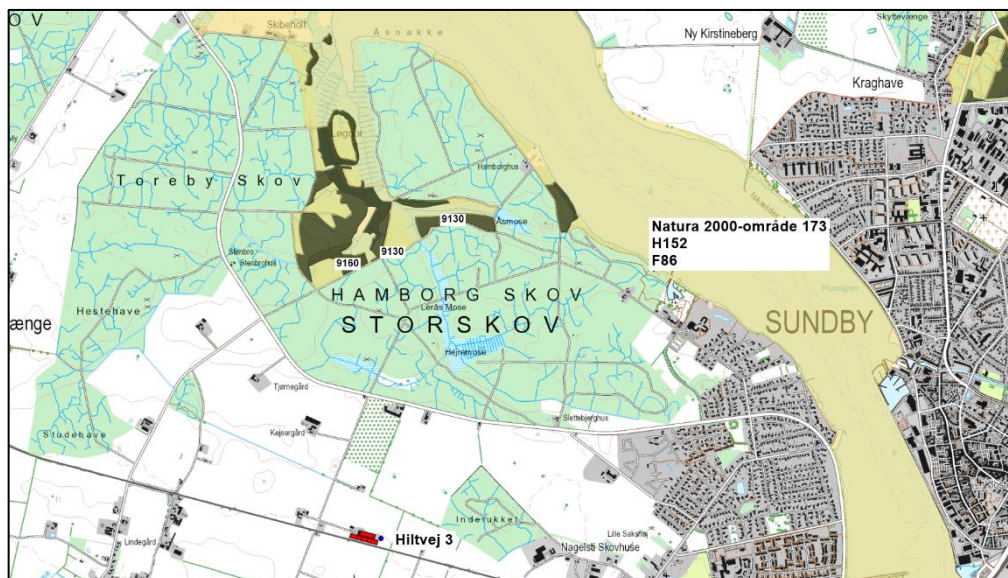
For kategori 1-natur gælder at den totale ammoniaktilførsel på naturområdet ikke må overskride følgende beskyttelsesniveau:

- 0,2 kg N/ha ved mere end 2 husdyrbrug (mere end 1 ejendom udover ansøger)
- 0,4 kg N/ha ved 2 husdyrbrug (ansøger samt 1 ejendom)
- 0,7 kg N/ha ved 1 husdyrbrug (ansøger)

Antallet af husdyrbrug ud over det ansøgte opgøres på følgende måde (kumulationsmodel):

- antal husdyrbrug over 150 kg NH₃-N pr. år indenfor 200 meter +
- antal husdyrbrug over 450 kg NH₃-N pr. år indenfor 200-300 meter +
- antal husdyrbrug over 750 kg NH₃-N pr. år indenfor 300-500 meter +
- antal husdyrbrug over 1.500 kg NH₃-N pr. år indenfor 500-1000 meter +
- antal husdyrbrug over 5.000 kg NH₃-N pr. år indenfor 1000-2500 meter.

Nærmeste kategori 1-natur i forhold til husdyrbruget på Hiltvej 3 er beliggende ca. 1,5 km nord for nærmeste anlæg på husdyrbruget, se kort 1. Naturområderne er de kortlagte habitatnaturtyper 9160 Ege-blandskov og 9130 Bøg på muld. Alle naturområderne ligger i habitatområde 152 og fuglebeskyttelsesområde 86, som er en del af Natura 2000-område 173 Smålandfarvandet nord for Lolland, Guldborgsund, Bøtø Nor og Hyllekrog-Rødsand.

Kort 1. Beliggenheden af husdyrbruget i forhold til nærmeste kategori 1-natur Natura 2000-område 173 (gul markering).

De anbefalede tålegrænser for naturområderne er (jf. Notat fra DCE af 6-9-2018):

9160 Ege-blandsskov: 10 - 20 kg N/ha/år

9130 Bøg på muld: 10 - 20 kg N/ha/år

Guldborgsund Kommune er allerede belastet med atmosfærisk kvælstof, der kan udgøre en trussel mod den beskyttede natur. Denne belastning kaldes baggrundsbelastningen og er ifølge "National - Kvælstoftotal afsætning" på Danmarks Miljøportal beregnet til 12,2 kg N/ha/år i området omkring naturområderne.

Den totale ammoniakdeposition fra den ansøgte produktion er i det elektroniske ansøgnings-system beregnet til 0,1 kg NH₃-N/ha i alle naturområderne med kategori 1-natur.

Kommunens vurdering

Da den totale ammoniakdeposition fra det samlede ansøgte anlæg i kategori 1-naturområderne ligger under 0,2 kg NH₃-N/ha/år, er det ikke påkrævet at vurdere nærmere på eventuel kumulation med andre husdyrbrug, da det højeste beskyttelsesniveau er overholdt.

Da det fastsatte beskyttelsesniveau for ammoniaktilførsel er overholdt, vurderer Kommunen, at den ansøgte drift af anlægget ikke vil påvirke kategori 1-naturen og dermed udpegningsgrundlaget i det pågældende Natura 2000-område på en måde, der hindrer målopfyldelsen for området. Endvidere kan det ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af naturområdet, selvom beskyttelsesniveauet er overholdt.

Kategori 2-natur

Kategori 2-natur omfatter højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og som er beliggende udenfor Natura 2000-områder. For denne kategori gælder, at den totale ammoniaktilførsel på naturområdet ikke må overskride 1,0 kg NH₃-N/ha.

Det nærmeste kategori 2-naturområde er Borret overdrev, som ligger ca. 6,2 km syd for husdyrbruget, se kort 2. Den totale ammoniakdeposition fra den ansøgte produktion er i det elektroniske ansøgningssystem beregnet til 0,0 kg NH₃-N/ha i naturområdet.

Kort 2. Beliggenheden af husdyrbruget i forhold til nærmeste kategori 2-natur. Husdyrbruget og kategorinaturen er markeret med rød cirkel.

Kommunens vurdering

Den totale ammoniakdeposition fra den ansøgte produktion på husdyrbruget er i det elektroniske ansøgningssystem beregnet til 0,0 kg NH₃-N/ha i naturområdet, hvilket ikke overstiger bekendtgørelsens beskyttelsesniveau for kategori 2-natur. På denne baggrund vurderes det, at det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning med ammoniak af det nærmeste kategori 2-natur.

Kategori 3-natur

For kategori 3-natur gælder, at kommunen konkret skal vurdere følgende beskyttede, ammoniakfølsomme naturtyper uden for Natura 2000-områder, som ikke er omfattet af kategori 1 og 2: Heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, og ammoniakfølsomme skove.

Skov defineres som arealer, der er større end ½ ha og mere end 20 meter brede, og som er bevokset med træer, der danner eller inden for et rimeligt tidsrum vil danne en sluttet skov af højstammede træer, jf. skovlovens definition af skov.

En skov betegnes som ammoniakfølsom, når:

- 1) der har været skov på arealet i lang tid (i størrelsesorden mere end ca. 200 år), så der er tale om gammel "skovjordbund",
- 2) skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, fx tidligere hede, mose eller overdrev, så jordbunden ikke har været dyrket mark inden for en periode svarende til perioden for gammel "skovjordbund", eller
- 3) der i skoven er forekomst af naturskovindikerende eller gammelskovsarter, som er medtaget på listen over arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af skovlovens § 25.

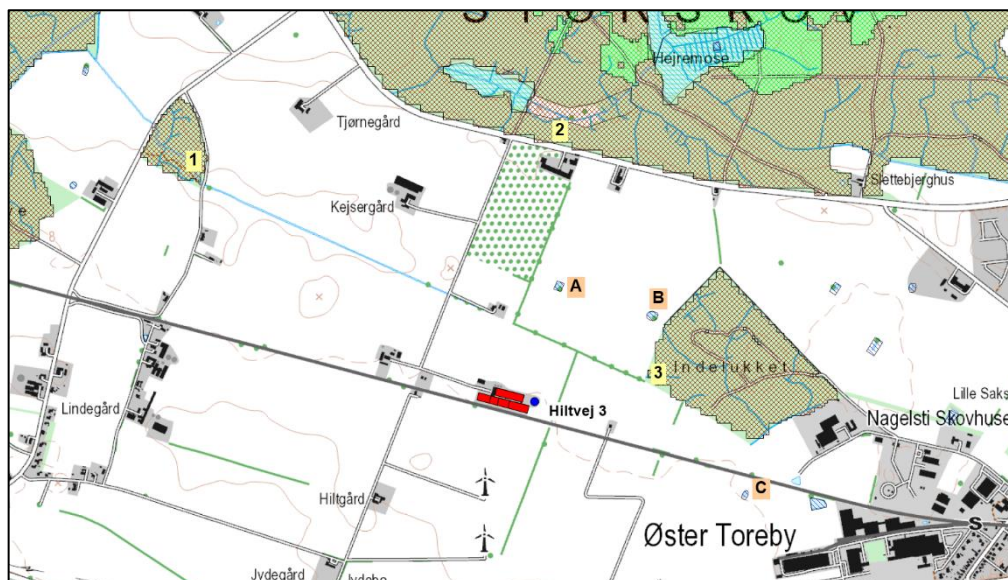
Kommunen kan kun sætte vilkår, hvis det ansøgte kan medføre en merdeposition på kategori 3-natur på mindst 1 kg N/ha/år. Naturområdet skal endvidere have en særlig regional eller lokal beskyttelsesinteresse og/eller en høj naturkvalitet. Naturtypernes tålegrænse over for kvælstof fremgår af tabel 1.

Tabel 1. Naturtypernes tålegrænse for kvælstof. Kilde: Notat fra DCE af 6-9-2018.

Naturtype	Tålegrænse, kg N/ha
Overdrev	10-25 (sure overdrev 10-15; kalkholdige overdrev 15-25)
Hede	10-20 (tør hede 10-20; våd hede 15-25)
Mose og kær	5-30 (højmoser 5-10; hængesæk og tørvelavninger 10-15; fattigkær og hedemoser 10-20; kalkrige moser, væld og rigkær 15-30)
Løvskov	10-20 (skovbevoksede tørvemoser 10-15)
Nåleskov	10-20

Baggrundsbelastningen med kvælstof er 12,2 kg N/ha i området, hvor husdyrbruget ligger jf. "National – Kvælstoftotal afsætning" på Danmarks Miljøportal.

I området omkring husdyrbruget på Hiltvej 3 ligger nogle naturtyper og skove, som er omfattet af kategori 3, se kort 3 og tabel 2. Merdepositionen af kvælstof fra henholdsvis den ansøgte drift og efter 8-års reglen er beregnet på kategori 3-naturen i det elektroniske ansøgningssystem. Ved 8-års reglen skal kommunen inddrage alle etableringer, udvidelser og ændringer, der er godkendt, tilladt eller anmeldt i løbet af de seneste 8 år i beregningen af merdepositionen.

Kort 3. Beliggenheden af husdyrbruget i forhold til nærmeste kategori 3-natur (lokalitet 1-3) og beskyttet natur jf. naturbeskyttelseslovens § 3 (lokalitet A-C).

Tabel 2. Oversigt over kategori 3-natur ved husdyrbruget.

Lokalitet	Naturtype	Sårbare arter / natur	Beregnet merdeposition (nudrift)	Beregnet merdeposition (8-års drift)
1. Skov mod nord-vest	Skov	-	0,2 kg NH ₃ -N/ha	0,0 kg NH ₃ -N/ha

2. Hamborg Skov	Skov	-	0,1 kg NH ₃ -N/ha	0,0 kg NH ₃ -N/ha
3. Indelukket	Skov	-	0,1 kg NH ₃ -N/ha	0,0 kg NH ₃ -N/ha

Nordvest, nord og øst for husdyrbruget ligger tre skove med en afstand på ca. 1,15 km (lokalitet 1), ca. 830 m (lokalitet 2) og ca. 365 m (lokalitet 3). Alle tre skove er kortlagt som potentielt ammoniakfølsomme, da de fremgår af Videnskabernes selskabs kort fra omkring 1780'erne. Der er således tale om gammel skov, hvor der har været skov i mere end 200 år. Alle skovene er fredskov og består primært af løvskov. Hamborg Skoven (lokalitet 2) er en større sammenhængende bøgeskov med en bundvegetation af bl.a. hvid anemone, skovmærke, bingelurt og dunet gedebled. Skoven indeholder flere områder, som er kortlagt som naturmæssigt særlig værdifuld skov samt flere lysåbne arealer med fersk eng og mose. I Indelukket (lokalitet 3) består den del af skoven, som ligger nærmest stald og lager, af bøgetræer med forskellig alder samt spredte ask og tjørn. I skovbunden vokser almindeligt forekommende arter i skov som f.eks. skovmærke, skovsyre, stor fladstjerne og én-blomstret flitteraks. Der er ikke kendskab til forekomsten af særligt følsomme eller sjældne arter i den del af de tre skove, som ligger nærmest husdyrbruget.

Kommunens vurdering

Den ansøgte produktion på husdyrbruget må ikke medføre, at tilstanden i kategori 3-naturtyperne påvirkes negativt. Dette kan undersøges ved at sammenholde naturtypernes tålegrænse for kvælstof med den beregnede merdeposition med kvælstof fra det ansøgte dyrehold.

Da merdepositionen med kvælstof i den nærmeste kategori 3-natur er beregnet til mindre end 1,0 kg NH₃-N/ha, vurderes det, at der ikke sker en tilstandsændring i disse naturområder. Det vurderes derfor, at der ikke skal stilles vilkår i forhold til kategori 3-naturområderne.

Beskyttet natur, der ikke er kategori-natur.

Ferske enge, strandenge og næringsrige søer/vandhuller er naturtyper omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, men som ikke er kategori-natur. I en afstand af ca. 360 – 740 m nord-øst til øst for husdyrbruget ligger nogle næringsrige vandhuller (punkt A-C på kort 3). Merdepositionen fra den ansøgte produktion er mindre end 1 kg NH₃-N/ha i vandhullerne, se yderligere beskrivelse i afsnit 1.1.3. Det vurderes derfor, at den ansøgte produktion ikke vil medføre tilstandsændringer i nærliggende § 3-naturtyper, og at husdyrbruget kan drives på stedet uden at indebære en væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 34 stk. 1 nr. 2.

1.1.2 Natura 2000-områder

Natura 2000-områder udgøres af habitat- og fuglebeskyttelsesområder, som til sammen danner et økologisk netværk af beskyttede naturområder gennem hele EU. I Danmark kaldes områderne også for internationale naturbeskyttelsesområder, og her indgår også ramsar-områderne. Der er 254 habitat-, 113 fuglebeskyttelses- og 27 ramsar-områder i Danmark.

Før der træffes afgørelse om tilladelse eller godkendelse efter husdyrbrugsloven, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, jf. habitatbekendtgørelsens § 7 stk. 1.

Princippet i beskyttelsen er, at der ikke i disse områder må foretages noget, som skader de naturværdier (naturtyper og arter), som ligger til grund for deres udpegning.

Hvis projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der, jf. habitatbekendtgørelsens § 7 stk. 2, foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Den fælles målsætning for de udpegede områder er, at de naturtyper og arter, som et område er udpeget for at beskytte, skal have en gunstig bevaringsstatus.

Nærmeste Natura 2000-område i forhold til stald og lager på husdyrbruget er område nr. 173 Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborgsund, Bøtø Nor og Hyllekrog-Rødsand, som på dette sted består af habitatområde 152 og fuglebeskyttelsesområde 86 Guldborgsund. Afstanden fra husdyrbruget er ca. 1,5 km til Natura 2000-området, se kort 1. Natura 2000-området består overvejende af et marint areal. Landarealet udgøres af en mere eller mindre bred strimmel land langs det afgrænsede marine område. Strandenge med deres salttålende plantearter findes typisk som langstrakte bånd i kystlinjen. Bag disse, hvor kalkholdigt trykvand træder frem, optræder flere steder rigkær, og i baglandet, på morænejorden, af og til kalkoverdrev (jf. basisanalysen for Natura 2000-området). Udpegningsgrundlaget fremgår af tabel 3.

Tabel 3. Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område 173 (H152 og F86).

Udpegningsgrundlag for habitatområde H152		
Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborgsund, Bøtø Nor og Hyllekrog-Rødsand		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Næringsrig sø (3150)
	Vadeflade (1140)	Brunvandet sø (3160)
	*Lagune (1150)	Kalkoverdrev (6210)
	Bugt (1160)	*Surt overdrev (6230)
	Rev (1170)	Tidvis våd eng (6410)
	Strandvolde med enårige planter (1210)	Urtebræmme (6430)
	Strandvolde med flerårige planter (1220)	Rigkær (7230)
	Klinter eller klipper ved kysten (1230)	Bøg på mor (9110)
	Enårig strandengsvegetation (1310)	Bøg på muld (9130)
	Strandeng (1330)	Bøg på kalk (9150)
	Forklit (2110)	Ege-blandskov (9160)
	Hvid klit (2120)	*Elle- og askeskov (91E0)
	*Grå/grøn klit (2130)	
	Klitlavning (2190)	* angiver prioriteret naturtype eller art
	Kransnålalge sø (3140)	
Arter:	Skæv vindesnegl	Damflagermus
	*Eremit	Gråsæl
	Stor vandsalamander	Spættet sæl
	Bredøret flagermus	

Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområde F86 Guldborgsund		
Arter:	Knopsvane (rastende)	Hvinand (rastende)
	Sangsvane (rastende)	Stor Skallesluger (rastende)
	Taffeland (rastende)	Havørn
	Troldand (rastende)	Rørhøg

I Danmark findes tillige 60 naturtyper (lysåben natur, skovtyper, søer, vandløb og marine naturtyper), der er omfattet af EF-Habitatdirektivets bilag I, som beskyttede i Natura2000-områderne. Flere af disse naturtyper er særligt truede (såkaldt prioriterede), hvilket medfører et særligt ansvar for beskyttelsen.

Nærmeste forekomst af terrestriske habitatnaturtyper indenfor Natura 2000-området er kategori 1-naturtyperne habitatnaturtype 9160 Ege-blandskov og 9130 Bøg på muld, som ligger Hamborgskoven, se beskrivelse og vurdering i afsnit 1.1.1 og kort 1.

Kommunens vurdering

Den totale deposition af ammoniak fra den ansøgte produktion overstiger ikke bekendtgørelsens fastlagte beskyttelsesniveau for nærmeste ammoniakfølsomme habitatnatur i Natura 2000-området. Kommunen vurderer, at projektet på Hiltvej 3 ikke i sig selv påvirker disse naturtyper og dermed arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området.

Samlet vurderes det, at bevaringsstatus for arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område 173 ikke vil blive negativt påvirket, og dermed at det ansøgte projekt hverken alene eller sammen med andre planer og projekter i området vil påvirke Natura 2000-området væsentligt.

1.1.3 Bilag IV-arter og andre sjældne og/eller beskyttelseskrævende arter

I Danmark findes der 76 dyre- og plantearter, der er omfattet af EF-Habitatdirektivets bilag IV (kaldet bilag IV-arter) som særlig strengt beskyttet i det naturlige udbredelsesområde ifølge direktivets artikel 12. I Guldborgsund Kommune findes sikkert, med stor sandsynlighed eller er tidligere fundet 25 dyre- og plantearter, som er omfattet af bilag IV (Tabel 4, sidst i dokumentet).

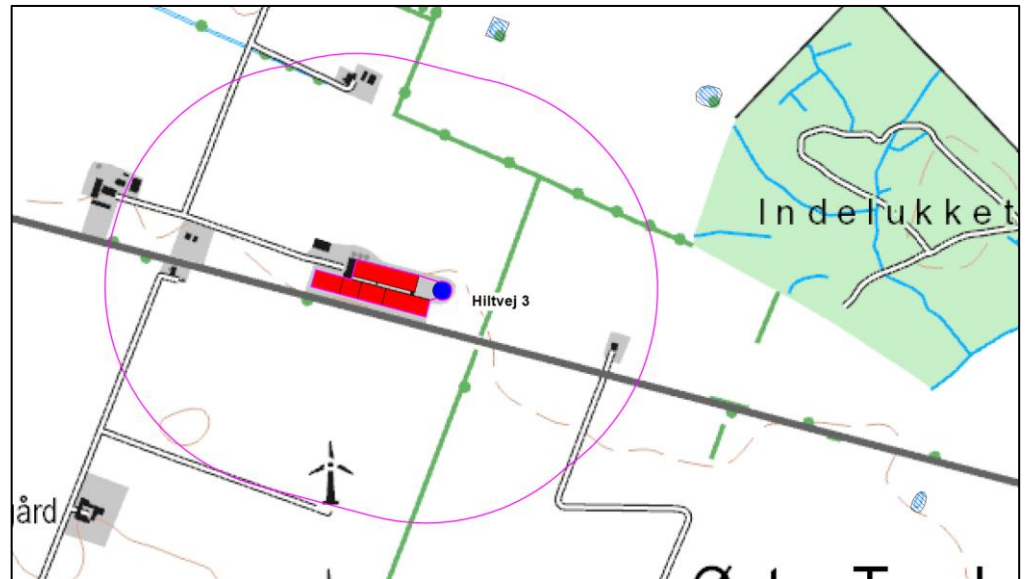
Beskyttelsen indebærer bl.a. forbud mod beskadigelse eller ødelæggelse af arternes levesteder og yngle- og/eller rasteområder. Ved godkendelse af projekter skal kommunen vurdere, om projektet beskadiger eller ødelægger yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for Bilag IV-arterne. Projektet kan kun godkendes, hvis der ikke sker beskadigelse eller ødelæggelse herunder gradvis forringelse af yngle- eller rasteområder jf. Habitatbekendtgørelsens § 11 og Naturbeskyttelseslovens § 29a.

Udover beskyttelseskrævende Bilag IV-arter skal ansøgningen vurderes i forhold til rødlistede og fredede arter. Bilag IV-arternes status i Guldborgsund kommune fremgår af tabel 4, sidst i dokumentet.

Padder

Det følger af Miljøstyrelsens husdyrvejledning, at inden for en afstand på 300 m fra stald/lager kan depositionen af kvælstof henføres til punktkilden (stald/lager). Ved større afstande vil en påvirkning fra punktkilden (stald/lager) ikke kunne adskilles fra den diffuse forurening.

Inden for en afstand af 300 m fra husdyrbruget er der ingen naturområder, som kan rumme bilag IV-padder, ligesom der ikke er registreret forekomst af bilag IV-padder inden for denne afstand, se kort 4.

Kort 4. Beliggenheden af beskyttede vandhuller (blå skraveret signatur) ved husdyrbruget. Den pink streg angiver afstanden på 300 m fra stalde og gødningslagre.

Flagermus

Potentielle levesteder for flagermus findes i stalde, lader, træer m.m. Det forventes at omkring 8 flagermusarter kan findes i denne del af kommunen (Tabel 4, sidst i dokumentet med beskrivelser af bilag IV-arter). Ved projektet sker der ikke nedrivning af bygninger eller fældning af større træer.

Andre bilag IV-arter, sårbare eller fredede arter

Det vurderes ikke sandsynligt, at der inden for området findes andre bilag IV-arter end padder og flagermus. Endvidere er der ikke kendskab til forekomst af andre sjældne, sårbare eller fredede arter inden for området.

Kommunens vurdering

Bilag IV-padderne kan blive påvirket ved, at deres yngle- og rastesteder kan ændres som følge af merdeposition med kvælstof fra stald og lager. Da den beregnede merdeposition er mindre end 1,0 kg NH₃-N/år medfører det ikke ændringer i naturtypen, jf. Miljøstyrelsens husdyrvejledning. Kommunen vurderer derfor, at det potentielle yngle- og rastested for bilag IV-padder ikke bliver beskadiget eller ødelagt ved gennemførelse af det ansøgte projekt.

Ved projektet sker der ikke nedrivning af bygninger, rydning af store træer eller lignende aktiviteter, der kan påvirke yngle- og rastesteder for flagermus. Det vurderes på denne baggrund, at projektet kan gennemføres uden at beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder for arter af flagermus.

Tabel 4. Bilag IV arter i Guldborgsund Kommune, deres forekomst samt påvirkning

Art	Udbredelse / lokalitet	Er særligt sårbar overfor
Brandts flagermus	Registreringerne i Guldborgsund Kommune begrænser sig til fund omkring Gedsergård Arten findes på lokaliteter i Lolland Kommune.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes i huse (og træer). Overvintrer i kældre, miner m.v.
Damflagermus	Registreret omkring den nordlige del af Guldborgsund både på Lolland og Falster. En lille bestand, der jager i dette område.	Aktiviteter, der kan påvirke dens overvintrings- og jagtområder. Findes i huse og hule træer nær ved større vandflader, hvor den jager.
Vandflagermus	Almindeligt forekommende i hele kommunen.	Aktiviteter, der kan påvirke dens overvintringsområder. Findes i hule træer i nærheden af jagtområderne. Overvintrer i miner, kældre, brønde m.v. Jager over vandflader.
Frynseflagermus	En lokalitet i det østlige Lolland. Viden manglefuld.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Findes i hule træer, knyttet til skovområder. Overvintrer i miner, kældre m.v.
Troldflagermus	Almindeligt forekommende i kommunen med undtagelse af Nordfalster.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Findes i huse samt hule træer i ældre løvskov.
Dværgflagermus	Almindeligt forekommende i næsten hele kommunen. Er især knyttet til løvskovsrige områder.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Overvintrer i bygninger og hule træer.
Pipistrelflagermus	Findes på det sydligste af Falster. En lille bestand ved Gedser.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Findes i huse samt hule træer.
Brunflagermus	Almindeligt forekommende i næsten hele kommunen. Er især knyttet til gamle løvskove og parker.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Er knyttet til hule træer i løvskov.
Sydflagermus	Almindeligt forekommende i næsten hele kommunen.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes i bygninger. Stærkt mennesketilknyttet art.

Art	Udbredelse / lokalitet	Er særligt sårbar overfor
Bredøret flagermus	I 2002-2005 registreret ved Søholt og Hamborg Skov, Næsgård, Halskovvænge, Korselitze.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes i bygninger, kældre m.v.
Langøret flagermus	Nordøstfalster, Sydfalster, Midt- og Nordøstlolland.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Findes i bygninger og hule træer.
Markfirben	Muligvis forsvundet.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes på åbne, varme, solrige lokaliteter f.eks. vejskråninger, stendiger, kystskrænter og lign.
Stor vandsalamander	Almindeligt forekommende i hele kommunen.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Udsætning af fisk. Findes i lysåbne, ofte vegetationsrige, rene vandhuller.
Løgfrø	Sydøstlige Lolland samt Bøtø reservatet. Findes syd for Grønnegade.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Yngler i lysåbne, vegetationsrige, rene vandhuller. Raster på arealer med løs jord, hvor den kan grave sig ned.
Løvfrø	Evt. omkring Vignæs på Lolland og kysten øst for Kippinge på Falster.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes i lysåbne, lavvandede vandhuller, rent vand, rig undervandsvegetation. Raster i brombærbuske, tjørn, gedeblad, slåen m.v.
Springfrø	Almindeligt forekommende i hele kommunen.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Veje nær ynglesteder. Udsætning af fisk, ænder. Vandhuller uden fisk. Raster i bunker af sten og kvas i skove, levende hegn m.v.
Strandtudse	Vestlig side af det sydligste Falster samt Bøtø reservatet.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Veje nær ynglesteder. Findes i lavvandede, lysåbne, udtørrende vandhuller f.eks. på græssede strandenge.

Art	Udbredelse / lokalitet	Er særligt sårbar overfor
		Raster i åbne områder med lav vegetation f.eks. græssede strandenge. Graver sig ned i jorden.
Grønbroget Tudse	<p>Nordøstfalster, Sydfalster, Midt- og Sydøstlolland.</p> <p>Har tidligere været ret almindelig på Falster, men den er gået stærkt tilbage.</p> <p>Findes omkring Store Musse</p>	<p>Ophør eller ændring af driften i yngleområder. Veje nær ynglesteder.</p> <p>Findes i lysåbne vandhuller med lav vegetation på brinkerne, og f.eks. markoversvømmelser. "Pionerart".</p> <p>Raster på land nær ynglevandhul f.eks. under sten, jordhuller.</p>
Spidssnudet Frø	<p>Almindeligt forekommende i hele kommunen.</p> <p>Registreret i Marielyst og Bøtø Plantage</p>	<p>Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Veje nær ynglesteder.</p> <p>Findes i vandhuller og søer gerne i sammenhæng med anden natur (eng, mose).</p> <p>Raster i enge, sumpede områder nær ynglestedet.</p>
Grøn mosaikguldsmed	<p>Registreret i Korselitze Østerskov i 1912.</p> <p>Bør stadig eftersøges på egnede lokaliteter.</p>	<p>Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder.</p> <p>Yngler i søer og damme med Krebseklo.</p>
Stor kærguldsmed	Horreby Lyng og Listrup Lyng.	Lever i mindre, brunvandede søer f.eks. næringsfattige tørvegrave. Beskyttede lokaliteter med sol og læ.
Lys skivevandkalv	<p>Formentlig forsvundet.</p> <p>Registreret i 1975 i Horreby Lyng.</p>	<p>Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder.</p> <p>Lever i store og små søer med rent, klart - brunligt vand.</p>
Bred vandkalv	<p>Formentlig forsvundet.</p> <p>Registreret i 1976 i Horreby Lyng.</p>	<p>Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder.</p> <p>Lever i rene søer med klart eller svagt brunt vand og med bestande af større vårfuelarver. F.eks. skovsøer.</p>
Eremit	Krenkerup Haveskov og Maltrup Skov på Lolland.	<p>Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder.</p> <p>Lever i gamle løvtræer med smuldfyldte huller. I skove, parker.</p>
Mygblomst	<p>Tidligere registreret i Idalund Teglværk, Hanemose, Kartoffe Mose og Radsted Mose.</p> <p>Seneste fund mindst 30 år tilbage.</p>	Tilgroning, vandstandssænkning.